Limba și literatura română

GHID COMPLET

-pentru-

EVALUAREA NAȚIONALĂ 2018

- 60 de teste -

clasa a VIII-a

Claudia Topan (coordonator teste)
Mimi Dumitrache
Marius Popa
Lavinia Fetti
Adrian Nicolae Romonți

editura Delfin

Scanned with OKEN Scanner

Claudia Topan (coordonator teste)
Mimi Dumitrache
Lavinia Fetti
Marius Popa
Adrian Nicolae Romonţi

Ghid complet pentru Evaluarea Naţională

- 60 de teste complete -

Limba şi literatura română

editura Delfin

Scanned with OKEN Scanner

Lucrarea este realizată în conformitate cu programa şcolară în vigoare.

Consilier editorial: dr. Clementina Ivan-Ungureanu
Coperta colecţiei: Adina Elena Crăciun

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Limba şi literatura română : ghid complet pentru Evaluarea Naţională /
Claudia Topan (coord.), Adrian Nicolae Romonţi, Lavinia Fetti, ... - Bucureşti :
Delfin, 2017
ISBN 978-606-993-016-8

I. Topan, Claudia
II. Romonţi, Adrian Nicolae
III. Fetti, Lavinia

821.135.1
811.135.1

Editura Delfin, Bucureşti
Comenzi şi distribuţie la tel.: 021 627 37 20,
0766 22 20 21, 0727 44 44 55
Comenzi online: www.librariadelfin.ro
E-mail: contact@edituradelfin.ro
www.edituradelfin.ro

Copyright © Editura Delfin, 2017
Toate drepturile asupra acestei cărţi aparţin Editurii Delfin. Reproducerea integrală sau parţială a textului sau a ilustraţiilor din această carte este interzisă fără acordul prealabil scris al Editurii Delfin.

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Stau încremenit —
Parcă niciodată
N-am mai pomenit
Noapte-aşa-nstelată,

Floare de cireş
Mai strălucitoare,
Tril mai fără greş,*
De privighetoare!
Luna iese-acum

Şi-n albastra noapte
Ninge-argint pe drum,
Umple tot de şoapte;

Adâncite-n vis
Florile grădinii,
Gingaşul narcis,*
Iasomia, crinii,
Trandafirii-nvolţi,*

*Sub catapeteasma**
Uriaşei bolţi,
Îşi unesc mireasma.

Şt.O. Iosif, *Noaptea de mai*

**tril* – cântecul unor păsări
**narcis* – plantă de primăvară, cu flori albe sau galbene
**învolt* – (despre flori) cu petale multe şi dese
**catapeteasmă* – perete despărţitor (împodobit cu icoane) între altar şi restul bisericii

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *niciodată, mireasma.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulelor în secvenţa: *Iasomia, crinii, trandafirii-nvolţi.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin compunere din primele două strofe.
4. (4p.) Selectează două cuvinte care conţin diftong din strofa a doua.
5. (4p.) Numeşte tipul de rimă din prima strofă a poeziei şi măsura primului vers.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa la specie a pastelului *Noaptea de mai* de Şt.O. Iosif.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale pastelului;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Cărţile, de-a lungul istoriei, au avut în dese rânduri de suferit de pe urma cenzurii. Oameni împinşi de un exces de zel al ipocriziei au întors spatele unor romane care urmau să devină unele dintre cele mai importante capodopere literare ale lumii şi care reprezintă azi lecturi obligatorii, în ciuda etichetelor primite în diverse perioade.*

Astăzi, în Europa cel puţin, putem să citim orice fără teama că există cineva care o să ne bage la închisoare. Lucrurile nu au stat tot timpul aşa. Ne amintim că şi în România, până în 1989, erau cărţi la secret şi volume pentru care ai fi putut face puşcărie, pentru că le deţineai. [...] În primul rând, toate lucrările lui Kafka au avut de suferit din cauza originii sale evreieşti şi au fost interzise de regimul nazist şi sovietic. Lucrarea ***Metamorfoza****, publicată în 1915, a fost interzisă, pentru că era considerată atât decadentă*, cât şi „plină de deznădejde". Mai mult, era un pericol şi un atac la adresa conceptului de familie pe care îl aveau sovieticii. În Cehoslovacia, a fost interzisă, pentru că autorul a refuzat... să scrie cartea (şi) în cehă.*

Cele mai bune cărţi interzise din istoria literaturii, www.historia.ro

**cenzură* – control prealabil exercitat, în unele state, asupra conţinutului publicaţiilor, spectacolelor, emisiunilor etc.
**decadent* – care decade, în declin

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - anul în care a fost publicat volumul Metamorfoza, semnat de Kafka;
   - motivul pentru care cartea lui Kafka a fost interzisă în Cehoslovacia.
2. (4p.) Scrie titlul articolului şi denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează diateza şi modul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Oameni împinşi de un exces de zel al ipocriziei au întors spatele unor romane care urmau să devină unele dintre cele mai importante capodopere literare ale lumii şi care reprezintă azi lecturi obligatorii, în ciuda etichetelor primite în diverse perioade.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Ne amintim că şi în România, până în 1989, erau cărţi la secret şi volume pentru care ai fi putut face puşcărie, pentru că le deţineai.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *dacă*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută la şcoală, în timpul orei de Limba şi literatura română.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Moş Miron, prisăcarul, înălţă atunci obrazul încreţit de râs, a veselă primire:

— Ţi-ai mai adus aminte de prisaca moşneagului, Mihăiţă?

— Au trecut trei zile de când n-am mai dat pe-aicea, moş Miroane... Îmi era dor...

— Tare-aş vrea eu să ştiu, de ce anume îţi era dor? îl necăji prisăcarul. Te-a prins dor de poveştile moşneagului ori, mai degrabă, de dulceaţa fagurilor?*

Mihai rămase în picioare, la marginea prispei, cu o uşoară mâhnire în ochi. Ştia că numai îl zădăreşte moş Miron, fiindcă nici el nu crede într-adevăr că dorul de miere îl aduce; dar nu-i veneau la îndemână asemenea <u>bănuiri</u> nici sub chipul de glumă, mai ales în faţa unui străin.*

Moşneagul râdea înainte, cu spatele rezemat în perete. Cutele <u>mărunte</u> ale obrazului porneau din jurul ochilor ca din două cheotori şi se pierdeau în barba albă, revărsată pe piept. Prisăcarul era un bătrân frumos ca sfinţii icoanelor [...] şi îi râdeau ochii de mereu altfel de gânduri năstruşnice.*

— Nu-mi răspunzi? Cred şi eu, Mihăiţă... Nici nu-ţi dă mâna să răspunzi...

Mihăiţă se apără moale:

— Ştii bine că nu mă bat eu după faguri, moş Miroane... Am venit la tine, fiindcă te ştiu om de treabă...

— Taman aşa zice şi vulpea. Cică-i acră poama, dacă n-ajunge la dânsa...

Mihai făcu semn de plecare [...] Moşneagul îl prinse de mână:

— Ia rămâi colea lângă moşu, Mihăiţă... Se poate una ca asta, să pleci? Greu ai s-o duci în viaţă, băiatul moşului, dacă le pui pe toate aşa de repede la inimă! Stai aicea, lângă mine, să isprăvesc vorba cu nepotul meu, care se cheamă că-i şi el pe ducă. Pe urmă, vom grăi noi şi de-ale noastre...

Cezar Petrescu, *Romanul lui Eminescu*

**prisăcar* – persoană care creşte albine
**a zădărî* – a sâcâi
**cheotoare* – mic ochi la un obiect de îmbrăcăminte, prin care se trece nasturele pentru a încheia haina

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *bănuiri, mărunte.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului întrebării în secvenţa: *Nu-mi răspunzi?*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin compunere din secvenţa: *Miron, prisăcarul, înalţă atunci obrazul încreţit de râs, a veselă primire [...] Ştia că numai îl zădăreşte moş Miron, fiindcă nici el nu crede într-adevăr că dorul de miere îl aduce.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin triftong din secvenţa: *Cutele mărunte ale obrazului porneau din jurul ochilor ca din două cheotori şi se pierdeau în barba albă.*
5. (4p.) Selectează două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la cadrul temporal.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care Mihăiţă susţine că a venit la Miron.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din textul *Romanul lui Eminescu* de Cezar Petrescu.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să prezinţi două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea textului dat;
- (8p.) să evidenţiezi două modalităţi de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvenţă comentată;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

La această primă întâlnire de după vacanţă, Maria-Patricia Birtocean ne-a citit doar un grupaj de 11 poeme. Acum este studentă în anul III la Facultatea de Litere din Cluj, secţia germană-română. Liceană fiind, la Colegiul Naţional „Silvania" din Zalău, a debutat în 2008 cu o plachetă de versuri, ***Apă şi sânge****, apărută, sub îngrijirea prof. Tudor Opriş, la Ed. Pro Transilvania din Bucureşti. În acelaşi an, aceeaşi editură îi publica a doua plachetă,* ***Anima Mundi****. Înaintea ei, debutaseră la această editură şi alte eleve de la CNS Zalău: Diana Olah (2004), Iulia Drugaş (2006), în acelaşi an cu ea, Alexandra-Maria Cristea şi Ana Pop (2008), iar, după ea, în 2009, Paula Cotoi şi Lavinia Sabou (proză scurtă). Şi ar mai fi Oana Andrada Gherman, care a debutat cu romanul* ***Origami****, la Ed. Univers Ştiinţific (2006)... În fine, Maria-Patricia Birtocean intenţiona, prin 2009, să publice o a treia plachetă, din care ne-a prezentat un grupaj amplu în cadrul cenaclului. Ba chiar, după citirea manuscrisului, Marcel Lucaciu i-a scris o prefaţă, publicată, mai apoi, în* ***Caiete Silvane****... Dar volumul nu a venit. Şi credem că această amânare a fost oportună, pentru că autoarea se caută încă, după explozia adolescentină din primele două plachete. Poezia ei a început să dea*

Scanned with OKEN Scanner

în pârgă, dar nu s-a „copt" deplin. Autoarea încearcă formule noi, schimbă registre, experimentează.

Daniel Hoblea, *Maria-Patricia Birtocean – metamorfoze* lirice*,
în revista „Caiete Silvane"

**metamorfoză* – transformare.

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:
   - anul în care a debutat Maria-Patricia Birtocean;
   - titlul plachetei de versuri cu care a debutat tânăra poetă.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează modul şi timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Şi credem că această amânare a fost oportună, pentru că autoarea se caută încă, după explozia adolescentină din primele două plachete.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Maria-Patricia Birtocean intenţiona, prin 2009, să publice o a treia plachetă, din care ne-a prezentat un grupaj amplu în cadrul cenaclului.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *să*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare imaginară petrecută în timpul lansării unui volum semnat de Maria-Patricia Birtocean.

În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Foaie verde-a bobului,
Sub seninu' cerului,
Sub aripa norului,
La coada Ielpeului...
Nimerit-a, poposit-a,
Vezi, Marcoş, paşă bătrân,
Cu-a lui oaste cam puţină,
Ca frunza şi ca iarba,
De nu poţi a-i număra...
Iar Marcoş ce mai făcea?
La fântână se ducea,
Cuţit din teacă-mi trăgea,
Şi din fântână-mi ieşea,
Vezi, Crivăţ, puternicu',
Cu cojocu' de zăpadă,
Cu căciuliţa de brumă
.....
Iar Crivăţ că-i mai zicea:
— Măi Marcoş, paşă bătrân,
Ce păs mare mi-ai văzut,*
De la mine ai venit?
.....
Dar Marcoş i-a strigat:
— Criveţe, puternice,
Da' ştii, frate, da' nu ştii
Că eu, neică, m-am bătut
Cu toate oştirile,
Cu toate domniile;
Câte limbi sunt pe pământ,
Pe toate le-am biruit,
Şi la tine am venit,
Şi cu tine că m-oi bate
.....

Iar Crivăţ ce-i mai zicea?
— Măi Marcoş, paşă bătrân,
Ai tu oaste din dăstul?
— Eu am oaste din dăstul,
Ca frunza şi ca iarba,
Nici nu poţi a-i număra!
.....
Aşa Crivăţ c-auzea
Şi din aripi că zbura,
Sus, mai sus că se-nălţa,
La Dumnezeu se ducea,
Iar Dumnezeu mi-l vedea
Şi din guriţă-i zicea:
— Criveţe, puternice,
Ce păs mare mi-ai văzut,
Pe la mine d-ai venit?!
— Da' ştii, Doamne, da' nu ştii
Că mie, frate, mi-a venit
Dincoa', dinspre răsărit,
Pe cea guriţă de vale,
Cam dinspre soare-răsare,
Vezi, Marcoş, paşă bătrân,
Şi la mine c-a venit
Şi cu mine-oi să se bată
.....
Iar tu, Doamne, ca să-mi dai
*Trei zile din Făurari**
Şi vreo trei din Călindari,
Când sunt vremurile tari,
Şi mai dă-mi una din Marte!...
.....

Iar Crivăţ ce mai făcea?
D-un soare bine că-mi da,
Oastea toată mi-o-nşela,
De ţoale se dezbrăca,
Pe mărăcini le-ntindea,
Oastea toat-o prăpădea,
Numai Marcoş rămânea,
Dar Crivăţ ce mai făcea?
Jos, mai jos că se lăsa,
Şi la Marcoş că-mi venea,
Mâna cu dânsul că-mi da.
Când o dată-l scutura,
Sufleţelu' i-l lua,
Mâna din spată-i scotea.*
Tron de ceară că-i făcea
*Şi-l ducea de-l astruca**
La mânăstirea domnească,
Aibe să se pomenească!

Crivăţu' Puternicu'

**păs* – necaz
**Făurar* – (pop.) Februarie
**spată* – os lat care susţine articulaţia membrelor
**a astruca* – a înmormânta

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *ieşea, răsărit.*
2. (4p.) Explică rolul virgulelor în secvenţa: *Da' ştii, frate, da' nu ştii.*
3. (4p.) Menţionează doi termeni din familia lexicală a cuvântului *aripă.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin hiat din versurile: *Cu toate domniile;/ Câte limbi sunt pe pământ,/ Pe toate le-am biruit.*
5. (4p.) Numeşte rima şi măsura primelor patru versuri ale textului dat.
6. (4p.) Selectează, din text, o metaforă şi o comparaţie.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a baladei populare *Crivăţu' Puternicu'*, valorificând textul dat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale baladei populare;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale baladei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Nu mai priviţi Bucureştiul ca pe un oraş babilonic, aşa cum îl văd cel mai adesea turiştii şi chiar bucureştenii. Poate că străinii care ajung în Capitală au rămas singurii care descoperă în Bucureşti şi altceva decât arată peisajul cotidian şi deficienţele urbanistice. Vă invităm la o incursiune* în oraş, daţi la o parte molozul şi prejudecăţile şi priviţi-l cu ochi proaspeţi şi afecţiune. Acest loc spune multe poveşti.*

Prin biserici, muzee, palate şi alte edificii, Bucureştiul ne oferă o altă faţă. Numărul reperelor culturale este impresionant, dar un periplu nu trebuie să rateze câteva puncte esenţiale. Bucureştiul este o Românie în mic, reunind locuri şi clădiri care povestesc despre oraş şi ţară mai bine decât o carte de istorie. [...]*

Deşi vă aflaţi într-o regiune urbană, nu trebuie să vă mire faptul că aici se află cele mai mari spaţii dedicate culturii rurale, amplasate amândouă în nordul oraşului. Muzeul Naţional al Satului „Dimitrie Gusti", inaugurat în 1936, pe o suprafaţă de 30 de hectare, are un patrimoniu de 70 de gospodării, cu ustensilele tradiţionale şi construcţii specifice din toate provinciile ţării. Bucureştiul a fost construit pe structura unui sat. Muzeul vă ajută să înţelegeţi de ce. El nu ar fi însă complet fără Muzeul Ţăranului Român. Instituţia din Piaţa Victoriei vă invită să îi treceţi pragul, dincolo de care „începe timpul", pentru a vedea un patrimoniu „mereu actual din 1906", aşa cum spune propriul motto.*

Roxana Mazilu, *O aventură a imaginaţiei – incursiune în Bucureştiul cultural*, în revista „Vacanţe şi călătorii"

**urbanistic* – referitor la proiectarea, construcţia şi estetica oraşelor
**incursiune* – (aici) cercetare făcută de cineva într-un subiect străin de preocupările obişnuite

Scanned with OKEN Scanner

*periplu – (aici) călătorie
*patrimoniu – totalitate de bunuri (materiale sau spirituale) care aparţin unei colectivităţi

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:
   - anul în care a fost inaugurat Muzeul Naţional al Satului „Dimitrie Gusti";
   - locul în care se găseşte Muzeul Ţăranului Român.
2. (4p.) Scrie titlul articolului şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează persoana şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Poate că străinii care ajung în Capitală au rămas singurii care descoperă în Bucureşti şi altceva decât arată peisajul cotidian şi deficienţele urbanistice.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Deşi vă aflaţi într-o regiune urbană, nu trebuie să vă mire faptul că aici se află cele mai mari spaţii dedicate culturii rurale, amplasate amândouă în nordul oraşului.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *dacă*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută cu ocazia unei excursii.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Lasă-mi, toamnă, pomii verzi,
Uite, ochii mei ţi-i dau.
Ieri spre seară-n vântul galben
Arborii-n genunchi plângeau.

Lasă-mi, toamnă, cerul lin.
Fulgeră-mi pe frunte mie.
Astă-noapte zarea-n iarbă
Încerca să se sfâşie.

Scanned with OKEN Scanner

Lasă, toamnă-n aer păsări,
Paşii mei alungă-mi-i.
Dimineaţa bolta scurse
Urlete de ciocârlii.

Lasă-mi, toamnă, iarba, lasă-mi
Fructele şi lasă
Urşii neadormiţi, berzele neduse,
Ora luminoasă.

Lasă-mi, toamnă, ziua, nu mai
Plânge-n soare fum.
Înserează-mă pe mine,
Mă-nserez oricum.

Ana Blandiana, *Lasă-mi, toamnă...*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Construieşte câte un enunţ cu omonimele cuvintelor *lin* şi *mie*, din text.
2. (4p.) Menţionează rolul virgulelor în secvenţa: *Urşii neadormiţi, berzele neduse, ora luminoasă.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din a treia strofă.
4. (4p.) Precizează un cuvânt cu diftong şi un cuvânt cu hiat din versurile: *Fulgeră-mi pe frunte mie./ Astă-noapte zarea-n iarbă/ Încerca să se sfâşie.*
5. (4p.) Numeşte un mod de expunere utilizat în text.
6. (4p.) Identifică, în poezie, o personificare şi un epitet.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ţi prezinţi opinia despre semnificaţia mesajului poeziei *Lasă-mi, toamnă...* de Ana Blandiana.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să formulezi o opinie despre semnificaţia mesajului poeziei;
- (8p.) să-ţi susţii opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Cel mai vechi oraş al ţării este una dintre cele mai căutate destinaţii turistice din lume. Cape Town e ultima oază a Africii de Sud albe, una care inspiră linişte şi siguranţă, o alternativă la efervescenţa neagră din Johannesburg.*

Primul lucru pe care-l vezi, când vii spre Cape Town dinspre ocean, este Table Mountain. Obişnuit cu vârfurile ascuţite din Bucegi sau Făgăraş, te uiţi ciudat la acest munte turtit şi plat ca o masă de bucătărie, comparaţie din care i se trage şi numele. Chiar dacă nu e foarte înalt, are doar 1.086 m, Table Mountain e vizibil de la 200 km din larg, dar, din cauza vremii de la Cape Town, care se schimbă la fiecare câteva ore, partea de sus a sa este de multe ori acoperită de nori, un fel de „faţă de masă" asemănătoare cu cea de pe muntele Fuji din Japonia.

Scanned with OKEN Scanner

Sud-africanii obişnuiesc să spună că, de pe Table Mountain, dacă te uiţi spre Polul Sud, poţi să observi curbura Pământului. Dar, ca să ajungi să admiri „cea mai frumoasă panoramă din lume", trebuie să ai noroc şi ambiţie.

Nu poţi face întotdeauna ascensiunea, din cauza norilor şi a vântului care mătură acoperişul neted al bătrânului munte, iar, pentru a prinde un loc în telecabina veche de 80 de ani, care se roteşte în timp ce urcă, trebuie să stai la o coadă de sute de persoane, ce poate dura şi câteva ore, şi să plăteşti 160 de rand, adică vreo 50 de lei. Sus, te simţi ca pe acoperişul lumii.*

Radu Drăguţ, *Cape Town, insula albă a Africii de Sud*, în ziarul „Adevărul"

**efervescenţă* – agitaţie
**rand* – unitatea monetară în Africa de Sud

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - înălţimea pe care o are Table Mountain;
   - trei toponime (nume proprii de locuri) identificate în fragment.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în text.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Trebuie să stai la o coadă de sute de persoane, ce poate dura şi câteva ore.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Primul lucru pe care-l vezi, când vii spre Cape Town dinspre ocean, este Table Mountain.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de mod, introdusă prin adverbul relativ *precum*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei vacanţe.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 5

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Actul II, Scena 7

(Sub privirile lor, Spirache are o lumină ciudată în ochi... o lumină care pătrunde în fiecare, fără să ardă... numai să lumineze.)

SPIRACHE: *Voi?* (Îi priveşte un timp... Lumina din ochi capătă – treptat – o strălucire plină de înţelesuri...) *Voi?... Toţi contra mea?... Iarăşi? Mereu? V-aţi unit ca să-mi distrugeţi liniştea, câtă brumă mai am... să-mi tulburaţi zilele, câtă brumă mi-au mai rămas... Dacă nu v-aş cunoaşte, dacă n-aş şti că sunteţi ai mei... mi s-ar părea că-mi sunteţi duşmani... Ei bine... dacă e aşa... dacă voi vă opuneţi... ştiu ce-mi mai rămâne de făcut.*

CHIRIACHIŢA: *Să nu cumva să te sinucizi, că te omor...*

DACIA: *Ne ameninţi? Ne ameninţi tu pe noi?... Îndrăzneşti?*

SPIRACHE: *De!... V-ameninţ... Văd că vreţi luptă... Bine... Fie... O să ne luptăm... Fiecare cu mijloacele lui.*

DACIA: *Crezi că ne intimidezi cu aere de-astea de Napoleon? N-ai decât să te lupţi cu mine, dacă îţi dă mâna. Sunt gata să primesc. [...] Şi acum, poţi să începi lupta, poftim! Aştept!* (Se aşază dârză.)

SPIRACHE (Se uită la ea, la ceilalţi şi parcă la el.): *Am să-ncep, nu te teme...*

DACIA: *Nu fi laş! Spune cel puţin cum începi, ce-ai de gând să faci... ca să pot să mă apăr!...*

SPIRACHE (calm): *Mă duc la club ca să spui că primesc să-mi pui candidatura.*

DACIA (tăcere dintr-odată): *Ticălosule... Şi eu, care stau să cred ca o proastă tot ce-mi spui tu până acum... Vino să te pup!* (Îl pupă.) *Vai, cât eşti de diplomat!... Cum se cunoaşte că ai intrat în această politică... Ei! Aşa îmi place să te văd! Să trăieşti! (Îl mai pupă o dată.)*

CHIRIACHIŢA (veselă): *Şi să-ţi vie mintea la cap. (Îl ciocăne în frunte.)*

DACIA (admirativ): *Are el! Da'n-a avut unde să facă uz de ea până acum... Ia să-l vezi când o fi în parlament... Haiti!... Du-te repede la club... să nu-şi închipuie partidul cine ştie ce...*

MIZA: *Şi fii vesel, papa... vesel... vesel... (Râde.)*

CHIRIACHIŢA: *Uite-aşa ca noi...*

(Râd toţi. Spirache surâde.)

Tudor Muşatescu, *Titanic Vals*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *înţelesuri, contra.*
2. (4p.) Explică rolul semnului exclamării în secvenţa: *De!... V-ameninţ...*

Scanned with OKEN Scanner

3. (4p.) Menţionează doi termeni din familia lexicală a cuvântului *lumină*.
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin diftong din secvenţa: *Cum se cunoaşte că ai intrat în această politică...*
5. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care Spirache merge la club.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa la genul dramatic a textului *Titanic Vals* de Tudor Muşatescu.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului dramatic;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Copilăria de astăzi are, în mod firesc, alte „coordonate" decât copilăria de acum douăzeci de ani. Este vorba, în fond, despre mersul obişnuit al istoriei şi putem fi convinşi că fiecare epocă are frumuseţile ei. Peste două sau trei decenii, copiii de azi vor privi cu nostalgie la vremurile în care se bucurau de primii ani ai vieţii şi vor avea, cu siguranţă, o sumedenie de amintiri minunate pe care să le povestească celor mici.

Mie însumi, cu toate că am crescut la oraş, îmi revin adeseori în memorie vacanţele de vară fascinante pe care le-am petrecut la bunici, într-un sat cu numele Filea de Jos, aflat în apropiere de Cluj-Napoca. Aveam, în acel loc desprins – în amintirea mea – din paradis, nenumăraţi prieteni, cu care am inventat diferite „jocuri": organizam expediţii la „Comoara animalelor", încercam să capturăm extratereştrii „ascunşi" între dealuri ori fugeam de turmele „ameninţătoare" care ne invadau, în fiecare seară, locurile de joacă. Spuneam poveşti până târziu (în porţile bunicilor deveniţi, la rândul lor, „ameninţători", pentru că voiau să ne trimită la somn). Splendoarea serilor de atunci, într-un loc în care liniştea nu era tulburată de aglomeraţia continuă din oraş, mi-a rămas cel mai profund întipărită în minte.

Pe de altă parte, am convingerea că fiecare dintre noi poate spune poveşti asemănătoare, oricine are amintiri aproape „la fel". Pentru că, în realitate, farmecul copilăriei nu ţine atât de un spaţiu sau de un timp, cât de inocenţa vârstei, de „uimirea" celor mici în faţa lucrurilor pe care adulţii s-au obişnuit să le considere banale, de o dorinţă sinceră de a nu renunţa la misterul unei lumi pe care nu vom reuşi, la nicio vârstă, să o descoperim în totalitate.

Marius Popa, *Din semnele copilăriei de altădată*, în revista „Literaria"

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - oraşul în apropierea căruia se află satul Filea de Jos;
   - două dintre „jocurile" inventate de copii.

Scanned with OKEN Scanner

2. (4p.) Scrie numele autorului şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează persoana şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Spuneam <u>poveşti</u> până târziu (în porţile bunicilor deveniţi, la rândul lor, „ameninţători", pentru că <u>voiau</u> să ne trimită la somn).*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Mie însumi, cu toate că am crescut la oraş, îmi revin adeseori în memorie vacanţele de vară fascinante pe care le-am petrecut la bunici, într-un sat cu numele Filea de Jos, aflat în apropiere de Cluj-Napoca.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de cauză, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *fiindcă*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în compania celui mai bun prieten/celei mai bune prietene.

În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 6

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Caravana cinematografică intră în sat pe la ora cinci după-amiaza. Ploua mărunt şi, prin parbrizul aburit al camionului, primele case <u>se zăreau</u> ca nişte mogâldeţe* [...] Lângă cruce stătea un om îmbrăcat cu o pufoaică. Uşa cabinei se deschise şi, de după ea, se ivi un cap cârlionţat, de băieţandru.*

— Ei, nene! Ăsta-i satul Mogoş?

Omul de lângă cruce îşi lungi gâtul şi se întoarse din profil, ducând o mână la ureche.

— Mogoş! Ăsta-i satul Mogoş? sună din nou întrebarea.

— Mogoş, Mogoş! se grăbi să răspundă cel cu pufoaica.

— Da' căminul cultural nu ştiţi pe unde vine?

— Tot înainte, zise omul, ţineţi tot înainte. E lângă biserică.

Scanned with OKEN Scanner

Uşa cabinei se închise şi camionul, un „Molotov" cu botul lunguieţ, vopsit în verde închis, şi cu o cuşcă mare din scânduri acoperită de afişe în spate, porni legănându-se pe drumul desfundat de ploaie. În cabină era cald. Din radioul agăţat sub bord, lângă schimbătorul de viteză, se auzea o melodie despre un nou oraş căruia interpretul, cu o voce subţire, avântată, îi ura să trăiască şi să tot înflorească.

— Ia auzi! Bucata ce-o avem şi noi! spuse tânărul. Să vezi că nu ne aşteaptă nimeni, adăugă el privindu-şi vecinul care conducea degajat, ţinând volanul ca pe hăţuri, între degetul mare şi arătător; apoi, fără pauză, tânărul începu să cânte încet, împrumutând ritmul de marş al melodiei tot mai optimiste: „Să veeezi că nuuu ne aşteaaaptă niiimeni..." [...]*

Cu o figură nemulţumită, şoferul frână, mormăind pentru sine [...] Se dădură jos. În faţa lor, înconjurată de un gard putrezit de spini, stătea înaltă şi cenuşie biserica. Lângă biserică, în dreapta, la poalele unui deal peticit din loc în loc cu iarbă, era o clădire lungă, dreptunghiulară, cu o uşă dublă, roşie, deasupra căreia se aflau două panouri. Pe cel mai mare stătea scris: „Şcoala Generală Mogoş. Clasele I-IV", iar, pe celălalt, „Căminul cultural".

Ioan Groşan, *Caravana cinematografică*

**caravană* – grup de persoane care călătoresc împreună în scopuri culturale, turistice, sanitare etc.
**mogâldeaţă* – fiinţă sau lucru care apare neconturat, neclar, din cauza ceţii, a întunericului sau a depărtării
**hăţ* – parte a hamului cu ajutorul căreia se mână caii

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *se zăreau, melodie.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *Bucata ce-o avem şi noi!*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *Era o clădire lungă [...] deasupra căreia se aflau două panouri.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin hiat din ultimul alineat.
5. (4p.) Precizează două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la genul epic a textului *Caravana cinematografică* de Ioan Groşan. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului epic;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Când eram mici, ziua noastră era mereu ocupată cu diverse activităţi. Şi, dacă nu eram la grădiniţă sau la şcoală, cu siguranţă ne jucam afară, alături de alţi copii, sau stăteam în casă şi urmăream desenele animate preferate. La acea vârstă, nu dădeam prea multă atenţie detaliilor şi nici nu ne întrebam cum anume prind acestea viaţă.

Scanned with OKEN Scanner

Chiar așa! Cum se ajunge, de la un personaj desenat pe foaie, la un film de animație? În ziua de astăzi, relativ ușor și repede, deoarece tehnologia ne ajută foarte mult. Dar, în trecut, a crea un desen animat era o muncă de durată, pentru că totul, de la personaje la scenele în care apăreau ele, se desena de mână. Apoi, intrau în scenă și cei care insuflau, efectiv, viață în desene [...]

Prin 1950, era o adevărată provocare să pui în scenă o astfel de formă de divertisment [...] La acea vreme, nu te puteai bucura de un calculator performant și de un program de animație sau de grafică, prin intermediul căruia să concepi zeci de desene și să le scoți pe bandă rulantă! Așa că totul se făcea clasic, folosind o foaie și un creion. Personajele se desenau și se colorau cu mâna, acest proces fiind unul anevoios. Numai să ne gândim de câte cadre era nevoie pentru a pune cap la cap o singură scenă din desen! Fiecare mișcare a personajului se desena separat, în secvențe, pentru a putea fi utilizate, apoi, de animatori în mod corect.*

Bogdan Irimia, *Cum se făceau desenele animate în anii 1950?*, www.infozoom.ro

**animator* – (aici) persoană care însuflețește desenele

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - motivul pentru care, în ziua de astăzi, desenele animate sunt ușor de creat;
   - anii în care era o adevărată provocare să pui în scenă o astfel de formă de divertisment.
2. (4p.) Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Cum se ajunge, de la un personaj desenat pe foaie, la un film de animație?*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Când eram mici, ziua noastră era mereu ocupată cu diverse activități.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *dacă*.

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare imaginară la care să ia parte un personaj din desenele animate.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 7

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Prin vişini vântul în grădină
Cătând culcuş mai bate-abia
Din aripi, şi-n curând s-alină,
Iar roşul mac închide floarea,
Din ochi clipeşte-ncet cicoarea
Şi-adoarme-apoi şi ea.

Eu cred c-a obosit pădurea,
Căci ziua-ntreag-a tot cântat
Şi tace-acum gândind aiurea.
Sub dealuri amurgeşte zarea,
Se-ntunecă prin văi cărarea
Şi-i umbră peste sat.

Peste culmi încet amurgul moare
Şi-ntors cu faţa către-apus
Dă semne nopţii din ponoare.*
Ea-mbracă haine-ntunecate
Şi liniştit din aripi bate
Plutind tăcută-n sus.

Şi tot mai noapte-apoi se face,
Păduri şi ape-adorm acum;
Din cer scoboar-adânca pace.
Ici-colo vrun zăvor mai sună –
Începe-a se zări de lună
Şi-i linişte pe drum.

George Coşbuc, *Pastel*

**ponor* – coastă abruptă, rezultată din surpări sau prăbuşiri de teren

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *s-alină, liniştit.*
2. (4p.) Explică rolul cratimei în secvenţa: *Eu cred c-a obosit pădurea.*
3. (4p.) Menţionează doi termeni din familia lexicală a cuvântului *pădure.*
4. (4p.) Desparte în silabe cuvintele: *amurgeşte, linişte.*
5. (4p.) Precizează două trăsături ale genului liric, prezente în textul dat.
6. (4p.) Identifică, în poezie, o personificare şi un epitet.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi faptul că poezia citată aparţine speciei literare pastel.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale pastelului;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Am rămas uimită să întâlnesc oameni care nu au ajuns încă în Vama Veche. Ei cunosc acest spaţiu doar din poveştile altora, cei care au „prins" începuturile sau cei

Scanned with OKEN Scanner

care au venit ulterior aici, când izolarea începuse deja să fie înfrântă. M-am întrebat cum vor percepe ei Vama de astăzi, care s-a îndepărtat atât de mult de prima ei tinereţe.

Odinioară, un loc aflat la extrema Litoralului, Vama a devenit ea însăşi, astăzi, un spaţiu al extremelor. Conul de atenţie în care a intrat prin mişcarea „Salvaţi Vama Veche" a transformat-o, de fapt, într-o destinaţie la modă. Corturile se pot depune în continuare pe plajă, dar alături s-au ridicat (şi vor rămâne pentru totdeauna în peisaj) hoteluri şi pensiuni care oferă paturi confortabile şi apă caldă. Rock-ul este muzica de suflet la cele mai multe terase de pe plajă, dar au apărut şi cluburi în care se ascultă salsa sau tonete cu sandvişuri, de unde răzbate hip-hopul [...]

Chiar dacă se recunoaşte în unanimitate că „nu mai este ce-a fost", mica localitate de graniţă continuă să îi atragă, de la 1 mai până târziu în septembrie, pe căutătorii unui alt fel de litoral.*

Ema Cojocaru, *Vama Veche, spaţiul extremelor*, în revista „Vacanţe & Călătorii"

**în unanimitate* – cu aprobarea tuturor, de către toată lumea

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - genul de muzică preferat la Vama Veche;
   - perioada în care Vama Veche îi atrage pe căutătorii unui alt fel de litoral.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează numărul şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *M-am întrebat cum vor percepe ei Vama de astăzi, care s-a îndepărtat atât de mult de prima ei tinereţe.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Chiar dacă se recunoaşte în unanimitate că „nu mai este ce-a fost", mica localitate de graniţă continuă să-i atragă, de la 1 mai până târziu în septembrie, pe căutătorii unui alt fel de litoral.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de scop, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *ca să*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută la mare.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 8

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Vacanţa de iarnă. Cei doi băieţi stau la taifas, lungiţi pe covorul din faţa sobei de teracotă. Sparg cu vătraiul nuci aurite şi azvârlesc leneş cojile pe uşiţă [...] Ceas de tihnă, de elanuri, zvâcnind generos în micile inimi, ceas de spovedanie...*

— Nu ştiu cum sunt alţii, glăsuieşte emoţionată gazda, dar pentru mine prietenia înseamnă, în primul rând, generozitate, dăruire, nu drămuire. Am un prieten? Ei bine, simt aşa un imbold* care mă înaripează, care mă face să-i ofer totul [...] Să-ţi dau un exemplu concret. Sunt prieten cu Vintilă. Nu-l ştii? Băiatul tutungiului din colţ. Ei bine, crede-mă, să am un tort cât Munţii Himalaia, i-aş da lui Everestul... Dacă, uite, cojile astea de nuci ar fi mingi de fotbal, i-aş spune: ia, Vintilă, câte vrei. Dacă toată zăpada asta din curte ar fi halviţă sau frişcă, l-aş chema întâi pe el: băiatule, cară cu lopata... Nu te sfii... Dacă pe Dunăre ar curge nasturi...*

Spovedania e brusc curmată de ţârâitul soneriei. Băiatul iese în vestibul şi se uită cercetător prin ochiul de la uşă. Apoi, se întoarce indispus pe vârful picioarelor.

— E Vintilă. Du-te şi spune-i că nu sunt acasă. A venit să-i dau patinele mele.

— Păi, nu i le-ai promis? întrebă nedumerit musafirul.

— Ba da, înălţă plictisit din umeri băiatul, dar aşa... în general. I-am spus ieri într-o doară; că, dacă... ştiu eu, în sfârşit, da, îmi amintesc precis, că, dacă din tot oţelul din lume s-ar fi făcut o singură pereche de patine, lui i-le-aş împrumuta în primul rând.

— Şi nu i le dai?

— Să-şi cumpere! Şi, pe urmă, ce? Doar nu s-au făcut numai patinele mele din tot oţelul din lume, curmă el discuţia.

Se aşeză pe covoraşul din faţa sobei şi aşteptă ca scârţâitul paşilor „cazului concret" să se piardă de-a binelea. Apoi, sparse o nucă aurită cu vătraiul şi, aruncând cojile în jarul roşiatic, se întoarse cu seninătate spre musafir.

— Unde am rămas? Da, îmi amintesc... Aşadar, dacă pe Dunăre ar curge nasturi, l-aş chema mai întâi pe el: ia, Vintilă, ia cât poţi cu năvodul...

Mircea Sântimbreanu, *Dărnicie*

**vătrai* – unealtă cu care se umblă în foc
**drămuire* – chibzuire
**imbold* – impuls

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *prieten, curmă.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului întrebării în secvenţa: *Unde am rămas?*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin conversiune şi a cuvântului obţinut prin derivare din secvenţa: *Cei doi băieţi stau la taifas [...] şi azvârlesc leneş cojile pe uşiţă.*

Scanned with OKEN Scanner

4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin hiat din secvenţa: *prietenia înseamnă, în primul rând, generozitate, dăruire.*
5. (4p.) Selectează două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la spaţiul acţiunii.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care gazda se întoarce indispusă din vestibul.

B. (16p.) Redactează o compunere de minumum 150 de cuvinte, în care să-ţi prezinţi opinia despre semnificaţia mesajului textului *Dărnicie* de Mircea Sântimbreanu. În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să formulezi o opinie despre semnificaţia mesajului textului;
- (8p.) să-ţi susţii opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Ştiinţa a atins încă un prag, anticipat doar de către scriitorii de SF. Suntem, efectiv, în pragul lansării câtorva tehnologii pentru care calificativul „revoluţionar" nu mai este de ajuns. Sugerate de vizionarii secolelor trecute, ele vor duce la reevaluarea conceptelor actuale. Multe dintre aceste tehnologii se vor baza pe un fenomen care părea, până nu de mult, o fantezie: teleportarea.*

O echipă de cercetători de la Universitatea din Viena, condusă de profesorul Ursula Gerber, a făcut un pas clar spre punerea în practică a tehnologiei de teleportare din faimosul serial „Star Trek". Ei au reuşit o teleportare la o distanţă de 144 km, între insulele La Palma şi Tenerife, de zece ori mai mare decât la precedenta tentativă, care s-a pus în practică pe numai 13 km. Rezultatele cercetărilor au fost publicate în prestigioasa revistă ştiinţifică „Nature" [...] Evenimentul prezintă „un mare interes" pentru domenii de actualitate precum criptografia* şi teleportarea cuantică, a declarat echipa vieneză pentru agenţia AFP.*

Teodor Niţu, *Teleportarea, cu un pas mai aproape*, în revista „Terra Magazin"

**teleportare* – deplasarea unui obiect sau a unei fiinţe dintr-un loc în altul, fără ca obiectul sau fiinţa să parcurgă spaţiul dintre cele două poziţii
**tentativă* – încercare
**criptografie* – scriere secretă cu ajutorul unui cod de semne convenţionale

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele conducătorului echipei care a realizat teleportarea;
   - distanţa maximă la care a reuşit echipa să realizeze teleportarea.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează diateza şi timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Sugerate de vizionarii secolelor trecute, ele vor duce la reevaluarea conceptelor actuale.*

Scanned with OKEN Scanner

5. (4p.) Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Suntem, efectiv, în pragul lansării câtorva tehnologii pentru care calificativul „revoluționar" nu mai este de ajuns.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată circumstanțială concesivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *deși*.

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare imaginară petrecută după ce iei decizia de a te teleporta într-un spațiu dorit, știind că acest lucru este posibil.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 9

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește cu atenție textul următor:

Peste ramul unui sorb,*
S-așezasă domnul corb,
Ținând în plisc o bucată
De caș, ce-o avea furată.
Vulpea, cum l-a mirosit,
Sub acel sorb a venit
Și-n sus căutând, îi zice:
Bună ziua, venetice!*
Cât ești mândru și frumos!
Dacă viersul cel duios*
Ți-i c-a penelor odoare,*
Tu-ntreci pe privighetoare.
De mândrie îngâmfat,
Corbul pliscul a căscat,
Și, vrând viersul să înceapă,
Cașul pe pământ îl scapă.
Atunci vulpea brânza apucă,
După ce o și îmbucă,
Către corb, spre mângâiere,
Zice: En ascultă, vere,
Cel ce știe lingușeala
*Se îndoapă-n socoteala**
Celuia care-l ascultă.
Astă daună nu-i prea multă
Pentru-un adevăr curat.
Atunci corbul rușinat
Giură că minciuni c-acele
Alte dăți n-or să-l înșele.

Gheorghe Asachi, *Corbul și vulpea*

**sorb* – arbore cu frunze ovale și flori albe
**venetic* – străin
**viers* – cântecul păsării
**odor* – obiect de mare preț, bijuterie
**socoteală* – (aici) judecată, chibzuință

Scanned with OKEN Scanner

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *vrând, mângâiere.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului exclamării în secvenţa: *Cât eşti mândru şi frumos!*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din versurile: *Cel ce ştie linguşeala/ Se îndoapă-n socoteala/ Celuia care-l ascultă./ Astă daună nu-i prea multă.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin diftong din ultimele şapte versuri.
5. (4p.) Indică două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care vulpea îi laudă corbului viersul.

B. **(16p.)** Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a fabulei *Corbul şi vulpea* de Gheorghe Asachi, valorificând textul dat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale fabulei;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

An de an, de „Zilele Şcolii", elevii s-au întrecut pe ei înşişi în expoziţii de jucării şi experimente [...] Au realizat serbări extrem de complexe şi atractive (pe care, până în 2010, le-am coordonat eu, ajutată de cei mai mulţi dintre colegi), demonstrând nebănuitele talente ale elevilor şcolii noastre (cântece populare, coruri, performanţe instrumentale, dansuri româneşti şi maghiare, dansuri sportive – unde existau campioni europeni chiar –, scenete în mai multe limbi, recitări). Competiţiile sportive, organizate impecabil de profesorii de sport, acopereau o întreagă săptămână, participând şi şcolile din cartier [...] Cu toţii ne amintim de recitalurile dramatice pe care le performa, în serbările organizate de prof. Daniela Cistelecan, eleva Ioana Jişa, care astăzi joacă pe scene adevărate.

Şcoala „Creangă" a realizat şi o revistă a elevilor şi pentru elevi, iniţiată de prof. Valentina Măierean (sub titlul „De prin «Creangă» adunate") şi preluată, sub o altă denumire, „Nota 10", de prof. Adriana Iacob [...] În paginile revistei se regăsesc talentaţi copii, reporteri, poeţi, povestitori, desenatori, alături de dascălii lor. Viaţa şcolii, cu ce are ea mai reprezentativ, este reflectată cu prisosinţă, alături de pagini de cultură generală, limbi străine, divertisment etc.

Doina Rad, *Şcoala mileniului trei*, în Monografia Şcolii „Ion Creangă" din Cluj-Napoca

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele elevei care performa recitaluri dramatice;
   - secţiunea la care existau campioni europeni.

Scanned with OKEN Scanner

2. (4p.) Transcrie cele două titluri pe care le-a avut revista şcolii.
3. (4p.) Menţionează numărul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Competiţiile sportive, organizate impecabil de profesorii de sport, acopereau o întreagă săptămână, participând şi şcolile din cartier.*
5. (4p.) Transcrie fiecare propoziţie din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Viaţa şcolii, cu ce are ea mai reprezentativ, este reflectată cu prisosinţă, alături de pagini de cultură generală, limbi străine, divertisment.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă indirectă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *să*.

B. (12p.) Redactează o descriere de 150-300 de cuvinte, în care evidenţiezi trăsăturile şcolii tale.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să prezinţi două trăsături ale şcolii;
- (4p.) să utilizezi două imagini artistice diferite în descrierea şcolii;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 10

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

A fost odată într-o ţară un balaur mare, nevoie de cap. El avea şapte capete, trăia într-o groapă [...] Toţi oamenii locului se tânguiau de răutatea şi de frica balaurului.*

Împăratul [...] hotărî să dea pe fiica lui de soţie şi jumătate din împărăţia sa acelui voinic care va scăpa ţara de această urgie, şi dete în ştire la toată lumea hotărârea sa.*

Iară, după ce se duse vestea în ţară, mai mulţi voinici se vorbiră să meargă împreună la pândă şi să mântuiască ţara de un aşa balaur înfricoşat. Ei se înţeleseră între dânşii ca să facă un foc la marginea cetăţii, care era mai apropiată de locul unde trăia balaurul, şi în care cetate era şi scaunul împărăţiei, şi acolo să stea să privegheze pe rând câte unul, unul, pe când ceilalţi să se odihnească; şi, ca nu cumva cela ce ar fi de pândă să doarmă şi să vie balaurul să-i mănânce d-a gata, făcură legătură ca cela care va lăsa să se stingă focul să fie omorât, drept pedeapsă, dacă va dormi când ar trebui să fie deştept.

Scanned with OKEN Scanner

Cu aceşti voinici se întovărăşi şi un om verde, pui de român, ştii colea, care auzise de făgăduinţa împăratului şi venise să-şi încerce şi el norocul. Porniră, deci, cu toţii, îşi aleseră un loc aproape de groapă şi se puseră la pândă.

Pândiră o zi, pândiră două, pândiră mai multe zile, şi nu se întâmplă nimic. Iară, când fu într-una din zile, cam după asfinţitul soarelui, pe când era de rând viteazul nostru să pândească, ieşi balaurul din groapă şi se îndreptă către voinicii cari dormeau pe lângă foc. Viteazului care priveghea i se făcuse inima cât un purice, dară, îmbărbătându-se, se repezi, şi unde se aruncă, măre, asupra balaurului cu sabia goală în mână, şi se luptă cu dânsul, până îi veni bine şi hârşt! îi taie un cap, hârşt! şi-i mai tăie unul, şi aşa câte unul, câte unul, până îi tăie şase capete.

Balaurul se zvârcolea de durere şi plesnea din coadă, de te lua fiori de spaimă, viteazul nostru însă se lupta de moarte şi obosise, iară tovarăşii săi dormeau duşi.

Balaurul cel cu şapte capete, text cules de Petre Ispirescu

**a se tângui* – a jeli adânc
**urgie* – nenorocire mare, năpastă

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *să mântuiască, deştept.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulelor în secvenţa: *Pândiră o zi, pândiră două, pândiră mai multe zile.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin conversiune şi a cuvântului obţinut prin compunere din secvenţa: *A fost odată într-o ţară un balaur mare, nevoie de cap [...] Împăratul hotărî să dea pe fiica lui de soţie şi jumătate din împărăţia sa acelui voinic care va scăpa ţara de această urgie.*
4. (4p.) Transcrie un cuvânt care conţine hiat şi cuvântul care conţine triftong din secvenţa: *Toţi oamenii locului se tânguiau de răutatea şi de frica balaurului.*
5. (4p.) Numeşte două momente ale subiectului surprinse în fragmentul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care împăratul e dispus să renunţe la jumătate din împărăţia sa şi să o dea pe fiica lui în căsătorie unui eventual salvator.

B. **(16p.)** Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului popular *Balaurul cel cu şapte capete*, valorificând textul dat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale basmului popular;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Alexandra Cristea nu e „local native", nu şi-a petrecut copilăria printre blocurile Clujului, soarta i-a hărăzit Zalăul, dar îşi petrece aşa-zişii „cei mai frumoşi ani" aici. E studentă la Facultatea de Litere, pentru că literele sunt un fel de mâini de rezervă pentru ea sau, cel puţin, degetele de la cuvinte. Nu are pretenţia să îşi sau să îi spunem „scriitoare", dar scrie şi scrie bine, au spus-o alţii înaintea mea în repetate rânduri.*

Povestea ei începe într-o zi de 2 iunie, altfel nu ştiu să o încep, şi, dacă presupunem că talentul ei e înnăscut, cu siguranţă nu e un start ratat al poveştii. Scrie despre vaci şi fânul din podul bunicii cam de când cu doamna învăţătoare care le-a spus într-o zi că s-a terminat cu linii, puncte şi alte bastonaşe. Şi-a ghidat instinctele sau s-a lăsat ghidată de atunci şi, ca orice „mic talent, mare speranţă" care se respectă, a publicat prima oară în revista şcolii. De aici până la reviste de cultură a fost doar un pas. Cu timpul a adunat premii la Concursul de creaţie literară organizat de Cenaclul Literar „Silvania", atât la secţiunea proză, cât şi la poezie, apoi la „Tinere Condeie", premiul Prima Verba pentru volum de debut „Breton în ochi", a participat la şedinţele Cenaclului „Silvania" şi e membră a Cenaclului Naţional „Săgetătorul" – cenaclul junior al Uniunii Scriitorilor din România. Acum pe masa de lucru are un roman ce aşteaptă ca, având puţin noroc şi puţin ajutor, să fie publicat.

Paula Cotoi, *Povestea scriitoarei debutante Alexandra Maria Cristea*, www.subcluj.ro

**local native* – locuitor natal

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:
   - facultatea la care este studentă Alexandra Maria Cristea;
   - unde a publicat pentru prima oară tânăra scriitoare.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează conjugarea şi modul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Şi-a ghidat instinctele sau s-a lăsat ghidată de atunci şi, ca orice „mic talent, mare speranţă" care se respectă, a publicat prima oară în revista şcolii.*
5. (4p.) Transcrie fiecare propoziţie din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *E studentă la Facultatea de Litere, pentru că literele sunt un fel de mâini de rezervă pentru ea.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *că*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în copilărie.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 11

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Petre spune, mama plânge
Cu lacrimi şiroi de sânge:
— Aseară, de la o vreme,
Visam nişte vise rele:
Păreau pistoalele mele,
Şedeau-n cui fără oţele.*
— Petre, dragă Petrişor,
Rupt dintr-al meu trupuşor,
Visul ce tu l-ai visat
O să-ţi fie-adevărat!
Petre-aşa când auzea:
— Eu, maică, am mai visat,
Când ziua s-a luminat,
Un val de pânză tot albă,
Pe la căpătâie arsă.
Maică-sa-i zicea cu jale:
— E scurtarea vieţii tale!
— Am visat iar, maică bună,
O pădure deasă-n urmă.
— Aia-i Ţara Românească
Ce la tine-o să privească!
Haide, Petre, să fugim,
Că pe-aici nu mai trăim,
Că satu' mi s-a mărit,
Duşmanii s-au înmulţit.
Petre-aşa când auzea,
Mâna pe armă punea,
Frumuşel c-o încărca,
Ş-apuca de se ducea.

Şi, când pe cale umbla,
Şapte duşmani întâlnea.
El, măre, cum îi zărea,
Cizma din picior scotea,
Cu putere arunca,
Şi şapte dealuri făcea.
Duşmanul îmi rămânea,
De el se apropia
Şi frumuşel mi-l lega.
Iată, maică-sa venea
Şi din gură îi spunea:
— Uite-ţi visul ce-ai visat
Că a fost adevărat!
Petre, cât eşti tu de 'nalt,
Tot mă mir, cum te-au legat?
Şi cât eşti, Petre, de gros,
Tot mă mir, cum te-au pus jos?
— Ei, maică, m-au înşelat
Până ce m-am deşteptat
Şi atuncea m-au legat.
Dar se făcea leu turbat:
Din spate când se umfla,
Legătura îi plesnea,
Şi el îndată scăpa.
Du-te, Petre, du-te-n pace,
N-are nimeni ce-ţi mai face!

Petru Petrişor

**oţel* – glonţ

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Scrie câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *jale, încărca.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *Că pe-aici nu mai trăim.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din versurile: *Petre, dragă Petrişor,/ Rupt dintr-al meu trupuşor.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin triftong din versurile: *Păreau pistoalele mele,/ Şedeau-n cui fără oţele.*
5. (4p.) Selectează două cuvinte/ grupuri de cuvinte din text care se referă la timpul acţiunii.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care mama lui Petre plânge.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a baladei populare *Petru Petrişor*, valorificând textul dat.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale baladei populare;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale baladei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Căile ferate japoneze reprezintă, fără îndoială, un model de companie feroviară [...], fie numai prin simplul fapt că întârzierile trenurilor totalizează, în decursul unui an, cel mult 1-2 minute. Mai mult: compania cere scuze publicului pentru neplăcerile cauzate, iar managerii demisionează pentru întârzieri de peste 3 minute. Un alt atu important al niponilor este viteza – astfel, nu e o întâmplare că, de curând, în Japonia, a fost atins un nou record: 603 km/h! Un lucru e cert: aceste date nu trebuie în niciun caz să ne mire; ele nu sunt banale coincidenţe, ci rezultat al unei culturi feroviare aparte, care începe în anii '50 cu un proiect al unui tren care avea să inspire lumea occidentală, denumit Shinkansen [...]*

Inaugurarea căilor ferate în Japonia are loc la 12 iunie 1872 – târziu, dacă ne raportăm la statele europene ale timpului –, iar prima linie construită a fost Tokyo-Yokohama, finanţată, proiectată şi dotată cu material rulant de provenienţă englezească. De altfel, peste trei sute de ingineri englezi (printre ei, Francis şi Richard Trevithick, nepoţii lui Richard Trevithick, primul constructor al unei locomotive) au fost angajaţi la căile ferate japoneze în primul deceniu al existenţei acestora, contribuind din plin la succesul afirmării căilor ferate într-o cultură profund diferită de cea occidentală.*

Dorin Stănescu, *La trenurile Shinkansen din Japonia viteza e depăşită doar de punctualitate*, în revista „Historia"

**nipon* – japonez
**material rulant* – totalitatea locomotivelor, vagoanelor etc. care circulă pe liniile de cale ferată

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:
   - câte minute totalizează întârzierile trenurilor în decursul unui an;
   - data la care are loc inaugurarea căilor ferate în Japonia.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Ele nu sunt banale coincidenţe, ci rezultat al unei culturi feroviare aparte, care începe în anii '50 cu un proiect al unui tren care avea să inspire lumea occidentală, denumit Shinkansen.*
5. (4p.) Transcrie fiecare propoziţie din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Nu e o întâmplare că, de curând, în Japonia, a fost atins un nou record.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă, introdusă prin adverbul relativ *cum*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune în 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută cu ocazia unei călătorii în străinătate.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 12

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Doctorul Ispas, de la spitalul Maica Domnului, se ducea într-o inspecţie pe neaşteptate în satul Ciolăneşti. Era un om blajin doctorul Ispas, veşnic cu zâmbetul pe buze şi cu ochelarii pe nas, ras ca un englez, şi un binefăcător din naştere. Oculist preţuit şi miop, desfăşura o muncă neobosită pentru ocrotirea celor ce-şi chinuiesc viaţa într-un întunerec fără sfârşit. Îi plăcea să-i zică lumea „apostolul meseriei doftoriceşti". De aceea, nu primea niciodată bani pentru consultaţii, izbutind chiar să cheltuiască cu apostolatul o parte bunicică din averea frumuşică ce-i rămăsese de la părinţi.*

Scanned with OKEN Scanner

Acuma se înfunda în pernele de piele, foarte îngrijorat să nu-l azvârle în vreun şanţ zguduiturile maşinii. Îi stătea mereu pe limbă să poruncească şoferului îndrăgostit de iuţeală să meargă mai cu băgare de seamă, dar parcă-i era ruşine să arate că i-e frică [...] Poate din pricina aerului proaspăt, poate din pricina zguduiturilor nemiloase, Ispas simţi deodată că i-e foame. Şi, fiindcă se apropiase de ţintă, se plecă şi strigă şoferului.

— Ascultă, Petre!... Auzi?... Opreşti la cârciumă, nu la primărie, auzi?... Întâi luăm ceva şi pe urmă... [...]

În faţa cârciumei se ivi hangiul foarte plecat şi încântat.

— Poftiţi, conaşule, poftiţi, că sunteţi om bun!... Avem orice vă cere inima...

Doctorul Ispas porni să intre. În clipa aceea, însă, răsări ca din pământ un cerşetor orb, cu cămaşa zdrenţuită şi murdară, desculţ, încins cu o sfoară noduroasă, cu o căciulă cenuşie într-o mână, iar în cealaltă cu un băţ zdravăn, şi se apropie mormăind jalnic şi tărăgănat:

— Fie-vă milă, om darnic... Bogdaproste... D-zeu să vă miluiască...

Ispas şovăi puţin, apoi se opri, scoase nişte bani şi-i aruncă în căciula cerşetorului. Intră pe urmă în cârciumă, întovărăşit de bolborosirile de mulţumire ale orbului, care pipăise în grabă banii şi se roşise de bucurie [...] În vreme ce mânca, doctorul se gândi mereu la cerşetorul orb. Să fie oare orb din naştere? Să-şi fi pierdut vederea pe urma vreunei boli? [...] Ispas mânca, şi-n gând se înfuria din ce în ce mai tare pe cei ce au putinţa să facă bine omenirei şi care nici nu se sinchisesc de omenire. „Trebuie să mai văd pe sărmanul cela! De unde ştii că nu e vorba de vreo năpastă trecătoare? De ce să nu-l ajutăm să se facă om, dacă-i cu putinţă?"

Liviu Rebreanu, *Cerşetorul*

**oculist* – oftalmolog

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Scrie câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *binefăcător, se apropie.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Ascultă, Petre!*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin compunere din secvenţa: *Nu primea niciodată bani pentru consultaţii, izbutind chiar să cheltuiască cu apostolatul o parte bunicică din averea frumuşică ce-i rămăsese de la părinţi.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin hiat din ultimul alineat.
5. (4p.) Numeşte două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care cerşetorul orb se înroşeşte de bucurie.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul Ispas, din textul *Cerşetorul* de Liviu Rebreanu.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să prezinţi două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea textului dat;
- (8p.) să evidenţiezi două modalităţi de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvenţă comentată;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Fenomenele cosmice de acest tip produc efecte mult mai importante asupra Terrei decât se credea până acum. În 1715, astronomul englez Edmund Halley şi-a dat seama că, în timpul unei eclipse solare pe care o observase, temperatura aerului a început să scadă în mod neobişnuit. Cercetătorul nu a putut explica atunci fenomenul la care tocmai asistase, însă recent, beneficiind de ajutorul unor voluntari, oamenii de ştiinţă cred că au găsit răspunsul.

O echipă de meteorologi de la Universitatea Reading din Regatul Unit a fost ajutată de 4500 de voluntari pentru a studia efectele eclipsei parţiale de Soare produse anul trecut, în data de 20 martie. Rezultatele obţinute prin intermediul măsurătorilor atmosferice au arătat că, în timpul fenomenului cosmic, temperatura de pe Terra a scăzut şi, odată cu ea, a scăzut şi viteza vânturilor.

Specialiştii cred că procesul pe care l-au observat se datorează variaţiilor de la nivelul stratului Terrei, care separă vânturile de înaltă altitudine de cele produse la nivelul solului. „Au existat numeroase teorii legate de vânturile produse în timpul eclipselor, însă credem că explicaţia pe care noi am dat-o este cea mai convingătoare. Pe parcurs ce vedem că Soarele dispare în spatele Lunii, vom putea observa că temperatura de la sol scade într-un mod asemănător celui produs în timpul apusurilor. Acest lucru înseamnă că valurile de aer cald nu se mai ridică de la sol, cauzând scăderea vitezei vânturilor şi schimbarea direcţiei acestora", susţine fizicianul american Giles Harrison.

Alin Motogna, *Un mister vechi de peste 300 de ani a fost dezlegat. Ce se întâmplă în timpul eclipselor solare,* www.descopera.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numărul voluntarilor care au ajutat echipa de meteorologi de la Universitatea Reading;
   - anul în care astronomul englez Edmund Halley şi-a dat seama că, în timpul unei eclipse solare pe care o observase, temperatura aerului a început să scadă în mod neobişnuit.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează diateza şi timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Specialiştii cred că procesul pe care l-au observat se datorează variaţiilor de la nivelul stratului Terrei, care separă vânturile de înaltă altitudine de cele produse la nivelul solului.*

Scanned with OKEN Scanner

5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *În 1715, astronomul englez Edmund Halley şi-a dat seama că, în timpul unei eclipse solare pe care o observase, temperatura aerului a început să scadă în mod neobişnuit.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *când.*

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei eclipse solare.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 13

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Leul s-a-mbrăcat odată
Într-o piele de măgar,
Să colinde ţara toată
Din hotar până-n hotar,
Ca să vadă cum se poartă lupii (marii dregători)
Cu noroadele-i blajine de supuşi rumegători.*
Deci, trecând el într-o seară la o margine de crâng
Ca un biet măgar nătâng,
Nişte lupi, cum îl văzură, se reped la el pe loc
Şi-ntr-o clipă îl înşfacă, grămădindu-l la mijloc.

„Staţi, mişeilor! Ajunge! Că vă rup în dinţi acuşi!
(Striga leul, apărându-şi pielea cea adevărată.)
Astfel vă purtaţi voi, oare, cu iubiţii mei supuşi?...“

Lupii, cunoscându-i glasul, îndărăt s-au tras pe dată,
Şi, de frică, se făcură mici ca nişte căţeluşi.
— O, Măria-Ta! Iertare!
Zise cel mai diplomat,
Semănai aşa de tare
C-un măgar adevărat!

George Topîrceanu, *Leul deghizat*

**blajin* – blând

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *să colinde, adevărat.*
2. (4p.) Explică rolul liniei de dialog în secvenţa: *— O, Măria-Ta!*
3. (4p.) Menţionează doi termeni din familia lexicală a cuvântului *măgar.*
4. (4p.) Precizează două cuvinte din prima strofă care conţin diftong.
5. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care leul decide să colinde ţara îmbrăcat într-o piele de măgar.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a fabulei *Leul deghizat* de George Topîrceanu, valorificând textul dat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale fabulei;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Luna Iunie aduce la Teatrul Metropolis o nouă premieră pentru lumea culturală prin lansarea proiectului teatral „Misterele Bucureştiului". Oraşul Bucureşti ascunde multe taine, poveşti secrete, mistere. Oraşul ascuns, cu farmecul lui, cu mitologia străzilor lui, cu casele extraordinare care acum încep să dispară, poate fi descoperit în poveşti uitate şi prin personaje seducătoare, din alt timp.

Geografia secretă a oraşului şi spiritualitatea lui trebuie recuperate. Prin teatru, poveştile uitate şi marile personaje care au colindat pe străzile lui pot prinde iar viaţă. Primul spectacol din această serie este „Secretul doctorului Honigberger", o stranie poveste teatrală imaginată după nuvela cu acelaşi nume şi alte scrieri de Mircea Eliade, în regia lui Dragoş Galgoţiu.

Într-o dimineaţă din toamna anului 1934, tânărul Mircea Eliade a primit o scrisoare destul de ciudată. Îi scria o doamnă de al cărei nume, Zerlendi, nu auzise niciodată. Îl invita să cerceteze colecţiile şi biblioteca soţului ei dispărut. Eliade s-a hotărât să primească invitaţia doamnei necunoscute. Citind un caiet cu însemnările doctorului Zerlendi, bărbatul dispărut în mod bizar, Eliade descoperă experienţe stranii şi evenimente care îl tulbură. Un alt personaj, doctorul Honignerger, un doctor sas din Braşov, mort cu mult timp înainte, pare să influenţeze tot ce se întâmplă în această ciudată poveste.

Petre Ivan, *Misterele Bucureştiului se descoperă la Teatrul Metropolis*, www.ziarulmetropolis.ro

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele teatrului la care este lansat proiectul „Misterele Bucureştiului";
   - anul în care tânărul Mircea Eliade a primit o scrisoare ciudată.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Oraşul ascuns, cu farmecul lui, cu mitologia străzilor lui, cu casele extraordinare care acum încep să dispară, poate fi descoperit în poveşti uitate şi prin personaje seducătoare, din alt timp.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Un alt personaj, doctorul Honigner, un doctor sas din Braşov, mort cu mult timp înainte, pare să influenţeze tot ce se întâmplă în această ciudată poveste.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *când.*

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unui spectacol de teatru.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 14

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Pe lângă plopii fără soţ
Adesea am trecut;
Mă cunoşteau vecinii toţi –
Tu nu m-ai cunoscut.

La geamul tău ce strălucea
Privii atât de des;
O lume toată-nţelegea –
Tu nu m-ai înţeles.

Scanned with OKEN Scanner

De câte ori am aşteptat
O şoaptă de răspuns!
O zi din viaţă să-mi fi dat,
O zi mi-era de-ajuns;

O oră să fi fost amici,
Să ne iubim cu dor,
S-ascult de glasul gurii mici
O oră, şi să mor. [...]

Căci te iubeam cu ochi păgâni
Şi plini de suferinţi,
Ce mi-i lăsară din bătrâni
Părinţii din părinţi.

Azi nici măcar îmi pare rău
Că trec cu mult mai rar,
Că cu tristeţe capul tău
Se-ntoarce în zadar,

Căci azi le semeni tuturor
La umblet şi la port,
Şi te privesc nepăsător
C-un rece ochi de mort.

Tu trebuia să te cuprinzi
De acel farmec sfânt
Şi noaptea candelă s-aprinzi
Iubirii pe pământ.

Mihai Eminescu, *Pe lângă plopii fără soţ...*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *adesea, s-aprinzi.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *S-ascult de glasul gurii mici.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin conversiune şi a cuvântului obţinut prin derivare din a doua strofă.
4. (4p.) Precizează cuvântul care conţine diftong şi cuvântul care conţine triftong din versul: *Mă cunoşteau vecinii toţi.*
5. (4p.) Numeşte tipul de rimă din ultima strofă a poeziei şi măsura ultimului vers.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa poeziei *Pe lângă plopii fără soţ...* de Mihai Eminescu la genul liric. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului liric;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Stadionul Cluj Arena a fost vizitat în cadrul Porţilor Deschise de peste 80.000 de clujeni de toate vârstele. De la galeria echipei de fotbal „U Cluj", până la mirese şi sportivi. Organizatorii au distribuit pliante de prezentare a Cluj Arena şi peste 35.000 de vizitatori au completat biletele pentru tombolele special organizate de-a lungul zilei.

Scanned with OKEN Scanner

În cadrul porților deschise, peste 700 de sportivi clujeni și antrenorii acestora au fost premiați de către autoritățile județene pentru performanțele obținute de-a lungul anului 2011. Pe noul gazon al arenei s-au desfășurat un meci demonstrativ de fotbal feminin, meciuri și antrenamente ale grupelor de copii de la cluburile clujene și demonstrații de majorete. Pe tot parcursul zilei, vizitatorii au putut afla date despre noua arenă din spoturile prezentate la sistemul electronic de afișaj al stadionului, unde au fost prezentate și filmulețe cu părerile vizitatorilor.

Alexandra Groza, 80.000 de clujeni au vizitat Cluj Arena în ziua deschiderii, www.citynews.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - modul în care vizitatorii au putut afla date despre noua arenă;
   - numărul vizitatorilor la deschiderea noii construcții destinate sportului.
2. (4p.) Scrie titlul articolului și denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează diateza și conjugarea verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Organizatorii au distribuit pliante de prezentare a Cluj Arena și peste 35.000 de vizitatori au completat biletele pentru tombolele special organizate de-a lungul zilei.*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Pe tot parcursul zilei, vizitatorii au putut afla date despre noua arenă din spoturile prezentate la sistemul electronic de afișaj al stadionului, unde au fost prezentate și filmulețe cu părerile vizitatorilor.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent un verb predicativ impersonal.

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-una dintre orele de sport de la școală. În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat tipului de text și cerinței formulate;
- (2p.) să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 15

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Barba bătută de brumă a moşneagului tremură o clipă.

Se uită galeş, pe sub gene, la Ileana, pe care lumina trandafirie a flăcărilor o învăluie într-o haină scumpă din poveşti, apoi cu glas lin, cu ochii închişi, parc-ar citi în carte vremile trecute, începe: „Uite... era fetişcană, ia aşa, ca tine. O guriţă cât o cireaşă şi doi ochi albaştri cum e cerul când e mai limpede. Şi cum râdea, cum râdea! Îţi fura inima.*

A trecut potop de vreme de-atunci, dar îmi aduc aminte de ea, parcă numai ieri aş fi văzut-o. Mai ştii? Poate îmi furase şi mie inima.

Eram pe-atunci ostaş tânăr şi slujeam în Italia, într-un orăşel ca o grădiniţă de flori... C-atunci aşa era lumea. Te prindea la oaste, te ducea prin ţări străine, ş-acolo te ţinea cu zecile de ani. Plecai tânăr de-acasă, fără urmă de mustăcioară pe sub nas, şi te întorceai bătrân, bărbos şi toropit, de abia-abia te mai cunoştea cineva în sat... Aşa era lumea, şi pace...*

Ea, să fi avut atunci vreo şaptesprezece ani, dar era chipeşă ca un flăcău şi frumoasă, hei, frumoasă ca floarea spinului la începutul primăverii... Avea un nume ciudat... dar noi o poreclisem Minodora, şi Minodora i-am zis cât a umblat printre noi. Şedea într-o cocioabă dărăpănată, în afară de oraş, chiar în preajma lagărului nostru [...] Fata trebuia să zorească ziua-noaptea, ca să câştige de-ale gurii. Alerga şi se sfărâma necontenit printre noi, cu un coş plin de plăcinte, de cozonaci, de covrigi şi alte bunătăţi d-ald-astea. Şi noi, oricât de necăjiţi eram, cumpăram totdeauna şi-i goleam coşul, de ne era foame, de nu ne era, numai s-o vedem veselă... Căci cum râdea fata aceea, cum râdea!... Apoi vezi, aşa trecea vremea".*

Liviu Rebreanu, *Cântecul iubirii*

**galeş* – drăgăstos, duios
**toropit* – biruit, copleşit
**lagăr* – (aici) teren ocupat de o armată

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *clipă, ciudat.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *parc-ar citi.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din secvenţa: *Se uită galeş, pe sub gene, la Ileana, pe care lumina trandafirie a flăcărilor o învăluie într-o haină scumpă din poveşti [...] O guriţă cât o cireaşă şi doi ochi albaştri.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin diftong din secvenţa: *Te prindea la oaste, te ducea prin ţări străine.*

Scanned with OKEN Scanner

5. (4p.) Precizează două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat.
6. (4p.) Indică, într-un enunț, motivul pentru care ostașii cumpărau întotdeauna hrană de la Minodora.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți prezinți opinia despre semnificația titlului textului *Cântecul iubirii* de Liviu Rebreanu, prin raportare la conținutul fragmentului citat.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să formulezi o opinie despre semnificația titlului;
- (8p.) să-ți susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

În 16 ianuarie 2012, Discovery Networks CEEMEA, în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, a lansat proiectul „Școala Discovery", o inițiativă destinată susținerii învățământului științific din școlile și liceele românești și integrării resurselor audio-video și new media în procesul de educație. Școala Discovery are două componente principale: o linie de programe educative pe teme legate de învățământul științific, difuzată pe Discovery Channel în România, și o serie de materiale didactice disponibile online, care să ajute profesorii să integreze aceste programe în activitățile didactice curente. Cele două componente au fost realizate ținând cont de programa școlară din România. Acest proiect este accesibil tuturor profesorilor și elevilor din România. Programele din seria Școala Discovery sunt difuzate pe Discovery Channel, care este prezent în peste 90% din locuințele din România care beneficiază de acces la televiziunea prin cablu sau satelit.

În ianuarie 2012, Discovery Networks a organizat o sesiune de formare profesională pentru 100 de profesori din toată țara, unde experți americani din cadrul Discovery Education le-au vorbit cadrelor didactice despre utilizarea resurselor audio-video în procesul de predare.

Profesorii evaluează proiectul Școala Discovery, www.discovery.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - când a fost lansat proiectul Școala Discovery;
   - care sunt cele două componente ale proiectului.
2. (4p.) Scrie titlul articolului și denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat.

Scanned with OKEN Scanner

4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Cele <u>două</u> componente <u>au fost realizate</u> ţinând cont de programa şcolară din România.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Şcoala Discovery are două componente principale, o linie de programe educative pe teme legate de învăţământul ştiinţific, difuzată pe Discovery Channel în România, şi o serie de materiale didactice disponibile online, care să ajute profesorii să integreze aceste programe în activităţile didactice curente.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială consecutivă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *încât*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei activităţi realizate în echipă.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 16

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Gerul <u>aspru</u> şi sălbatic strânge-n braţe-i cu jelire
Neagra luncă de pe vale care zace-n amorţire;·
El ca pe-o mireasă moartă o-ncununǎ despre zori
C-un văl alb de promoroacă şi cu turţuri lucitori.

Gerul vine de la munte, la fereastră se opreşte
Şi, privind la focul vesel care-n sobe străluceşte,
El depune flori de iarnă pe cristalul înghețat,
Crini şi roze de zăpadă ce cu drag le-a sărutat.

Gerul face cu-o suflare pod de gheaţă între maluri,
Pune streşinilor casei o ghirlandă de cristaluri,
Iar pe feţe de copile înfloreşte trandafiri,
Să ne-aducă viu aminte de-ale <u>verii</u> înfloriri.

Scanned with OKEN Scanner

Gerul dă aripi de vultur cailor în spumegare
Ce se-ntrec pe câmpul luciu, scoțând aburi lungi pe nare.
O! tu, gerule năprasnic, vin', îndeamnă calul meu
Să mă poarte ca săgeata unde el știe, și eu!

Vasile Alecsandri, *Gerul*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *aspru, verii.*
2. (4p.) Menționează rolul cratimei în secvența: *Gerul face cu-o suflare.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin derivare și a cuvântului obținut prin compunere din versurile: *El ca pe-o mireasă moartă o-ncunună despre zori/ C-un văl alb de promoroacă și cu țurțuri lucitori.*
4. (4p.) Precizează cele două cuvinte care conțin hiat din ultima strofă.
5. (4p.) Selectează, din poezie, două mărci lexico-gramaticale prin care se evidențiază prezența eului liric.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenența la specie a pastelului *Gerul* de Vasile Alecsandri.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale pastelului;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Cercetătorii au dezvăluit estimările privind greutățile pe care le aveau 426 de specii de dinozauri, folosind o formulă de calcul bazată pe grosimea oaselor picioarelor, și au stabilit că Argentinosaurus, care avea un gât foarte lung, a fost cel mai greu dinozaur din istorie. Acest dinozaur erbivor ajungea să cântărească 90 de tone atunci când trăia, în urmă cu 90 de milioane de ani, în Argentina. Este cea mai mare viețuitoare terestră cunoscută din istoria planetei noastre.

„Argentinosaurus, acesta este campionul greilor", a spus Roger Benson, paleontolog la Universitatea Oxford, coordonatorul studiului. „Era un colos", a adăugat el. În această „competiție a greutăților", oamenii de știință au inclus și păsările, care au apărut pe Terra în urmă cu 150 milioane de ani, dintr-un grup de dinozauri cu pene, denumit „maniraptora". O pasăre de mărimea unei vrăbii, denumită Quliania, care a trăit în urmă cu 120 milioane de ani în China, a câștigat titlul de „cel mai mic dinozaur", cântărind abia 15 grame.

Scanned with OKEN Scanner

Roger Benson afirmă că, deşi Argentinosaurus era de 6 milioane de ori mai greu decât Quiliania, ambele specii se potrivesc perfect în familia dinozaurilor.

Florin Bădescu, *Care a fost „campionul mondial al greilor" în rândul dinozaurilor? Savanţii au stabilit câştigătorul*, www.descopera.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele celui mai greu dinozaur din istorie;
   - universitatea la care Roger Benson este paleontolog.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează gradul de comparaţie şi cazul adjectivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Roger Benson afirmă că, deşi Argentinosaurus era de 6 milioane de ori mai greu decât Quiliania, ambele specii se potrivesc perfect în familia dinozaurilor.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Acest dinozaur erbivor ajungea să cântărească 90 de tone atunci când trăia, în urmă cu 90 de milioane de ani, în Argentina.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *cum*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută cu ocazia unei expediţii.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 17

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

A fost odată un om care avea trei feciori, frumoşi şi toţi voinici. Singura lor avere era un măr care rodea poame de aur. În fiecare noapte, cât au fost copiii mititei, mărul

Scanned with OKEN Scanner

era păzit de tată. După ce crescură mari copiii, le veni rândul lor, mai ales că tatăl îmbătrânise şi cineva îi fura, în ultima vreme, merele de aur.

Pomul acesta era fermecat. Nici împăraţii nu aveau noroc de aşa ceva. Dimineaţa înflorea, la prânz lega, seara se cocea şi noaptea se culegea.

Îşi adună tatăl feciorii într-o zi şi le zise:

— Ei, taică, vedeţi bine că eu am îmbătrânit, aşa că o blestemată de fiară în fiecare noapte îmi fură merele de aur şi eu nu mai sunt în stare s-o prind. A venit rândul vostru să vă-ncercaţi puterile şi cine va pune mâna pe hoţul acela, al lui va fi pomul cu merele de aur.

— O prindem, o prindem! răspunseră într-un glas toţi feciorii şi, îndată ce veni seara, începură pânda.

Mai întâi, fu la rând feciorul cel mai mare. Stătu el cât stătu, iar, pe la mijlocul nopţii, când în lume coboară şi se plimbă toate duhurile necurate, îl apucară nişte fiori, pe urmă un somn îl doborî la pământ şi adormi. Când se deşteptă din somn, ia merele de unde nu-s. Plecă el trist la tată-său şi-i povesti din fir în păr întâmplarea, plângând de necaz că fiara sălbatică le-a furat merele de aur.

Veni, în sara următoare, rândul celui mijlocaş. El, fiind mai isteţ decât primul, tot timpul da ocol pomului de aur, ca să nu-l doboare somnul viclean. Ocoli el cât ocoli, dar, pe la mijlocul nopţii, adormi sleit de oboseală sub pomul de aur! Când se crăpă de ziuă, ia merele de unde nu-s! În zadar plânse el de ciudă că l-a furat somnul, că tată-său îi zise cu mâhnire nesfârşită în suflet:

— Ei, cât am mai fost eu cu ochi buni şi braţ sănătos, fiara sălbatică n-a cutezat să se apropie de pomul cu merele de aur. Dar acum, de când vă păziţi voi averea, pe toate le fură, fiindcă voi nu sunteţi buni de nimica!

— Tată, să-ncerc şi eu, zise cel mai mic, şi, dacă nu voi putea nici eu dovedi, înseamnă că aşa ne-a fost nouă soarta, să nu mai vedem merele de aur!

Merele de aur

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Construieşte câte un enunţ cu omonimele cuvintelor *mai* şi *somn*, din text.
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Ei, cât am mai fost eu cu ochi buni.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *A fost odată un om care avea trei feciori.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin diftong din secvenţa: *La prânz lega, seara se cocea şi noaptea se culegea.*
5. (4p.) Selectează, din text, două mărci lexico-gramaticale prin care se evidenţiază prezenţa naratorului.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care fiul cel mare nu reuşeşte să prindă fiara.

B. **(16p.)** Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului popular *Merele de aur*, valorificând textul dat. În compunerea ta, trebuie:

Scanned with OKEN Scanner

- (4p.) să precizezi două trăsături ale basmului popular;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citește cu atenție textul următor:

La data de 17 august 1872 s-a născut Traian Vuia, pionier al aviației române, membru al Academiei Române. La Paris, a realizat cu eforturi proprii un „aeroplan automobil", cu care a reușit să zboare, la 18 martie 1906, pe câmpul de la Montesson. Traian Vuia a murit în 3 septembrie 1950.

Aparatul, numit Vuia I, a accelerat pe o distanță de 50 de metri, apoi s-a ridicat până la o înălțime de circa un metru și a zburat astfel pe o distanță de 12 metri. Apoi, elicea s-a oprit, iar Vuia I a aterizat. Pentru noi, acest moment poate părea puțin impresionant, dar fără el nu am fi putut astăzi să ne bucurăm de transportul cu avionul.

Traian Vuia a început să se gândească la posibilitățile pe care le avea pentru a crea un aparat capabil să zboare încă din studenție. În 1904, inventatorul român a creat motorul, iar în 1905 a finalizat lucrul la partea tehnică a aparatului. Au urmat apoi teste, făcute cu aripile demontate, pentru a învăța cum să manevreze Vuia I. Aparatul avea la final 250 de kilograme și o suprafață de susținere de 14 metri.

Ziua în care se năștea unul dintre pionierii aviației la nivel mondial, Traian Vuia,
www.descopera.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - data nașterii lui Traian Vuia;
   - suprafața de susținere a aparatului la final.
2. (4p.) Scrie titlul articolului și denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Au urmat apoi teste, făcute cu aripile demontate, pentru a învăța cum să manevreze Vuia I.*
5. (4p.) Transcrie două propoziții subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Traian Vuia a început să se gândească la posibilitățile pe care le avea pentru a crea un aparat capabil să zboare încă din studenție.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată circumstanțială de timp, introdusă prin adverbul relativ *când*.

Scanned with OKEN Scanner

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei călătorii cu avionul.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat tipului de text și cerinței formulate;
- (2p.) să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 18

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Să nu minți! Cu o minciună prânzești, dar de cinat nu cinezi [...] Trăia odată un băiat, Ionică, căruia nu-i plăcea să-și ajute părinții. Nu-i plăcea și pace bună. Îi spunea tatăl său:

— Ionică, vezi de fă cutare sau cutare lucru!

— Îl fac îndată, tătucă! răspundea.

Se prefăcea c-ajută. Și n-ajuta. Dar merge treaba asta o dată, de două ori, de trei ori. Începe să simtă tătâne-său că umblă băiatul cu lucruri necurate. Pune la cale să-l lecuiască.

Odată, vine feciorul înaintea lui taică-său și îi rostește cu glas mieros:

— Tătucă! Ai spus că-mi vei face și mie niște opincuțe, dacă oi fi vrednic pe lângă casă.*

— Păi, eu, băiete, mi-am ținut <u>făgăduiala</u>. Acum rămâne să-mi arăți și tu cât ești de vrednic.

— Am să-ți arăt, tătucă, se smerește Ionică.

— Atunci, uite – mai grăi tatăl –, urcă-te chiar acum în pod. Vântură bine grâul ce-i acolo. Și îndată ai să-ți primești răsplata.

— Uiuum! face Ionică bucuros. Alerg să-l vânturi.

Se face că se urcă-n pod băiatul. Se pitulează sub scară și stă acolo preț de-un ceas. [...]

— Am vânturat tot grâul, tătucă. Să-mi dai opincile alea noi, să merg pe uliță și să plesnească băieții de necaz!

— Aleei, măi băiete, <u>se mâhnește</u> tatăl. Ți-am spus să vânturi grâul... Mai du-te o dată.

Scanned with OKEN Scanner

Pleacă feciorul. Se gândeşte: „De unde să ştie tătuca dacă am vânturat eu grâul ori ba? Că n-o avea la el oglinda fermecată!" Aşa că pleacă, se suie în pod. Se joacă pe acolo cu mâţele şi se întoarce, fără măcar s-atingă un bob de grâu.

— L-am vânturat, tătucă! minte băiatul. Şi-n sinea lui se bucură mai dinainte pentru opincuţele noi.

— Nu e adevărat, îi zice tatăl. Haide cu mine şi-am să-ţi arăt că e aşa cum spun.

Se urcă amândoi în pod. Vântură tatăl grâul în faţa lui Ionică. Şi, când îl vântură, ce credeţi? Sub grâu el ascunse o pereche de opincuţe. Dar, ştiţi, nişte opinci cum nu se văd pe oriunde, din piele galbenă croite [...] Şi s-a aplecat băiatul să puie mâna pe ele. Tatăl său nu l-a lăsat însă. Le-a luat şi le-a pus într-un cui, chiar deasupra laviţei pe care dormea Ionică.

Alexandru Mitru, *Ionică mincinosul*

**opincă* – încălţăminte ţărănească

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *făgăduiala, se mâhneşte.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Nu e adevărat, îi zice tatăl.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin compunere şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din ultimul alineat al textului dat.
4. (4p.) Transcrie, din primul alineat, două cuvinte care conţin diftong.
5. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care tatăl îi cere lui Ionică să vânture grâul.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din textul *Ionică mincinosul* de Alexandru Mitru.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să prezinţi două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea textului dat;
- (8p.) să evidenţiezi două modalităţi de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvenţă comentată;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Copiilor le place, în genere, literatura amuzantă, literatura plină de muzică, literatura care îi poate ţine cu sufletul la gură şi care se apropie de interesele lor imediate. Aşa reuşeşte un profesor să înţeleagă, de-a lungul timpului, de ce elevii zâmbesc citind „Cărţile cu Apolodor", îşi îngăduie să râdă cu poftă la întâlnirea cu „D-l Goe..." şi cu „Amintirile" lui Creangă, parcurg fascinaţi „Singur pe lume" – ca să poată afla, cât mai curând cu putinţă, ce îl aşteaptă pe Rémi – şi împrumută

Scanned with OKEN Scanner

cu mai mult drag cărţile după care s-au realizat serialele pe care le urmăresc în timpul liber.

Literatura nu rămâne niciodată un joc gratuit, o întâlnire în zadar cu lumile închipuite, cum s-ar grăbi unii să creadă. Fiecare întâlnire cu elevii – în care am scris, citit ori discutat literatură – m-a convins că, în acest dialog al lor cu şi despre cărţi, se ascunde o parte din intriga şi din deznodământul propriei existenţe, că epitetele sau metaforele nu rămân ascunse între pagini, ci se joacă, mai târziu, cu vorbele lor şi că frumuseţea lumii – despre care au citit în vreun poem de Eminescu – o recunosc mai bine în „umbra" lecturii. Şi oare ce poate fi mai interesant decât să îi conduci pe copii – într-un fel – spre propriul viitor?

Marius Popa, *Jocul de-a literatura*, în revista „Literaria"

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - ce fel de literatură le place, în genere, copiilor;
   - două dintre titlurile menţionate.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează numărul şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Copiilor le place, în genere, literatura amuzantă, literatura plină de muzică, literatura <u>care</u> îi poate <u>ţine</u> cu sufletul la gură şi care se apropie de interesele lor imediate.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Literatura nu rămâne niciodată un joc gratuit, o întâlnire în zadar cu lumile închipuite, cum s-ar grăbi unii să creadă.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială condiţională, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *dacă*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară la care să ia parte unul dintre profesorii tăi preferaţi.

În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 19

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Mult mi-e dor şi mult mi-e sete
Să văd frunza-n codrul verde,
Să mai strâng vreo şapte cete!
Primăvara, muma noastră,
Suflă bruma din fereastră
Şi zăpada de pe coastă,
Să văd iar verzind în cale,
Să mă las iar în cea vale
Cu-o pereche de pistoale.
Frunza-n codru cât se ţine
Toţi voinicii trăiesc bine,
Iară frunza dacă-i lasă
Toţi voinicii merg pe-acasă
Şi la para focului
Zac de dorul codrului!
Frunză verde de susai,
De-ar veni luna lui mai
Să-mi aud cerul tunând,
Să văd norii fulgerând,
Ierbuliţa-n şesuri dând,
Să mai văd focuri pe-afară,
Copilaşi cu pielea goală,
Cai în câmpuri nechezând
Şi voinici pe plai suind.

Doină oltenească,
culeasă de Vasile Alecsandri

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *zăpada, suind.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *Ierbuliţa-n şesuri dând.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din secvenţa: *Să mai strâng vreo şapte cete!/ Primăvara, muma noastră,/ Suflă bruma din fereastră.*
4. (4p.) Selectează două cuvinte care conţin diftongi diferiţi din primele şapte versuri.
5. (4p.) Precizează două trăsături ale genului liric, prezente în textul dat.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a doinei populare *Doină oltenească*, culeasă de Vasile Alecsandri.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Persoanele diagnosticate cu afecţiuni ale sistemului muscular au acum o nouă şansă. Oamenii de ştiinţă de la Universitatea din Buffalo, SUA, au descoperit o

Scanned with OKEN Scanner

nouă capacitate a genei cunoscute sub numele de „NANOG". În momentul în care cercetătorii au expus gena la celule stem îmbătrânite, s-a constatat că ea reactivează procesele epuizate pe care le întâlneşte în cale, restabilind capacitatea elementelor anatomice de a se transforma în celule musculare perfect funcţionale.*

Pe măsură ce îmbătrânim, organismul nostru este supus unui proces cunoscut sub numele de „senescenţă". Acesta presupune faptul că celulele stem care creează noi celule, pentru a le înlocui pe cele moarte, nu se mai pot dezvolta.

De exemplu, unele celule stem au capacitatea de a se transforma în celule musculare netede, însă, când atingem o anumită vârstă, îşi pierd eficacitatea şi încep să genereze celulele musculare netede [...] În lipsa proteinelor, celulele nu se pot contracta, aşa cum se întâmplă în mod normal în cazul ţesuturilor musculare.

Alin Motogna, *A fost descoperită capacitatea unei gene de a încetini procesul de îmbătrânire şi a-l inversa*, www.descopera.ro

**celulă stem* – celulă care se poate transforma într-o mare diversitate de celule diferenţiate

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - universitatea din care fac parte oamenii de ştiinţă care au realizat descoperirea;
   - ce anume presupune procesul numit „senescenţă".
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Persoanele diagnosticate cu afecţiuni ale sistemului muscular au acum o nouă şansă.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *De exemplu, unele celule stem au capacitatea de a se transforma în celule musculare netede, însă, când atingem o anumită vârstă, îşi pierd eficacitatea şi încep să genereze celulele musculare netede.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *unde*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare imaginară petrecută cu ocazia unei întoarceri în timp.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 20

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Doi oameni, cunoscuţi unul cu altul, călătoreau odată, vara, pe un drum. Unul avea în traista sa trei pâni, şi celălalt, două pâni. De la o vreme, fiindu-le foame, poposesc la umbra unei răchiţi pletoase, lângă o fântână cu ciutură, scoate fiecare pânile ce avea şi se pun să mănânce împreună, ca să aibă mai mare poftă de mâncare.

Tocmai când scoaseră pânile din traiste, iaca un al treilea drumeţ, necunoscut, îi ajunge din urmă şi se opreşte lângă dânşii, dându-le ziua bună. Apoi se roagă să-i deie şi lui ceva de mâncare, căci e tare flămând şi n-are nimica merinde la dânsul, nici de unde cumpăra.

— Poftim, om bun, de-i ospăta împreună cu noi, ziseră cei doi drumeţi călătorului străin; căci mila Domnului! Unde mănâncă doi, mai poate mânca şi al treilea.

Călătorul străin, flămând cum era, nemaiaşteptând multă poftire, se aşază jos lângă cei doi şi încep a mânca cu toţii pâne goală şi a be apă rece din fântână, căci altă udătură nu aveau. Şi mănâncă ei la un loc tustrei, şi mănâncă, până ce gătesc de mâncat toate cele cinci pâini, de parcă n-au mai fost.

După ce-au mântuit de mâncat, călătorul străin scoate cinci lei din pungă şi-i dă, din întâmplare, celui ce avusese trei pâini, zicând:

— Primiţi, vă rog, oameni buni, această mică mulţămită de la mine, pentru că mi-aţi dat demâncare la nevoie; veţi cinsti mai încolo câte un pahar de vin sau veţi face cu banii ce veţi pofti. Nu sunt vrednic să vă mulţămesc de binele ce mi-aţi făcut, căci nu vedeam lumea înaintea ochilor de flămând ce eram.

Cei doi nu prea voiau să primească, dar, după multă stăruinţă din partea celui al treilea, au primit. De la o vreme, călătorul străin şi-a luat ziua bună de la cei doi şi apoi şi-a căutat de drum. Ceilalţi mai rămân oleacă sub răchită, la umbră, să odihnească bucatele. Şi, din vorbă în vorbă, cel ce avuse trei pâni dă doi lei celui cu două pâni, zicând:

— Ţine, frate, partea dumitale, şi fă ce vrei cu dânsa. Ai avut două pâni întregi, doi lei ţi se cuvin. Şi mie îmi opresc trei lei, fiindc-am avut trei pâni întregi, şi tot ca ale tale de mari, după cum ştii.

Ion Creangă, *Cinci pâni*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *necunoscut, stăruinţă.*
2. (4p.) Menţionează rolul perechii de virgule din secvenţa: *Ţine, frate, partea dumitale.*

Scanned with OKEN Scanner

3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin compunere și a unui cuvânt obținut prin conversiune din primul alineat.
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conțin hiat din secvența: *De la o vreme, călătorul străin [...] și-a căutat de drum.*
5. (4p.) Indică două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunț, motivul pentru care călătorul străin le oferă cinci lei celor doi oameni.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul epic a textului *Cinci pâni* de Ion Creangă.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului epic;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Mi-am exprimat, de atâtea ori, iritarea față de felurite emisiuni de televiziune, încât îmi prinde bine (sufletește) să pot semnala, măcar o dată pe an, o reușită. Este cazul emisiunii lui Cătălin Ștefănescu despre Mihai Eminescu, difuzată vinerea trecută de televiziunea națională. Principala ei virtute a fost curajul, dublat de bună-cuviință. [...]

Nu faci niciun serviciu unui om sau unei idei, camuflându-le adevărul sub un rece, intangibil, bloc de marmură. Ioana Both, excelent eminescolog (între altele) din Cluj, a spus-o și ea: nu-l putem iubi pe Eminescu, dacă nu regăsim firescul lecturii, dacă nu ne apropiem de text cu ingenuitate. [...]*

Un singur lucru ar mai fi fost, poate, demn de sporită atenție, dacă timpul rezervat emisiunii ar fi îngăduit-o: Eminescu asumat ca model al unei conștiințe de cultură. „Chipul" lui Eminescu (îl invoc, din nou, pe Constantin Noica) e suma mai multor chipuri, ceea ce se vede foarte bine când îi răsfoiești „caietele" și când contempli ansamblul operei lui. Poet, dar preocupat intens de filozofie [...], prozator, jurnalist, autor al unor proiecte de dramaturgie, Eminescu e, într-adevăr, „omul deplin".

Andrei Pleșu, *Sărbătorirea lui Eminescu*, www.adevarul.ro

**ingenuitate* – simplitate, puritate

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - în ce zi a săptămânii a fost difuzată emisiunea;
   - numele eminescologului amintit.
2. (4p.) Scrie numele autorului și denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează modul și timpul verbelor subliniate în textul dat.

Scanned with OKEN Scanner

4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Nu faci <u>niciun</u> serviciu unui om sau unei idei, camuflându-<u>le</u> adevărul sub un rece, intangibil, bloc de marmură.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Mi-am exprimat, de atâtea ori, iritarea faţă de felurite emisiuni de televiziune, încât îmi prinde bine (sufleteşte) să pot semnala, măcar o dată pe an, o reuşită.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de mod, introdusă prin adverbul relativ *cum.*

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul participării la o emisiune.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 21

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Fiind megieşi, din întâmplare,*
Leul, vulpea, lupul şi un câine,
S-au alcătuit toţi între sine
<u>Să meargă</u> la vânătoare
Şi ce va prinde fiecare
Să puie tot la un loc, iar apoi în patru părţi
Să împartă tot vânatul, ca nişte tovarăşi drepţi.
Deci nu ştiu cum şi în ce fel vulpea mai întâi a prins
Un cerb mare şi hrănit
Şi îndată la consorţi a trimis,*
Să vie, ca să împartă vânatul acest slăvit.
S-au strâns toţi, vine şi leul şi ghearele îşi arată,
La tovarăşi slut priveşte,
Şi însuşi el se găteşte
Vânatul prins să împartă.

Scanned with OKEN Scanner

Deci, rupând cerbul îndată,
Zice: „Noi toţi suntem patru, apoi luaţi sama bine,
Căci, după cum ne-am alcătuit,
Un pătrar mie mi se cuvine,
Iar pe celălalt, ca leu, îl voi lua negreşit;
A treia se cade mie, căci sunt decât voi mai tare,
Iar la pătratul al patru, care laba va întinde,
Eu îi spun mai înainte
Că tot de brânca mea moare".*
În zadar cu cel puternic cel slab se-ntovărăşeşte,
Căci câştigul îl răpeşte de-a pururea cel mai tare,
Iar la pagubă cel slab parte are
Şi nici să se jeluiască nu-ndrăzneşte.*

Ivan Andreievici Krîlov, *Leul la vânat*

**megieş* – vecin
**consort* – (aici) tovarăş care are un interes comun într-o afacere
**brâncă* – (reg.) mână
**a se jelui* – a se plânge

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *să meargă, pagubă.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *cel slab se-ntovărăşeşte.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din secvenţa: *Şi ce va prinde fiecare/ Să puie tot la un loc, iar apoi în patru părţi/ Să împartă tot vânatul.*
4. (4p.) Transcrie cele două cuvinte care conţin diftong din versul: *Leul, vulpea, lupul şi un câine.*
5. (4p.) Selectează, din poezie, două mărci lexico-gramaticale prin care se evidenţiază prezenţa naratorului.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care leul susţine că i se cuvine a treia parte din vânat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa la specie a fabulei *Leul la vânat* de Ivan Andreievici Krîlov.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale fabulei;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Google Maps a devenit o aplicaţie de care mulţi nu se pot lipsi, fiind o hartă a lumii pe care o poţi accesa în orice moment şi de oriunde. Aceasta nu numai că poate

Scanned with OKEN Scanner

oferi indicaţii despre cum poţi ajunge la o anumită adresă, ci oferă şi trasee eficiente către anumite puncte de interes. Desigur, mulţi dintre utilizatori au nevoie de puţin mai mult decât trasee din punctul A către B, iar aplicaţia mobilă a dobândit, în sfârşit, capacitatea de navigaţie către mai multe adrese. [...]

Cei care se bazează pe hărţile de la Google pot acum fie să îşi plănuiască trasee înainte de a pleca la drum, adăugând trei, patru sau mai multe destinaţii pe un singur traseu, fie să adauge, în timpul călătoriei lor, noi opriri neplănuite. Interfaţa este extrem de simplă, fiecare destinaţie nouă putând fi adăugată apăsând noul buton „+" de sub cea mai depărtată destinaţie.*

Momentan, destinaţiile multiple vor fi disponibile doar pe Android [...] În cazul în care încă nu aveţi acces la această funcţie, chiar dacă sunteţi la cea mai nouă versiune, va trebui să mai aşteptaţi câteva zile, până când Google o va activa.*

Cătălin Nițu, *Schimbare făcută de Google Maps, aplicaţia de care mulţi nu se pot lipsi*, www.descopera.ro

**interfaţă* – (aici) parte a sistemului care serveşte comunicării cu utilizatorul
**Android* – sistem de operare pentru dispozitive şi telefoane mobile

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - un avantaj pe care îl oferă aplicaţia Google Maps;
   - modul în care poate fi adăugată o nouă destinaţie în aplicaţie.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează numărul şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Momentan, destinaţiile multiple vor fi disponibile doar pe Android.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *În cazul în care încă nu aveţi acces la această funcţie, chiar dacă sunteţi la cea mai nouă versiune, va trebui să mai aşteptaţi câteva zile, până când Google o va activa.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de loc, introdusă prin adverbul relativ *unde*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei călătorii cu maşina.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 22

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

A fost odată un împărat vestit peste lume, care se însurase şi era trist, fiindcă împărăteasa lui nu avea copii. Dar, pe când nu se mai aştepta la nimic, decât la moarte, iată că împărăteasa rămase grea şi aştepta să nască un prunc de viţă împărătească. Mamă-sa dori să vie pe lume grabnic şi, când îi va sosi vremea de căsătorit, să se-nsoare cu o fată care să nu fie nici din mamă, nici din tată, numai zână din cer picată. Când zise aceste cuvinte, născu un copil frumos, cu părul de aur şi ochii strălucitori ca doi luceferi.

Cât creşteau alţi copii într-un an, el creştea într-o zi, aşa că îi veni curând vremea de însurat. Trimise slugi şi oştire în cele patru colţuri de lume, să-i găsească fată frumoasă precum i-a făcut vrerea maică-sa la naştere, dar toţi se-ntoarseră cu feţele triste şi capetele plecate. Dacă văzu el ce văzu, luă sabia şi traista cu merinde şi porni la întâmplare în lume. După multe chinuri, sleit de puteri, ajunse la o margine de împărăţie, oprindu-se la o fântână, să-şi potolească setea. Îşi aruncă, din întâmplare, privirea pe ramura unui copac din apropierea cumpenii fântânii. Când colo, sus sta o fată în haine de sărbătoare, frumoasă, frumoasă, că întreg copacul şi apa fântânii se bucurau de măreţia ei. Ea îl privi şi îi zâmbi, apoi îl întrebă:

— Pe cine cauţi, voinice, prin această sălbatică pustie?

— Pe tine te caut, zâna zânelor, fata ce nu este nici de-o mumă, nici de-un tată, numai din cer picată.

— Eu sunt aceea şi aici te-aştept, nemişcată, de când mi-a venit vremea de măritat.

O îmbrăţişă pe frumoasa zână, aleasa inimii, şi se înţeleseră că trebuie să se pregătească de nuntă. Dar zâna aşa fusese blestemată că numai din acest loc pustiu trebuie să fie luată cu nuntaşii mirelui. Plecă el în grabă la împărat, vestindu-i marea bucurie şi pregătind alaiul. Zâna picată din cer rămase ca o făclie strălucind în acel copac singuratic.

Ca să-i puie piedici în calea căsătoriei, tartorele iadului trimise însă pe lume o vrăjitoare bătrână, care o ademeni pe zână să coboare de pe ramură, cerându-i apă şi zicând că e sărmană. Se înduioşă biata zână picată din cer şi coborî pentru întâia oară pe pământ, călcând porunca zânei cerului. De milă, uită o clipă poveţele, coborî pe nisipul care ardea ca focul şi se aplecă să scoată apă babei. Baba atunci o împinse în fântână şi o înecă. Cerul se-ntristă şi tocmai în acea clipă sosiră nuntaşii cu mirele cel frumos, cu veşminte numai de aur şi argint. Baba aşeză pe ramură, în haine albe, pe fiică-sa, care era frumoasă, dar nu ca zâna cea picată din cer.

Zâna picată din cer

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *curând, se bucurau.*
2. (4p.) Indică rolul virgulei în secvenţa: *O îmbrăţişă pe frumoasa zână, aleasa inimii.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din secvenţa: *Când zise aceste cuvinte, născu un copil frumos, cu părul de aur şi ochii strălucitori ca doi luceferi.*
4. (4p.) Desparte în silabe cuvintele: *fiindcă, împărătească.*
5. (4p.) Menţionează două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care vrăjitoarea îi cere zânei apă.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului popular *Zâna picată din cer*, valorificând textul dat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale basmului popular;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Sonda New Horizons, deţinută de NASA, se află la peste 5,6 miliarde de kilometri de Pământ. Cu ajutorul navei, experţii analizează planeta Pluto şi zonele mărginaşe ale Sistemului Solar. De-a lungul anilor, nava a strâns informaţii cruciale despre mica planetă şi lunile sale, oferind pământenilor imagini remarcabile privind mediul de pe planetele îndepărtate, relatează Mail Online.

În prezent, NASA a publicat un videoclip realizat pe baza datelor transmise de sonda New Horizons, unde sunt prezentate craterele de pe planeta Pluto sau munţii cu şanţuri de pe cea mai mare lună, Charon. „Complexitatea sistemului geologic al lui Pluto este mult mai mare decât ne putem imagina. Oriunde ne-am uita, apar noi mistere. Aceste hărţi noi furnizate de misiunea de explorare a sondei New Horizons ne vor ajuta să aflăm noi detalii despre Pluto", a declarat Alan Stern, principalul cercetător din cadrul misiunii New Horizons.

Al doilea videoclip prezintă cea mai mare lună a lui Pluto, Charon. În imagini sunt prezentate craterele Dorothy Gale şi Mordor Macuka. Având în vedere distanţa imensă la care se află sonda faţă de Pământ, imaginile au ajuns la cercetători în cinci ore. Principala ţintă a sondei în prezent este să ajungă în cele mai îndepărtate zone ale Sistemului nostru Solar.

Oana Bujor, *Cum arată suprafaţa planetei Pluto*, www.descopera.ro

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - distanţa la care se află sonda New Horizons de Pământ;
   - numele celei mai mari luni a planetei Pluto.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează felul şi cazul numeralelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *În prezent, NASA a publicat un videoclip realizat pe baza datelor transmise de sonda New Horizons, unde sunt prezentate craterele de pe planeta Pluto sau munţii cu şanţuri de pe cea mai mare lună, Charon.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Principala ţintă a sondei în prezent este să ajungă în cele mai îndepărtate zone ale Sistemului nostru Solar.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă, introdusă prin adverbul relativ *cum*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare imaginară petrecută în spaţiul cosmic.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 23

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Ce s-aude? Ce s-aude?
Ori sunet de clopoţele,
Ori e glas de turturele?
Nici e glas de turturele,
Nici sunet de clopoţele,
Ci e mândru voinicel,
Voinicelul Stoinicel,
Cu mândruţa după el.

Şi-i ieşi duşmanu-n cale:
— Stoinicele, Stoinicele,
De vrei bine să-ţi mai fie,
Dă-mi tu mândruliţa mie!
Dar Stoinicel tot râdea
Şi glumind îi răspundea:
— Eu mândruţa nu ţ-oi da,
Până capu-n sus mi-a sta,
Că mândruţa mi-i frumoasă!

Scanned with OKEN Scanner

Şi zice duşmanu-aşa:
— Stoinicele, Stoinicele,
Să îmi dai arma ta mie,
De vrei bine să-ţi mai fie!
Dar Stoinicel iar râdea
Şi la duşman răspundea:
— Eu arma nu îţi voi da,
Până m-oi putea lupta!
Şi duşmanul se mira
Şi către voinic zicea:
— Stoinicele, Stoinicele,
Dă-mi măcar calul tău mie,
De vrei bine să-ţi mai fie!
Stoinicel din dinţi mişca
Şi către duşman zicea:
— Duşmane, Măria-Ta,
Eu calul nu îţi voi da,
C-am jurat pe sănătate
Să mă scoată de la moarte.
Tâlharii bine-auziră
Şi aproape ei veniră.
Şi ei îşi făcură plan
Să vină lângă duşman,
Să prindă pe Stoinicel
Şi mândruţa d-îngă el.
Stoinicel, ca un viteaz,
Nu da la tâlhari răgaz,
Îndată sare pe cal,
Bagă mâna-n buzunar,
Fluieră una frumos
Şi-aruncă galbeni pe jos.
Tâlharul tot culegea,
Stoinicel capuri tăia
Şi mai fluieră o dată,
Să vină şi a lui ceată,
Cea prin codru-mprăştiată;
Apoi, dacă se-aduna,
Stoinicel porunci dădea:
— Cei mai iuţi, pe dinainte,
Să daţi la duşman plăcinte;
Cei mai moi,
Pe dinapoi,
Mergem în codru la noi!

Stoinicel Viteazul

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *se mira, îndată.*
2. (4p.) Explică rolul punctului în secvenţa: *Tâlharii bine-auziră/ Şi aproape ei veniră.*
3. (4p.) Menţionează doi termeni din familia lexicală a cuvântului *duşman.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin diftong din versurile: *Tâlharul tot culegea,/ Stoinicel capuri tăia.*
5. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care Stoinicel refuză să îi dea calul duşmanului.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a baladei populare *Stoinicel Viteazul*, valorificând textul dat. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale baladei populare;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale baladei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Pe lângă taberele medievale, de cinematografie, de sport, de supravieţuire sau de nutriţie, copiii pot alege, de la începutul lunii iunie, şi taberele subvenţionate de Ministerul Tineretului şi Sportului. Oferta este pentru toate gusturile şi, mai ales, pentru toate buzunarele, spun organizatorii.

Lucian Mircescu, subsecretar de stat în Ministerul Tineretului şi Sportului: „Taberele de odihnă sunt mai relaxante, dar, pentru cei interesaţi de o anumită tematică, Ministerul propune tabere tematice şi naţionale. În cadrul taberelor de odihnă, putem spune că primul venit e primul servit! În cazul taberelor tematice, Ministerul acoperă o parte din costurile tematice, plus cazarea şi masa" [...] Cele mai căutate tabere sunt şi în acest an cele de pe litoralul Mării Negre sau de la munte! Postăvaru, Făgăraş, Bucegi, alături de regiuni din Apuseni sau Bucovina, sunt destinaţii vizitate anual de mii de elevi. [...]

A rămas puţin [...] până când se termină şcoala, aşa că este momentul să vă hotărâţi cum petreceţi vacanţa mare! Dacă vreţi să ajungeţi în tabăra la care aţi visat tot anul, trebuie să vă înscrieţi rapid.

Vine vacanţa! Cele mai potrivite tabere pentru copii, www.digi24.ro

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele subsecretarului de stat în Ministerul Tineretului şi Sportului;
   - două dintre destinaţiile vizitate anual de mii de elevi.
2. (4p.) Scrie titlul articolului şi denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează diateza şi timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *A rămas puţin până când se termină şcoala, aşa că este momentul să vă hotărâţi cum petreceţi vacanţa mare.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dacă vreţi să ajungeţi în tabăra la care aţi visat tot anul, trebuie să vă înscrieţi rapid.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă indirectă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *să*.

B. **(12p.)** Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-o tabără la munte.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 24

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

În murmurul fântânei plânge povestea vremilor trecute...
De ştii s-asculţi, auzi iar glasul atâtor guri ce-s astăzi mute:
S-a potolit atâta viaţă, ş-a ars atâta foc de soare,
De ani şi ani, de când tot curge împrăştiind mărgăritare.

De ani şi ani... dar de atuncea grădina ş-a schimbat stăpânii
Cu glasuri gângave-altădată — pe când eram copii — bătrânii*
Lung sfătuiau în şoapta apei sub cernerea de umbre sure,
Ş-acuma numai apa plânge, iar noi ne-am răzleţit pe-aiure.*

Sunt ani şi ani... dar astăzi unde-s copiii gureşi? Unde-i oare*
Copila ce privea uimită la curcubeiele de soare
Ce se fărmau în praful apei, şi s-aprindeau din nou măiastre,
Ca iarăşi să se năruiască etern ca visurile noastre?

Dimitrie Anghel, *Murmurul fântânei*

**gângav* – (persoană) care vorbeşte greu, nedesluşit şi împiedicat
**a se răzleţi* (pop.) – a pleca
**gureş* – guraliv, vorbăreţ

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *glasul, uimită.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului întrebării în secvenţa: *Dar astăzi unde-s copiii gureşi?*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin compunere şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din strofa a doua.
4. (4p.) Desparte în silabe cuvintele: *măiastre, năruiască.*
5. (4p.) Numeşte tipul de rimă din prima strofă a poeziei şi măsura primului vers.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa poeziei *Murmurul fântânei* de Dimitrie Anghel la genul liric.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului liric;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Casa Dansatoare din Praga a devenit un simbol modern al oraşului, unul dintre punctele de atracţie pentru turişti. Această clădire de birouri, a cărei formă seamănă cu doi dansatori, a fost numită iniţial „Fred and Ginger", după celebrii Fred Astaire şi Ginger Rogers. Acum este cunoscută sub numele de Casa Dansatoare (Dancing House).

A fost construită în 1996 pentru o companie de asigurări, de arhitectul ceh Vlado Milunic, împreună cu arhitectul canadian Frank Gehry. Cu silueta sa modernă, ieşită din comun, Casa Dansatoare creează un contrast puternic faţă de clădirile istorice care predomină în Praga. Designul extrem de diferit de cel tradiţional a dus la controverse serioase în momentul construcţiei clădirii, cauzând dezbateri publice aprinse, dar acum casa şi-a câştigat nu doar faima naţională, ci şi internaţională.

Clădirea este un exemplu de arhitectură deconstructivistă, construită din 99 de bucăţi diferite de beton, cu forme unice. Deşi este o clădire de birouri, puteţi vizita restaurantul franţuzesc de pe acoperişul ei, de unde pot fi admirate râul Vltava şi Castelul Praga.

Casa Dansatoare, clădirea inedită din Praga, www.magazinuldecase.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - cum a fost numită iniţial Casa Dansatoare;
   - anul în care a fost construită clădirea.
2. (4p.) Scrie titlul articolului şi denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Această clădire de birouri, a cărei formă seamănă cu doi dansatori, a fost numită iniţial „Fred and Ginger", după celebrii Fred Astaire şi Ginger Rogers.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Deşi este o clădire de birouri, puteţi vizita restaurantul franţuzesc de pe acoperişul ei, de unde pot fi admirate râul Vltava şi Castelul Praga.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *că*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în interiorul Casei Dansatoare.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 25

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Într-o zi de vară, lină, călduroasă,
Răspândind în vale umbră răcoroasă,
Frunzele pe arbor vesel dănțuiau
Și cu zefirașii astfel se șopteau:*
— Dulce e viața frunzelor, când ele,
De rouă lucinde, mândre, tinerele,
Lumea înverzesc și o răcoresc.
Călătorul pașnic, obosit de cale,
Oricând se arată în a noastră vale,
Sub arbor el stă
Repaos de-și dă.
Mândre fetișoare locul vin să prindă,
Vrând la umbra noastră hora să întindă. [...]
Frunzelor le zise un glas din pământ:
Despre rădăcină vreun bun cuvânt?
— Cine-i rădăcina? Și cum de cutează
Cu noi să se certe, când nici se-nsemnează?
Frunzele pe arbor au zis vâjâind,
De ciudă plesnind.
— Rădăcina face arborul să crească
Și peste tot anul frunză să renască —
Le răspunse ea.
În alt chip ființă voi nici n-ați avea.
Să țineți dar minte
Aceste cuvinte:
Viața vegetală,
Viața socială,
Totului atârnă
De la rădăcină.

Alecu Donici, *Frunzele și rădăcina*

**zefir* – vânt slab, călduț, care suflă primăvara dinspre apus
**cusur* – defect

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *cale, se arată.*
2. (4p.) Menţionează rolul celor două puncte din secvenţa: *Frunzelor le zise un glas din pământ:*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din versurile: *Mândre fetişoare locul vin să prindă,/ Vrând la umbra noastră hora să întindă.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin triftong din versurile: *Frunzele pe arbor vesel dănţuiau/ Şi cu zefiraşii astfel se şopteau.*
5. (4p.) Numeşte două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care rădăcina se consideră însemnată.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa la specie a fabulei *Frunzele şi rădăcina* de Alecu Donici.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale fabulei;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Data naşterii cinematografiei este considerată a fi 28 decembrie 1895, când Antoine Lumière, din Lyon, a găzduit, la Paris, un show cu imagini în mişcare. Fuseseră filmate cu camere făcute de fiii săi, August and Louis Lumière, şi prezentate cu ajutorul unor proiectoare realizate tot de ei.

A fost pentru prima dată când a fost folosit şi termenul „cinematografie", iar printre invitaţi se afla şi Georges Méliès, un iluzionist de la Teatrul Houdini, care a început mai târziu să filmeze şi să proiecteze diverse filme. Experimente existaseră însă cu mulţi ani înainte. Printre ele, în 1877, cel al lui Eadweard Muybridge, care a fotografiat un cal deplasându-se cu viteză, cu ajutorul a 24 de camere. [...]

Se foloseau în acea perioadă mai multe tipuri de film pentru înregistrare şi mai multe viteze de proiectare, dar, în câţiva ani, au devenit standard filmul de 35 mm al lui Edison şi proiectarea la 16 cadre pe secundă folosită de Lumière. La acel moment, filmele aveau mai puţin de un minut şi prezentau, de obicei, o singură scenă din viaţa de zi cu zi sau de la un eveniment sportiv, spre exemplu. Vizionările aveau loc în timpul unor spectacole de divertisment sau expoziţii periodice.

Sorina Mihail, *Istoria cinematografiei: de la filmul mut la IMAX*, www.capital.ro

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - data naşterii cinematografiei;
   - numele experimentatorului care a fotografiat un cal deplasându-se cu viteză.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează modul şi timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *La <u>acel</u> moment, <u>filmele</u> aveau mai puţin de un minut.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Printre invitaţi se afla şi Georges Méliès, un iluzionist de la Teatrul Houdini, care a început mai târziu să filmeze şi să proiecteze diverse filme.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *dacă*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută la cinematograf.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 26

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

De mic copil, Hagiul fusese copil cuminte şi aşezat. Nu i s-auzea guriţa, nici paşii. Nu rupea pantofii. Pe ce punea mâna punea bine. Ajuns calfă la găitănărie*, vorbea frumos şi cu patimă în mijlocul tovarăşilor săi.*

– De când eram d-o şchioapă pricepusem lumea, le zicea el. Înţelesesem bine de tot că o cârpă din gunoi este o muncă de om pe care te faci stăpân, dacă o pui deoparte. Şi, dacă mama îmi dădea un ban de trei ca să-mi iau un simit, eu mă uitam în ghiozdan: de aveam felia de pâine, sănătate bună, aveam ce mânca. Nu te saturi cu pâine? Ce-ţi trebuie simiţi? Şi puneam banul bine. Şi un ban peste altul fac doi, peste doi, dacă pui*

Scanned with OKEN Scanner

altul, fac trei... Râdeți voi... râdeți... Da', vânturați banii în mâini și veți simți ce răcoare ține când vă e cald, și ce cald când vă e frig. E destul să te gândești ce poți face cu banii, ca să și guști bucuria lucrului pe care nu l-ai cumpărat. Ai simțit bucuria?... De ce să-l mai cumperi?... Râdeți voi, râdeți... Ce lucru poate fi mai luminat ca un jeratic de galbeni întinși pe o masă?... Voi râdeți... râdeți cu hohote... Niște risipitori... În viața voastră n-o să gustați adevărata bucurie...

Într-o zi, o calfă, văzându-l cum tremură și cum i s-aprind ochii când vorbește de bani, i-a zis în glumă:

– Strângi tu, băiete, strângi, și într-o zi... p-aci le e drumul... și ia-i de unde nu-s...

Tudose, la așa nelegiuire, s-a ridicat în vârful picioarelor, a încleștat pumnii, i-a adus la gură și a strigat, închizând ochii:

– Numai de veți vârî tot pământul în buzunar... numai atunci veți fura și banii mei!... Așa să știți!... Așa!... Că n-am bani... N-am chioară lăscaie... P-așa vremuri nu poți să ai...

În sfârșit, Tudose muncea; strângea; nu bea; nu ochea prin mahala; mânca pâine. După zece ani, ajuns la parte, după alți cinci, tovarăș pe din două cu stăpânul său.

Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Hagi Tudose*

**calfă* – lucrător calificat după o perioadă de ucenicie
**găitănărie* – loc în care se făceau sfori de bumbac, mătase, lână sau metal
**simit* – covrig turtit, presărat cu semințe de susan

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *râdeți, luminat.*
2. (4p.) Menționează rolul semnului exclamării în secvența: *Numai atunci veți fura și banii mei!*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obținut prin compunere și a unui cuvânt obținut prin conversiune din versurile: *Vorbea frumos și cu patimă în mijlocul tovarășilor săi [...] O cârpă din gunoi este o muncă de om pe care te faci stăpân, dacă o pui deoparte.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conțin diftong din ultimul alineat.
5. (4p.) Selectează două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la timpul acțiunii.
6. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul Hagi Tudose, din textul dat.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să prezinți două trăsături ale personajului, prin valorificarea textului dat;
- (8p.) să evidențiezi două modalități de caracterizare a personajului, prin câte o secvență comentată;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Pentru a simţi mai bine muzica ce a definit epoci din istoria lumii, este cel mai bine să păşiţi pe urmele marilor compozitori, vizitându-le reşedinţele şi ascultându-le muzica. Inima Europei este locul unde au trăit şi au creat maeştrii muzicii clasice europene.

Aici, în oraşele Praga, Viena, Salzburg şi Budapesta, puteţi cunoaşte culturile care i-au inspirat şi le puteţi asculta muzica în unele dintre cele mai uluitoare săli de concerte de operă din lume. Începând cu Praga, Cehia, vizitaţi Muzeul Antonín Dvořák, casa în care compozitorul a trăit până la sfârşitul vieţii sale, în 1904, şi unde seara se ţin concerte cu muzicieni îmbrăcaţi în ţinute de epocă. Când ajungeţi în Praga, mergeţi la concertul de după-amiază din palatul de secol al XVIII-lea Bertramka, unde Mozart a terminat opera ***Don Giovanni****.*

Apoi, se cuvine să vă îndreptaţi către capitala imperială a muzicii, Viena, azi doar capitală a Austriei, unde odinioară Beethoven lua lecţii de la Haydn şi unde regele valsului, Johann Strauss, a compus celebra arie ***Dunărea Albastră****. Aici, pe aceste meleaguri încărcate de istorie, au trăit nume grele ale muzicii: Strauss, Haydn, Mozart, Schubert şi Beethoven. Acestea sunt doar cele mai mari nume pe urmele cărora sunteţi invitaţi să mergeţi.*

O călătorie muzicală prin inima Europei, www.historia.ro

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - anul morţii compozitorului Antonín Dvořák;
   - numele compozitorului care a creat opera Don Giovanni.
2. (4p.) Scrie titlul articolului şi denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează gradul de comparaţie şi cazul adjectivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Acestea sunt doar cele mai mari nume pe urmele cărora sunteţi invitaţi să mergeţi.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Pentru a simţi mai bine muzica ce a definit epoci din istoria lumii, este cel mai bine să păşiţi pe urmele marilor compozitori, vizitându-le reşedinţele şi ascultându-le muzica.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de scop, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *să*.

B. **(12p.)** Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în oraşul tău preferat.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 27

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Foaie verde foi ca viţa,
Când eram pe Ialomiţa,
Foaie verde şi-un dudău,
Îl iubeam pe un flăcău.
Mi-era drag bădiţa-al meu
Şi dragă-i eram şi eu,
C-avea ochii ca cicoarea
Şi obrazul cum e floarea.
L-aşteptam seara-n portiţă
Cu flori albe în cosiţă
Şi seara, pe înserat,
Până-n zori stăteam la sfat.

Foaie verde foi ca viţa,
Mi-a plecat al meu bădiţă.
Azi m-aş plânge, dar n-am cui,
Şi m-oi plânge cucului,
Căci mă frig de dorul lui.
Şi-acu m-aş întoarce-acasă,
Lângă tei cu frunza deasă,
Mândrului să-i fiu mireasă,
Căci mă trage inima
Lângă Ialomiţa mea.

Când eram pe Ialomiţa

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *flăcău, căci.*
2. (4p.) Indică rolul cratimei în secvenţa: *C-avea ochii ca cicoarea.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din versul: *L-aşteptam seara-n portiţă.*
4. (4p.) Selectează cuvintele care conţin diftong din ultimul vers al poeziei.
5. (4p.) Menţionează două trăsături ale genului liric, prezente în textul dat.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a doinei populare *Când eram pe Ialomiţa*, valorificând textul dat. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citește cu atenție textul următor:

Muzeul Național Cotroceni și-a propus să încânte publicul cu o nouă expoziție din seria marilor clasici ai picturii românești. De data aceasta, în lumina reflectoarelor este pus pictorul Ștefan Luchian. Demn mânuitor al pensulei, pictorul a încântat societatea timpului său și a rămas în memoria colectivă pentru minunatele sale compoziții florale.

Deși existența lui pământeană nu a fost una foarte lungă, pictorul și-a exercitat vocația artistică cu dăruire. A început să picteze sub îndrumarea lui Nicolae Grigorescu, iar mai apoi s-a perfecționat la München și Paris. A expus lucrări la saloanele celebre din timpul său și a făcut parte din grupul fondator al societății „Tinerimea Artistică". Dispariția lui la doar 48 de ani a făcut ca opera sa să valoreze mai mult atât material, cât și imaterial.

În cadrul expoziției de la Muzeul Cotroceni se pot admira peste 100 de lucrări, dintre care: uleiuri pe pânză și carton, pasteluri, acuarele, cărbune, tuș și creion. Alegerea lor a fost menită să atingă toate temele abordate de pictor: flori, peisaje, portrete, natură statică [...] În expoziție se află și obiecte personale ale pictorului: șevalet, penel*, cutia de culori, scaun, bască, alături de un bust* al artistului, semnat de sculptorul Dimitrie Paciurea.*

Delia Marinescu, *Ștefan Luchian la Muzeul Național Cotroceni – 145 de ani de la naștere*, în revista „Historia"

**șevalet* – suport de lemn pe care pictorul fixează cartonul sau pânza când pictează
**penel* – pensulă mică, cu păr fin și suplu, folosită la pictat
**bust* – sculptură sau pictură care reprezintă partea superioară a corpului omenesc

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - orașele în care s-a perfecționat Ștefan Luchian;
   - muzeul în care se desfășoară expoziția.
2. (4p.) Scrie numele autoarei și numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează diateza și timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *A expus lucrări la saloanele celebre din timpul său și a făcut parte din grupul fondator al societății „Tinerimea Artistică".*
5. (4p.) Transcrie fiecare propoziție din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Deși existența lui pământeană nu a fost una foarte lungă, pictorul și-a exercitat vocația artistică cu dăruire.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată circumstanțială de cauză, introdusă prin locuțiunea conjuncțională subordonatoare *pentru că*.

Scanned with OKEN Scanner

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul vizitei la o casă memorială.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 28

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Înaintau amândoi în vârful picioarelor, cu mare grijă, şi, de câte ori podeaua scârţâia mai puternic, se opreau brusc, ţinându-şi răsuflarea. Şi, în acea clipă, aproape fără să-şi dea seama, Ieronim apăsa butonul lămpii de buzunar şi rămâneau pe întuneric.

— Să nu-ţi fie teamă, îi şopti când, cu puţin timp în urmă, se împiedică de o frânghie pe care nu o putuse vedea şi, rezemându-se, ca să nu cadă, de un dulap, una din uşi se deschise încet, scârţâind prelung, ca un geamăt înfundat. Să nu-ţi fie teamă. Nu e nimeni în toată casa...

— Atunci de ce vorbeşti atât de încet? îl întrebă celălalt.

Ieronim reaprinse lanterna şi roti de câteva ori conul de lumină în jurul băiatului, fără să-l înalţe totuşi până în dreptul figurii. Dar nu avea nevoie. O vedea destul de bine: faţa ofilită de licean, cu ochii adânciţi nefiresc în orbite, buzele subţiri şi părul tuns scurt, cu un început de breton pe frunte.

— Spuneai că te cheamă Vlad, nu e aşa?

— Vlad. Vladimir Iconaru.

— Află de la mine, amice Iconaru, spuse apropiindu-şi puţin capul, că niciodată, nimeni, în nicio piesă de teatru, în niciun roman, în nicio poezie, nimeni, repet, nu a cutezat să vorbească cu glas normal când se introduce noaptea în podul unei case străine şi se introduce, ca noi, cu un scop bine precizat: să găsească lada în care văduva eroului de război, generalul Iancu Calomfir, a păstrat cu pietate uniformele de gală ale soţului ei; să găsească, zic, lada, să-i spargă lacătul. Să fure cele două uniforme. Repet, să fure două uniforme de general.*

— Dar spuneai că sunteţi rude...

— Suntem. Mai mult: tatăl meu era nepotul favorit al văduvei general Iancu Calomfir. Dar ce are a face? Ne-am introdus în acest pod cu chei false, la căderea

Scanned with OKEN Scanner

nopții, ca să căutăm un anumit obiect și să-l furăm. E adevărat, un obiect având poate un anumit interes istoric, dar fără valoare: două uniforme.

— Și o colecție de coleoptere, adăugă Vladimir.*

Ieronim își înălță din nou lanterna, și, de data aceasta, își concentră lumina deasupra capului băiatului, apoi îi făcu semn să-l urmeze. Dar, după câțiva pași, se opri.

Mircea Eliade, *Uniforme de general*

**pietate* – (aici) devotament
**coleopter* – ordin de insecte cu șase picioare și patru aripi

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *grijă, a cutezat.*
2. (4p.) Menționează rolul virgulei în secvența: *Și o colecție de coleoptere, adăugă Vladimir.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obținut prin compunere și a cuvântului obținut prin conversiune din secvența: *De data aceasta, își concentră lumina deasupra capului băiatului.*
4. (4p.) Transcrie cele două cuvinte care conțin triftong din primul alineat.
5. (4p.) Numește două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunț, motivul pentru care, conform spuselor lui Ieronim, băieții pătrund în podul casei străine.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenența textului *Uniforme de general* de Mircea Eliade la genul epic.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului epic;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

În decursul Evului Mediu, pictura a devenit o artă din ce în ce mai remarcată. Schimbările sociale și noile tehnici apărute au oferit pictorilor posibilitatea de a crea mai realist, mai aprofundat, lucrări mult mai umanizate, care au revoluționat arta occidentală.

La sfârșitul perioadei romanice, pictura încă mai era considerată o artă de mai mică importanță, folosită doar pentru a decora suprafețele pentru care nu se găseau metode de acoperire mai ample sau mai bogate. Acolo unde acest lucru era posibil, se preferau tapițeriile, mozaicurile, metalele prețioase sau sculpturile. Pictorul obișnuit era chemat doar să coloreze sculpturile create de alte mâini sau să decoreze pereții; cea mai prețuită formă de pictură era cea realizată de generații întregi de călugări

Scanned with OKEN Scanner

în „scritoria" (camere de scris), acolo unde își ilustrau manuscrisele cu picturi pline de viață, foarte frumos conturate. [...]

Viața și activitatea Sfântului Francisc (1182-1226) au influențat, într-o mare măsură, cursul viitor al picturii. Bucuria Sfântului Francisc pentru viața în natură i-a determinat pe mulți oameni să fie interesați de realitățile imediate, înconjurătoare ale lumii. Tendința principală a picturii medievale din secolul al XIII-lea a reflectat această nouă atitudine.

Alexandru Voicu, *Pictura medievală*, www.historia.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - cum era încă socotită pictura la sfârșitul perioadei romanice;
   - anii între care a trăit Sfântul Francisc.
2. (4p.) Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Bucuria Sfântului Francisc pentru viața în natură i-a determinat pe mulți oameni să fie interesați de realitățile imediate, înconjurătoare ale lumii.*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Acolo unde acest lucru era posibil, se preferau tapițeriile, mozaicurile, metalele prețioase sau sculpturile.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*.

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-un muzeu.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat tipului de text și cerinței formulate;
- (2p.) să respecți precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 29

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Învaţă-mă cu ce să-ncep întâi
şi-n care vorbe-anume tuturor
să spun ce-albastru-i ceru-n ochii tăi,
şi cum, de-atâtea lumi luminători,

pe gura ta surâsu-i ca un soare;
ei poate niciodată n-or să ştie
din fiecare clipă trecătoare
cum ne-am durat noi câte-o veşnicie

iubindu-ne; şi nu vor şti că-n glas
îţi cânt atâtea cântece când spui
cuvinte ce pe buzele oricui
nişte cuvinte simple-ar fi rămas.

Învaţă-mă cu ce să-ncep şi cum
să-i spun acestei lumi cât mi-i de dragă,
că te-a născut, cu truda ei întreagă,
pe tine, bucuria mea de-acum.

Ea, poate, niciodată n-o să ştie
c-a înflorit în flori şi-a curs în ape,
că din pământ şi sura veşnicie
să mi te-aducă, aşa cum eşti, aproape.

Magda Isanos, *Gândeşte-te, n-ar fi păcat...*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *trecătoare, bucuria.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei din secvenţa: *să-i spun acestei lumi.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin compunere şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din a doua strofă a poeziei.
4. (4p.) Precizează cuvintele care conţin diftong din versul: *îţi cânt atâtea cântece când spui.*
5. (4p.) Numeşte tipul de rimă din ultima strofă a poeziei şi măsura ultimului vers.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa poeziei *Gândeşte-te, n-ar fi păcat...* de Magda Isanos la genul liric. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului liric;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citește cu atenție textul următor:

Călătoria lui Ion Vinea spre Paris începea pe peronul Gării de Nord. Nu știm dacă primul drum s-a petrecut, precum cel al eroilor săi din ***Venin de mai****, la clasa a II-a. Mai târziu însă, scriitorul (și, între 1928-1932, deputatul în Parlamentul României) avea, cu siguranță, mijloacele necesare să călătorească cu vagonul de dormit, într-un tren expres, „cu vagoane înflorite și luminate ca un bal, tren de lux pentru drumuri îndepărtate". Îi plăcea să călătorească singur, trăind încă din timpul voiajului* sentimentul de eliberare. De cele mai multe ori, citea. Uneori, avea bucuria să întâlnească persoane speciale. Așa s-a întâmplat în septembrie 1931, când, în persoana unui tovarăș de vagon cu o înfățișare aparte, având „o noblețe sigură de sine, mai mult chiar, o aristocrație firească", îl descoperă pe regele Boris al Bulgariei, călătorind incognito* alături de un colonel în civil și de un servitor, să-și cunoască logodnica. Curând, în urma simpatiei pe care i-o trezește colonelului, scriitorul român este invitat în compartimentul regal, acolo unde se instalează o atmosferă de „voioșie cordială*", iar regele „se interesă de ultimele noutăți literare franceze și germane, vorbi apoi de presa din toate țările, de caracterul diferitelor popoare", dovedind că lecturile sale „se întind pe mai multe limbi".*

Sanda Cordoș, *În Parisul lui Ion Vinea. La drum cu Regele Boris și Madame de Jouvenel*, în revista „Dilemateca"

**voiaj* – călătorie
**incognito* – în ascuns, fără să fie cunoscut
**cordial* – prietenos

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - perioada în care Ion Vinea a fost deputat în Parlamentul României;
   - numele regelui pe care Ion Vinea l-a întâlnit în tren.
2. (4p.) Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Uneori, avea bucuria să întâlnească persoane speciale.*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Îi plăcea să călătorească singur, trăind încă din timpul voiajului sentimentul de eliberare.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată circumstanțială de timp, introdusă prin adverbul relativ *când*.

Scanned with OKEN Scanner

B. (12p.) Redactează o descriere de 150-300 de cuvinte, în care să evidenţiezi trăsăturile scriitorului tău preferat.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să prezinţi două trăsături ale scriitorului preferat;
- (4p.) să utilizezi două imagini artistice diferite în descrierea scriitorului preferat;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 30

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

SCENA I

BOGOIU, mai târziu ŞTEFAN

Domnul Bogoiu iese pe terasă. Cu ochii cârpiţi de somn şi puţin buimăcit de soarele care, odată cu ridicarea oblonului, a năvălit în hol. Se opreşte o clipă în mijlocul terasei. Se opreşte o clipă, se uită la cer, întinde o mână, ca şi cum ar încerca să vadă dacă plouă.

BOGOIU (împiedicându-se de unul din şezlonguri): Iar... (Face un zgomot de mirare cu limba lipită de cerul gurii.) Nteh, nteh, nteh. (Pipăie pânza şezlongului.) Fräulein Weber! (Se întoarce spre celălalt şezlong, pe care, de asemeni, îl pipăie puţin iritat.) Iar le-a lăsat afară. Agneş!... Ude... Ude leoarcă.

(Ştefan coboară pe scară, în hol, douăzeci şi nouă-treizeci de ani. Este îmbrăcat în trening albastru, bocanci, în cap bască. Sub scară se află rezemat de perete un şezlong strâns. Într-o mână cu şezlongul, în cealaltă mână cu o carte, vine spre terasă. Îşi desface şezlongul, potrivindu-l în plin soare.)

BOGOIU: Te sculaşi?

ŞTEFAN: După cum se vede.

BOGOIU: Bună dimineaţa.

ŞTEFAN: 'Neaţa.

BOGOIU: Ăsta e şezlongul dumitale?

ŞTEFAN (afirmativ): Îhă...

BOGOIU: Carevasăzică, îl duseşi aseară înăuntru, în vilă...

ŞTEFAN: Exact.

BOGOIU: Da' pe astealaltele de ce mi le lăsaşi afară?

ŞTEFAN: Mi-era lene.

Scanned with OKEN Scanner

BOGOIU: Lene! Ia te uită la ele. (Arată spre cele două şezlonguri). Leoarcă. Leoarcă, dom'le. Cade roua aicea, de parcă-i potop. Lene, zici... Da' lene să ne strici aparatul de colo (arată spre aparatul de radio) nu-ţi fuse.

ŞTEFAN (priveşte surprins, când spre Bogoiu, când spre aparat): Eu?

BOGOIU: Ba nu. Eu. Zi că eu, că numai asta mai lipseşte. Trei ceasuri am stat azi-noapte de-am înşurubat şi deşurubat la el, doar o să cânte. Lemn! Nu vrea şi nu vrea. Se uita biata domnişoară Corina la el, de-ţi făcea milă. Zicea că are nu-ş' ce să asculte de la Stuttgart. Nu zău (se îndreaptă spre măsuţa din stânga, pe care se afla aparatul, şi ia în fiecare mână câte o lampă, întinzându-le declamator.), ce-i fi având dumneata cu nenorocitul ăsta de radio?*

ŞTEFAN: Domnul meu, la asemenea calomnii nu răspund. (Se pregăteşte să iasă în stânga.)*

Mihail Sebastian, *Jocul de-a vacanţa*

**declamator* – afectat, artificial
**calomnie* – afirmaţie mincinoasă făcută cu scopul de a distruge onoarea cuiva

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *iritat, se vede.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului întrebării în secvenţa: *Ăsta e şezlongul dumitale?*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin compunere din secvenţa: *Zi că eu, că numai asta mai lipseşte. Trei ceasuri am stat azi-noapte de-am înşurubat şi deşurubat la el, doar o să cânte.*
4. (4p.) Transcrie cele două cuvinte care conţin hiat din secvenţa: *Nu zău (se îndreaptă spre măsuţa din stânga, pe care se afla aparatul, şi ia în fiecare mână câte o lampă, întinzându-le declamator.), ce-i fi având dumneata cu nenorocitul ăsta de radio?*
5. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care Ştefan susţine că a lăsat şezlongurile afară.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa la genul dramatic a textului *Jocul de-a vacanţa* de Mihail Sebastian. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului dramatic;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

În 8 martie, fotografa Cătălina Flămînzeanu ne invită să aniversăm Ziua Femeii într-o notă artistică şi intimă, prin noua sa expoziţie, în care 21 de actori şi regizori sunt portretizaţi alături de mamele acestora. Expoziţia va fi găzduită de Centrul Cultural Casa Artelor (Bulevardul Mircea Vodă, nr. 5, Bucureşti), în perioada 8-22 martie, fotografiile urmând să fie expuse apoi la Teatrul Metropolis (23 martie – 22 aprilie). [...]

Conţinutul acestui eseu fotografic despre iubire se bazează pe aspecte subtile ale relaţiei mamă-fiu/fiică, artiştii fiind prezentaţi în ipostaze inedite, de o sensibilitate înduioşătoare. Tema principală a expoziţiei este emoţia, cu multiplele ei nuanţe. „Emoţia de a fi mamă, emoţia din teatru, emoţia din fotografie. Ce poate fi mai frumos? Ele îmi definesc viaţa. Cred în spusele doamnei Domnica Pellea, că viaţa e pe zile. De aceea, facem din fiecare clipă o minune. Atât cât putem. Emoţia surprinde, este întotdeauna actuală, iar oamenii se regăsesc în stările celor portretizaţi", spune fotografa.

Cătălina Flămînzeanu, fotografă dedicată mediului teatral românesc, este celebră pentru expoziţia Fotografie cu IE (actriţe, scenografe, regizoare române fotografiate, în ipostaze diferite, purtând celebra bluză tradiţională).

Magdalena Popa Buluc, *O nouă expoziţie fotografică, semnată de Cătălina Flămînzeanu*, www.dcnews.ro

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numărul actorilor şi regizorilor care sunt portretizaţi alături de propriile mame;
   - perioada în care fotografiile sunt expuse la Teatrul Metropolis.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează persoana şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Cătălina Flămînzeanu, fotografă dedicată mediului teatral românesc, este celebră pentru expoziţia Fotografie cu IE.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *În 8 martie, fotografa Cătălina Flămînzeanu ne invită să aniversăm Ziua Femeii într-o notă artistică şi intimă, prin noua sa expoziţie.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă, introdusă prin adverbul relativ *când*.

B. **(12p.)** Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei expoziţii fotografice.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 31

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Într-o zi, m-am dus, după obicei, la profesoara mea de piano, care mă anunţă:

— Ştii că am o elevă nouă, o mititică rusoaică de vreo zece ani, fata unui ofiţer rus. O cheamă Antonia. E foarte drăguţă şi talentată. Trebuie să vie îndată şi o s-o cunoşti.

Şi, într-adevăr, după puţin timp, fetiţa îşi făcu apariţia. Subţire, înaltă, părând mai mare decât era, blondă, cu obrazul alb de porţelan, cu ochii albaştri şi cu un surâs foarte graţios.

— Iată şi pe Antonia!

— Încântat de cunoştinţă, domnişoară! făcui eu cu o mică ironie de băiat mai mare.

Profesoara, încântată, voi să-mi arate toate talentele Antoniei. Mi-am întrerupt lecţia şi fata mi-a arătat ce progrese făcuse abia în câteva şedinţe, ce îndemânatice îi erau acum degetele, ce ureche perfectă avea, ce exact ţinea măsura şi cu ce freamăt întovărăşea fiecare notă. Apoi, Antonia ne-a mai arătat şi alte talente. În cântecul profesoarei a dansat graţios, variat, agitând un voal împrejurul ei. Am aplaudat, am felicitat, apoi mi-am reînceput lecţia. Antonia se rezemase cuminte de piano şi asculta cu răbdare [...] Apoi ne-am împrietenit. Ne întâlneam totdeauna la lecţia de piano, unde ea venea mai repede decât trebuia, ca să mă asculte cuminte sau ca să mă reţină şi să-mi arate progresele. Câteodată, vorbeam mai mult, şi cuvintele ei româneşti aproximative erau o încântare. Păstram tonul glumeţ, şi ea pe cel grav. Păream eu cel mic şi ea cea mare. Succesul meu era ştiut de toţi. Eram ironizat. Dar totuşi eram încântat, căci mi se părea că preţul meu în ochii lui Désirée trebuia să crească [...] Odată am găsit-o pe stradă. O trimisese tatăl său după cumpărături. Neavând ce face, am voit s-o întovărăşesc, dar ea se opuse. M-am mirat. După multe ezitări, mi-a mărturisit:

— Trebuie să cumpăr nişte mere murate!

Am întovărăşit-o totuşi, dar înconjurând, complici fără multe explicaţii, strada principală. Apoi, după ce Antonia şi-a făcut târguiala, am pornit-o înapoi, fără să mă gândesc să fac pe cavalerul şi să port eu pachetul vulgar. La un moment dat, Antonia m-a rugat:

Scanned with OKEN Scanner

— Ţine puţin vasul, până ce mă închei la ghete.

Am primit. După o clipă, apărând deodată, a trecut pe lângă noi Désirée, cu mutra ei de şoricel, mândră, într-o rochie nouă şi legănând pe umeri o umbreluţă colorată. Şi, după ce a trecut, Antonia mi-a spus:

— Anume ţi-am dat murăturile ca să te vadă Désirée cu ele în mână.

Eram indignat.

Anton Holban, *Antonia*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *succesul, să port.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *să-mi arate progresele.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *Odată am găsit-o pe stradă. O trimisese tatăl său după cumpărături.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin hiat din secvenţa: *Am aplaudat, am felicitat [...] Ne întâlneam totdeauna.*
5. (4p.) Selectează, din text, două mărci lexico-gramaticale prin care se evidenţiază prezenţa naratorului-personaj.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care Antonia i-a dat însoţitorului să ţină vasul cu murături.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul Antonia din fragmentul citat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să prezinţi două trăsături ale personajului, prin valorificarea textului dat;
- (8p.) să evidenţiezi două modalităţi de caracterizare a personajului, prin câte o secvenţă comentată;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Grădina Zoologică le face o bucurie mureşenilor iubitori de animale. Astfel, din acest an, se va înmulţi numărul animalelor ce vor putea fi vizitate aici. Pentru început, vor fi aduşi mai mulţi zimbri europeni, care vor beneficia de un padoc de zece hectare, pentru a trăi ca în libertate.*

Tot în acest an, vor fi aduse mai multe zebre şi alte specii mici de la Grădinile Zoologice din ţară, care urmează să fie închise. La acestea se adaugă puii animalelor existente deja, care vor veni pe lume în perioada următoare.

De asemenea, se vor finaliza padocurile pentru urşi carpatini, ce se întind pe cinci hectare, şi pentru cerbi, ce se întind pe zece hectare, dar se lucrează şi la cele

Scanned with OKEN Scanner

pentru girafe şi elefanţi, pentru ca, de anul viitor, acestea să fie populate cu încă cincisprezece specii noi.

În prezent, sunt 75 de specii de animale, iar Grădina Zoologică se întinde pe 40 de hectare, fiind cea mai mare din ţară. Lucrările de modernizare a Grădinii Zoologice au început în 2008, iar valoarea lucrărilor se ridică la 4 milioane de euro.

Animale noi la Grădina Zoologică, www.adevarul.ro

**padoc* – teren îngrădit şi acoperit cu iarbă, în apropierea grajdului, în care se scot animalele la soare şi la aer

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numărul de specii de animale existente în prezent;
   - anul în care au început lucrările de modernizare a Grădinii Zoologice.
2. (4p.) Scrie titlul articolului şi denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează modul şi timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Grădina Zoologică le face o bucurie mureşenilor iubitori de animale.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *La acestea se adaugă puii animalelor existente deja, care vor veni pe lume în perioada următoare.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă indirectă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *că*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei vizite la Grădina Zoologică.

În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 32

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Nu ţi-a fost dat să vezi vreodată,
Când toamna palidă coboară,
Într-o grădină despuiată,*
O ramură întârziată
Ce-a înflorit a doua oară?

Nu te-ai oprit atunci în cale
Să te întrebi: ce taină, oare,
Ascund înţelepciunii tale
Înfriguratele petale,
Ca <u>mâine</u> stinse, fără soare?...

Şi dac-o blândă-nduioşare
Ţi-a frânt o clipă-n ochi <u>lumina</u>,
Cum stai aşa, întrebătoare,
Uitându-te la biata floare,
Ai înţeles a cui e vina?

E raza care toamnei mute
I-a dat fiorul primăverii.
Şi-n preajma morţii abătute
A picurat, pe neştiute,
Un strop din cântecu-nvierii...

Octavian Goga, *O ramură întârziată*

**despuiat* – lipsit de frunze, de verdeaţă

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *mâine, lumina.*
2. (4p.) Menţionează rolul punctului în secvenţa: *E raza care toamnei mute/ I-a dat fiorul primăverii.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin compunere din prima strofă.
4. (4p.) Precizează două cuvinte care conţin hiat din ultima strofă.
5. (4p.) Selectează, din poezie, două mărci lexico-gramaticale prin care se evidenţiază prezenţa eului liric.
6. (4p.) Transcrie, din poezie, un epitet şi o personificare.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa la genul liric a poeziei *O ramură întârziată* de Octavian Goga.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului liric;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Transilvania şi tradiţiile din regiune vor putea fi descoperite la adevărata lor valoare într-o călătorie inedită cu trenul. Transilvania Train va porni din gara Braşov în 31 august şi, timp de patru zile, va purta turiştii într-o călătorie în Sighişoara, Mediaş, Alba Iulia, Sebeş şi Sibiu. Cei care aleg să exploreze una din cele mai bogate regiuni, din punct de vedere cultural, ale României vor gusta din preparate tradiţionale, vor participa la degustări de vinuri şi vor vizita cele mai importante obiective turistice din zonele propuse.

Pachetul turistic de patru zile a fost lansat în urmă cu două luni şi circa 70 de turişti, printre care şi străini, şi-au rezervat deja locuri în Transilvania Train. În plus, mai sunt nouă locuri disponibile, pentru care s-a aplicat o reducere de 20% din tariful pachetelor.

„Timp de 4 zile, alături de alţi 200 de participanţi entuziaşti, vom porni într-o aventură pe 40 de roţi, călătorind cu trenul prin inima frumoasei Transilvanii, şi vom intra în atmosfera tradiţiilor şi experienţelor cu specific transilvănean, bucurându-ne de un program flexibil şi personalizat, cu activităţi recreative şi educative unice, de la degustări de vin sau prânzuri câmpeneşti în regiuni cu încărcătură culturală, până la workshop-uri de ţiglărie, arhitectură săsească, echitaţie* sau chiar evenimente exclusiviste şi rare, cum ar fi concertul Filarmonicii din Sibiu, organizat în Piaţa Mică Sibiu, sau concertul de orgă la Biserica din Sebeş", au transmis organizatorii acestei excursii.*

Andreea Mezei, *Alba Iulia şi Sebeş, destinaţii pe traseul Transilvania Train, primul tren turistic din România*, www.alba24.ro

**workshop* – grup de lucru, atelier
**echitaţie* – călărie

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - data la care Transilvania Train va porni din gara Braşov;
   - două dintre oraşele care vor fi vizitate.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează gradul de comparaţie şi cazul adjectivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Pachetul turistic de patru zile a fost lansat în urmă cu două luni şi circa 70 de turişti, printre care şi străini, şi-au rezervat deja locuri în Transilvania Train.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Cei care aleg să exploreze una din cele mai bogate regiuni, din punct de vedere cultural, ale României vor gusta din preparate tradiţionale, vor participa la degustări de vinuri şi vor vizita cele mai importante obiective turistice din zonele propuse.*

Scanned with OKEN Scanner

6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *cum*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei excursii şcolare în zona Transilvaniei. În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 33

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Scena V

DOMNIŞOARA CUCU, ELEVA

DOMNIŞOARA CUCU (făcând un pas pe peron): *Zamfirescu!* (Formidabilă) *Stai pe loc, Zamfirescu... Ia vino aici, domnişoară... Mai aproape! Mai aproape, n-auzi?* (Prin fereastră se vede ivindu-se din stânga o fată de şcoală în uniformă. Abia îndrăzneşte să se apropie de teribila domnişoară Cucu, care a rămas în faţa uşii şi-i face semn cu degetul.) *Prin urmare, de-asta îmi eşti dumneata? Aici îţi faci dumneata veacul? La gară, ai? La gară!*

ELEVA (pierdută): *Domnişoară...*

DOMNIŞOARA CUCU: *Taci!* (Domnişoara Cucu, cu un gest scurt, îi arată elevei uşa biroului.) *Intră înăuntru...* (Fata ezită.) *Intră înăuntru, n-auzi?* (O împinge înăuntru. Intră şi ea, trage uşa.) *Ce cauţi aici?*

ELEVA (pe jumătate moartă): *Domnişoară, vă rog.*

DOMNIŞOARA CUCU: *Taci!* (Răspicat) *Ce cauţi aici?*

ELEVA: *Domnişoară, vă rog...*

DOMNIŞOARA CUCU: Taci! *Nenorocito. Să n-aud o vorbă. Unde ţi-e numărul?*

ELEVA (inocentă şi speriată): *Numărul?*

DOMNIŞOARA CUCU (apucând-o de mâneca stângă a şorţului): *Da, numărul. Te faci că nu ştii? Ce număr ai?*

ELEVA: *218.*

DOMNIŞOARA CUCU: *Şi unde e?*

ELEVA: *A... a... a căzut.*

Scanned with OKEN Scanner

DOMNIŞOARA CUCU: *L-ai prins în copci, Zamfirescu!*
ELEVA: *Domnişoară, vă rog.*
DOMNIŞOARA CUCU: *Taci!* (Caută în buzunărelul de sus al şorţului şi scoate de sus un petec de stofă.) *L-ai prins în copci! Şi de când porţi dumneata gamelonul* pe o ureche? Şi şorţul pe talie! Unde te trezeşti? La bal?*

Mihail Sebastian, *Steaua fără nume*

**gamelon* – bască

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Construieşte câte un enunţ cu omonimele cuvintelor *care* şi *unde*, din text.
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Ia vino aici, domnişoară.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *Ce număr ai? [...] Domnişoară, vă rog...*
4. (4p.) Selectează două cuvinte care conţin diftong din secvenţa: *Stai pe loc, Zamfirescu... Ia vino aici, domnişoară...*
5. (4p.) Transcrie un cuvânt/grup de cuvinte care surprinde o trăsătură a personajului ELEVA.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care ELEVA susţine că nu are numărul.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la genul dramatic a textului *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului dramatic;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Site-urile de referate sunt printre cele mai accesate din România, aflându-se în topurile clasamentelor. Din ce în ce mai mulţi elevi şi studenţi preferă să obţină un referat printr-o simplă descărcare, în locul unui susţinut exerciţiu de gândire. Mersul la bibliotecă, selectarea unei bibliografii, lectura, redactarea lucrării sunt activităţi care se pot întinde pe câteva ore sau, în funcţie de complexitatea lucrării, pot să acapareze o zi întreagă din viaţa unui elev.

În locul acestei „corvoade", elevii pot alege nenumărate site-uri de referate, care oferă, la liber, soluţii rapide. Cei mai mulţi elevi îşi justifică opţiunea pentru aceste soluţii de criză prin lipsa de timp şi supraîncărcarea materiei.*

În urmă cu câţiva ani, când internetul nu intrase masiv în casele românilor, internet-cafe-urile erau pline de tineri care îşi făceau acolo temele. În zece-douăzeci de minute, elevul îşi rezolva temele pentru a doua zi şi putea pleca liniştit să se întâlnească cu amicii sau să se antreneze prin câteva jocuri pe calculator.

Scanned with OKEN Scanner

Acum, internetul este prezent, în marile oraşe, în aproape toate casele, câştigând şi teritoriul rural. Copiii au acces la internet încă din primii ani de viaţă, iar, în clasele primare, ei trec de la jocuri online, la căutarea şi utilizarea surselor de informaţii.

Oana Rusu, *Elevii au fost prinşi în capcana referatelor de pe internet*, www.ziarullumina.ro

**corvoadă* – obligaţie neplăcută

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - care sunt cele mai accesate site-uri de către elevi;
   - care sunt activităţile elevilor din clasele primare când au acces la internet.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Acum, internetul este prezent, în marile oraşe, în aproape toate casele, câştigând şi teritoriul rural.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Din ce în ce mai mulţi elevi şi studenţi preferă să obţină un referat printr-o simplă descărcare, în locul unui susţinut exerciţiu de gândire.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de timp, introdusă prin adverbul nehotărât *oricând*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul liber.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 34

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Ion prinse un uliu şi, ducându-l acasă,
Îl legă cu o sfoară,
Lângă coteţ, afară.

Scanned with OKEN Scanner

De o vecinătate aşa primejdioasă,
Găini, cocoşi şi gâşte întâi se îngroziră,
Dar cu-ncetul se mai obişnuiră.
Începură să vie cât colea să-l privească,
Încă şi să-i vorbească.
Uliul, cu blândeţe, le primi pe toate;
Le spuse că se crede din suflet norocit,
Pentru vizita-aceasta cu care l-au cinstit.
Dar îi pare rău foarte, căci el însuşi nu poate
La dumnealor să vie,
Vizita să le-ntoarcă dup-a sa datorie.
Mai adăugă însă că, dacă dumnealor
Îi vor da ajutor,
Ca să poată scăpa,
El le făgăduieşte [...]
Că la orice primejdii va şti a le-ajuta:
Încă din înălţime el le va da de ştire
Când asupră-le vulpea va face năvălire.
Astă făgăduială
Nu mai lăsă-ndoială.
Şi găinile proaste, ce doreau să găsească
Pe cineva destoinic să vrea să le păzească,*
S-apucară de lucru; azi, mâine, se-ncercară
Şi cu ciocuri, cu unghii, abia îl dezlegară.
Uliu-şi luă zborul. Dar se-ntoarse îndată
Şi răpi o găină, pe urmă două, trei,
Pe urmă câte vrei.
— „Ce pază este asta? strigă una cu jale.
Vorba Măriei-Tale
Era să ne păzeşti,
Iar nu să ne jertfeşti".
— „O! Eu ştiu foarte bine cuvântul ce v-am dat
Şi-n ce fel m-am jurat.
Dar, când mă juram astfel, eram legat, supus,
Acum însă sunt slobod şi vă vorbesc de sus".*
Eu, de-aş fi fost găină, nu l-aş fi slobozit.
Dumnealor au făcut-o şi văd că s-au căit.
Uliii sunt cinstiţi
Când sunt nenorociţi.

Grigore Alexandrescu, *Uliul şi găinile*

**destoinic* – (aici) capabil
**slobod* – liber

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *primejdioasă, făgăduieşte.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului exclamării în secvenţa: *O! Eu ştiu foarte bine cuvântul ce v-am dat.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin compunere din secvenţa: *Şi cu ciocuri, cu unghii, abia îl dezlegară./ Uliu-şi luă zborul. Dar se-ntoarse îndată.*
4. (4p.) Selectează cuvintele care conţin hiat din versurile: *Dar cu-ncetul se mai obişnuiră./ Începură să vie cât colea să-l privească.*
5. (4p.) Indică două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, care este promisiunea făcută de către uliu păsărilor de curte.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a fabulei *Uliul şi găinile* de Grigore Alexandrescu, valorificând textul dat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale fabulei;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Culoarea lor, care ar putea aminti de celebra melodie „La vie en rose", a nemuritoarei Edith Piaf, şi picioarele subţiri, ca nişte nuiele, creează imaginea unei fiinţe fragile. Însă flamingul mic din Africa este o pasăre tare de tot.

Până la patru milioane de păsări Phoeniconaias minor trăiesc în lacurile sodice înşirate de-a lungul Văii Marelui Rift african. Numite astfel din cauza bicarbonatului de sodiu dizolvat din solul vulcanic, lacurile calde şi puţin adânci favorizează creşterea spirulinei, principala hrană a păsării.

Pentru flamingo, hrănirea înseamnă o nouă perspectivă: cu susul în jos. Ca să consume alga spirulina, principala sa sursă de hrană, pasărea îşi întoarce capul, iar baza ciocului e îndreptată în sus. Mandibula mare serveşte şi drept plutitor, pentru a-i împiedica ciocul să se scufunde prea mult. [...] Stolurile de flamingi au nevoie de cantităţi uriaşe de spirulină. O sută de mii de păsări consumă 30 de tone pe zi, dar au fost observate şi stoluri de peste un milion de exemplare. Însă nu întotdeauna cresc suficiente alge în lacurile de pe Marele Rift; chiar şi cele mai bogate colonii de spirulină pot dispărea în scurt timp. Când condiţiile se schimbă, zgomotoşii nori rozalii se grăbesc spre lacul următor. Programul lor e imprevizibil. Flamingii mici nu migrează – ei hoinăresc.*

Margaret G. Zackowitz, *Flamingii*, în revista „National Geographic"

**mandibulă* – (aici) fiecare dintre cele două părţi ale ciocului păsărilor

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - locul în care trăiesc aceste păsări;
   - melodia de care aminteşte culoarea flamingilor.
2. (4p.) Scrie titlul articolului şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează diateza şi modul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Însă nu <u>întotdeauna</u> cresc suficiente <u>alge</u> în lacurile de pe Marele Rift.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Când condiţiile se schimbă, zgomotoşii nori rozalii se grăbesc spre lacul următor.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de mod, introdusă prin adverbul nehotărât *oricum*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută pe marginea unui lac.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 35

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

E cald. Grădina-n jurul meu
Se-ntinde leneşă la soare.
Frunzişul prăfuit şi greu
Îşi culcă umbra călătoare
Pe-al ierburilor câmp <u>plăpând</u>.
Râzând cu capul dat pe spate,
Un mac îşi scutură pe rând
Petalele însângerate.

În sălcii, vrăbiile tac.

Scanned with OKEN Scanner

Doar cucul cel bătrân aruncă,
Ne-ndemânatic și buimac,
Chemarea-i scurtă peste luncă.
Și, din trifoiul adormit,
Cu flori ușoare și rotunde,
Același dulce țârâit
De greieri tineri îi răspunde.

Pe-un fir subțire, auriu,
*Se leagănă sub o sulfină**
Un mic păianjen străveziu –
O picătură de lumină.
Și, dibuind, un gândăcel
Cu poleitele antene,
Coboară de pe-un mușețel
La umbră, între buruiene...

Otilia Cazimir, *Vară*

**sulfină* – plantă cu flori plăcut mirositoare, galbene

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *plăpând, picătură.*
2. (4p.) Menționează rolul cratimei în secvența: *Coboară de pe-un mușețel.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin derivare și a unui cuvânt obținut prin conversiune din secvența: *Același dulce țârâit/ De greieri tineri îi răspunde/ Pe-un fir subțire, auriu [...] Și, dibuind, un gândăcel.*
4. (4p.) Precizează două cuvinte care conțin diftong din ultima strofă.
5. (4p.) Indică măsura primului și a celui de-al doilea vers din poezie.
6. (4p.) Transcrie, din poezie, un epitet și o personificare.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a pastelului *Vară* de Otilia Cazimir, valorificând textul dat. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale pastelului;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Acum câțiva ani, hălăduiam pe coclauri în lung și-n lat, puneam cortul oriunde ne prindea noaptea, aprinzând câte un rug la marginea pădurilor, fugăream chiuind sălbăticiunile cu teleobiectivul... Dar vremea acestui turism de copii ai naturii a apus.

Scanned with OKEN Scanner

Am intrat în rândul lumii, între naţiunile civilizate. Cele mai frumoase oaze de sălbăticie au fost declarate parcuri naţionale şi naturale. În principiu, ele sunt tot pentru noi, pentru delectarea oamenilor, dar acum accesul şi comportamentul sunt reglementate. Ceva din fiorul haiduciei s-a pierdut.

În poiana de basm, în loc de căsuţa Ghionoaiei întâlneşti o cochetă toaletă ecologică sau o pubelă de gunoi, care ucid vraja, dar parcă e bine aşa [...] Parcurile şi rezervaţiile sunt locuri unde lăcomia societăţii de consum este temperată, iar natura este consumată mai moderat. În loc de definiţie, trebuie să spunem că parcurile naţionale sunt arii protejate, în care se păstrează natura cât mai puţin modificată de om, deci zone mai sălbatice. În schimb, parcurile naturale sunt acele zone protejate unde natura se îmbină, eventual armonios, cu cele umane, unde există aşezări izolate, sate şi chiar industrii locale fără impact semnificativ asupra mediului. Turismul în parcuri naturale înseamnă deci şi multă interacţiune cu localnicii.

Cristian Lascu, *Hoinari prin parcuri naturale*, în revista „National Geographic"

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - două obiceiuri specifice turismului de acum câţiva ani;
   - ce ar trebui spus, în locul unei definiţii, despre parcurile naţionale.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează persoana şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *În poiana de basm, în loc de căsuţa Ghionoaiei întâlneşti o cochetă toaletă ecologică sau o pubelă de gunoi, care ucid vraja, dar parcă e bine aşa.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *În loc de definiţie, trebuie să spunem că parcurile naţionale sunt arii protejate, în care se păstrează natura cât mai puţin modificată de om.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de loc, introdusă prin adverbul nehotărât *oriunde*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei drumeţii.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 36

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

A fost odată un fiu de împărat care făcea o plimbare tocmai pe la marginea împărăţiei. Şi, când a mers la o fântână de-acolo să bea apă, tocmai atunci a venit să se adape şi un taur mare, negru, mugind de fioros ce era. Taurul vrea să suie un deal. Şi fiul împăratului voia să urce dealul, dar nu putea. Se apucă de coada taurului, iar acesta se înfurie şi fugi, fugi, până ce dădu de o peşteră. Intră omul în peştera cu pricina printr-o gaură şi ajunse pe tărâmul de dincolo.

Acolo, o negură groaznică, aşa cum este în mormânt. Omul nu se lăsă şi se duse înainte. Ieşi la lumină, unde se găseau pomi înfloriţi şi iarbă verde, ca mătasa de moale. În cale, un copac şi mulţi meri cu mere roşii şi mere galbine. Dintr-odată, auzi fiul de împărat un urlet, de-l trecură toţi fiorii, şi se urcă într-un copac, de frica fiarelor sălbatice. Când colo, venindu-şi în fire, văzu pe una din ramuri şapte şerpi, lângă un cuib de vulturi cu puii golaşi. Făcându-i-se milă, trase cu arcul şi omorî un şarpe, dar îndată se năpustiră fraţii acestuia asupra lui, fiind aproape să-i curme viaţa. Însă fiul de împărat cunoştea de la tată-său cum să omoare fiarele şi, iscusit cum era, doborî încă cinci şerpi. Al şaptelea şarpe, mai mare şi mai priceput, se dovedi tare greu de ucis, căci se luptă trei zile şi trei nopţi cu el, dar îl doborî în cele din urmă, scăpând puii de vultur de la moarte. Unul din aceştia îi zise:

— Vino, voinicule, să te ascund, că tata, când o veni şi te-o vedea, te mănâncă de viu!

Se auzeau crengile cum cădeau şi, în curând, se aşeză vulturul pe ramuri. Jos văzu leşurile şerpilor.

— Cine a omorât balaurii? întrebă vulturul.

— Nu ştim, răspunseră pitiţi puişorii.

Vulturul se coborî prin tufe şi găsi voinicul.

— De doisprezece ani puiez în acest măr bătrân şi, în fiecare an, şerpii mi-au mâncat copilaşii. De data asta, tu mi-ai scăpat puişorii de la moarte şi eu vreau să te răsplătesc.

— Atunci, scoate-mă la lume de aici.

Fiul de împărat şi tărâmul de dincolo

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *să suie, groaznică.*
2. (4p.) Menţionează rolul perechii de virgule în secvenţa: *Vino, voinicule, să te ascund.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin compunere din secvenţa: *De doisprezece ani puiez în acest*

Scanned with OKEN Scanner

măr bătrân şi, în fiecare an, şerpii mi-au mâncat copilaşii. De data asta, tu mi-ai scăpat puişorii de la moarte.

4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin triftong din secvenţa: *Se auzeau crengile cum cădeau şi, în curând, se aşeză vulturul pe ramuri.*
5. (4p.) Selectează două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la timpul acţiunii.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care vulturul doreşte să îl răsplătească pe fiul de împărat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului popular *Fiul de împărat şi tărâmul de dincolo*, valorificând textul dat.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale basmului popular;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Muzeul Cluny din Paris păstrează, departe de viaţa tumultuoasă a prezentului, unele dintre cele mai misterioase comori ale Evului Mediu. Tapiserii, sculpturi, bijuterii şi tablouri ce ilustrează vremuri ce nu au fost chiar atât de întunecate. Vremuri în care, poate, unicornii încă mai cutreierau pădurile...

În 1841, atunci când Prosper Mérimée descoperea în castelul Boussac şase tapiserii având ca elemente centrale o tânără doamnă, un unicorn şi un leu, nimeni nu s-ar fi gândit că vor înflăcăra, peste timp, imaginaţia scriitorilor, muzicienilor şi a tuturor iubitorilor de artă care au trecut pragul Muzeului Cluny.

Tapiseriile, lucrate cu lână şi mătase în stilul „mille-fleurs" în Flandra secolului al XV-lea, se pare că au fost comandate de către Jean le Viste, un apropiat al Regelui Charles al VII-lea. Deşi nu era de viţă nobilă, Jean le Viste se căsătoreşte la vârsta de 43 de ani cu tânăra doamnă Geneviève de Nanterre, născându-se astfel întrebarea: este posibil ca Geneviève să fie domniţa reprezentată în tapiserii alături de un unicorn şi un leu? Nu vom şti poate niciodată cu siguranţă, dar povestea devine astfel cu atât mai interesantă.*

Tudor Cireş, *Doamna şi licornul*, www.jurnalul.ro

* *mille-fleurs* – stil de ornare a fundalului tapiseriilor, cu flori multe şi diverse.

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele muzeului în care sunt păstrate tapiseriile;
   - perioada în care acestea au fost create.

Scanned with OKEN Scanner

2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează felul şi cazul numeralelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Muzeul Cluny din Paris păstrează, departe de viaţa tumultuoasă a prezentului, unele dintre cele mai misterioase comori ale Evului Mediu.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *În 1841, atunci când Prosper Mérimée descoperea în castelul Boussac şase tapiserii având ca elemente centrale o tânără doamnă, un unicorn şi un leu, nimeni nu s-ar fi gândit că vor înflăcăra, peste timp, imaginaţia scriitorilor, muzicienilor şi a tuturor iubitorilor de artă care au trecut pragul Muzeului Cluny.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială de scop, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *ca să*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul întâlnirii cu artistul tău preferat. În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 37

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Lumea-ntreagă doarme, streşinile plâng.
Până când o rază de argint în zare,
Lămurind pe boltă straturi de ninsoare,
*Lin desface umbra şi de crengi anină**
Scânteieri albastre, boabe de lumină.
Iar acum, din taina cerului deschis,
Peste firea mută cad lumini de vis
Şi-n troiene albe norii se desfac...

Scanned with OKEN Scanner

Dar, când iese luna, streşinile tac.

Dormi, iubire dulce!...
Numai eu întârzii, singur pe cărare,
Farmecul acestei clipe călătoare...
Gândurile mele vin să te deştepte,
Din pridvorul tainic să cobori pe trepte.
Să cobori în toamna limpede şi rece
Şi, visând cu mine clipa care trece,
Să-mi sporeşti tristeţea ceasului târziu
Când, străin de tine, sufletu-mi pustiu
Va porni zadarnic, rătăcind pe drum,
Să sărute urma paşilor de-acum.

George Topîrceanu, *Noapte de toamnă*

**a anina* – a agăţa

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *scânteieri, tainic.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului exclamării în secvenţa: *Dormi, iubire dulce!...*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din versul: *Lin desface umbra şi de crengi anină.*
4. (4p.) Precizează două cuvinte care conţin diftong din prima strofă.
5. (4p.) Numeşte un mod de expunere utilizat în poezie.
6. (4p.) Selectează, din text, o metaforă şi un epitet.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa poeziei *Noapte de toamnă* de George Topîrceanu la genul liric.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului liric;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

America de Sud e un ţinut încărcat de o anume mitologie, la numele căreia lumea încă reacţionează puternic. Evident, inclusiv eu. Pare că acolo se întâmplă lucruri ieşite din comun, se trăieşte încă un pic mai haiduceşte, ca să nu mai vorbim de Patagonia... deci, cum a fost pentru mine?

A fost, în primul rând, altceva, aşa cum percep, de regulă, toate călătoriile în afara Europei. Europa ne este atât de familiară, până la urmă, datorită unei istorii relativ asemănătoare. Suntem în marea majoritate creştini, am fost implicaţi aproape toţi în

Scanned with OKEN Scanner

marile războaie de secol al XX-lea şi suntem din ce în ce mai conectaţi la problemele de secol al XXI-lea. Nu avem un subiect al populaţiilor „indigene". Când am ajuns la Buenos Aires, în prima <u>seară</u> de ieşit prin oraş pentru o primă impresie, am dat peste un spectacol al comunităţilor boliviene. M-au frapat fizionomia lor indiană, statura mică, costumele tradiţionale. F a parcă o altă planetă. În acelaşi timp, trăiam o senzaţie de familiar datorită arhitecturii europene şi gândului că localnicii sunt urmaşi ai europenilor transplantaţi pe alt continent. De altfel, într-o mare măsură te simţi ca în sudul Italiei, de unde a venit o parte însemnată a imigraţiei, din punctul de vedere al infracţiunilor stradale. Eşti avertizat permanent să ai grijă la geantă, la telefonul mobil, pe care nu trebuie să le laşi la vedere într-un restaurant. E o senzaţie de grijă permanentă care, din păcate, a atenuat considerabil farmecul oraşului, pentru că Buenos Aires rămâne un oraş frumos ca arhitectură şi, cu siguranţă, viu, deşi plin de contraste.*

Andra Ardeleanu, *O lună în America de Sud*, în revista „Dilema Veche"

**indigen* – persoană care este originară dintr-o anumită ţară, născută într-o anumită ţară

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - un motiv pentru care Europa ne este familiară;
   - ce anume a atenuat considerabil farmecul oraşului Buenos Aires.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează numărul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *<u>Când</u> am ajuns la Buenos Aires, în <u>prima</u> seară de ieşit prin oraş pentru o primă impresie, am dat peste un spectacol al comunităţilor boliviene.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *E o senzaţie de grijă permanentă care, din păcate, a atenuat considerabil farmecul oraşului, pentru că Buenos Aires rămâne un oraş frumos ca arhitectură.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială condiţională, introdusă prin locuţiunea conjuncţională subordonatoare *în caz că*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-o ţară exotică.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 38

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Lăsând a sa colivie,
În pădure vru să vie
Papagalu-a se plimba;
Şi, îndată ce ajunse,
Să judece el se puse
Păsările ce cânta.
Că deloc nu suie bine,
Că glasul ei prea lung ţine,
Filomelei tot zicea.*
Şi, aşa, pe orişicare
Pasăre mică sau mare
El să tacă o făcea.
Dar odată supărate,
Păsările adunate,
Împotriva lui strigând,
Merseră, ca să vorbească
Cu dânsul şi să-l silească
Să cânte ceva, zicând:
„Cântă dar tu, împărate;
Fă această bunătate,
Un exemplu să ne dai:
Căci, din a ta şuierare,
Socotim cu-ncredinţare
Că prea minunat glas ai".
El atunci stă la-ndoială
Şi, prea cu multă sfială,
Le răspunde c-un cuvânt:
„Domnilor! eu râz prea bine
De-alţii; iar, cât despre mine,
Deloc cântăreţ nu sunt".

Grigore Alexandrescu,
Papagalul şi celelalte păsări

**filomelă* – privighetoare

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *supărate, zicând.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Domnilor, eu râd prea bine.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a cuvântului obţinut prin conversiune din versurile: *Că deloc nu suie bine [...] Fă această bunătate.*
4. (4p.) Indică numărul de litere şi numărul de sunete din cuvintele: *judece, zicea.*
5. (4p.) Menţionează două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat.
6. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a fabulei *Papagalul şi celelalte păsări* de Grigore Alexandrescu, valorificând textul dat.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale fabulei;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citește cu atenție textul următor:

Radu Beligan povestește despre momentele importante din cariera sa: de la debutul ca actor, la doar 20 de ani, la înființarea Teatrului de Comedie, turneele pariziene și preluarea conducerii Naționalului bucureștean. [...]

„Am fost invitat să preiau conducerea Naționalului. Cum să reziste un actor strălucirii hipnotizante pe care o exercită ideea de director al Teatrului Național? Și cum să nu înțeleagă un ins lucid că nu are ce căuta în cușca cu lei? Am părăsit Teatrul de Comedie convins că voi regreta climatul estetic și moral de acolo, cu inima îndoită de regrete, dar și de speranțe. Voiam, înainte de toate, să aduc în bătrânul și anchilozatul Național ceva din vigoarea și spiritul tânăr al Teatrului de Comedie. Nu a fost ușor. Privind în urmă, sunt conștient că am făcut în anii regimului comunist un compromis responsabil, socotind că tranzacția a fost mai profitabilă pentru cultură decât pentru sistem...", a afirmat actorul.

Liliana Matei, *Radu Beligan, în 10 momente esențiale din istoria teatrului românesc*, www.ziarulmetropolis.ro

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - vârsta la care a avut loc debutul ca actor al lui Radu Beligan;
   - numele teatrului pe care l-a părăsit actorul pentru a prelua conducerea Naționalului.
2. (4p.) Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Cum să reziste un actor strălucirii hipnotizante pe care o exercită ideea de director al Teatrului Național?*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Voiam, înainte de toate, să aduc în bătrânul și anchilozatul Național ceva din vigoarea și spiritul tânăr al Teatrului de Comedie.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin adverbul relativ *cât*.

B. **(12p.)** Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unui spectacol de teatru.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 39

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

A fost odată ca niciodată un împărat care stăpânea o ţară cu munţi tineri şi păduri nesfârşite, care era însorită şi-mbelşugată. Oamenii din acea ţară munceau văile cu plugul, iar plaiurile munţilor le cutreierau cu turmele de oi. Munţii, în loc să le fie prieteni, le erau duşmani, pentru că, având peşteri largi, largi, îşi făcuseră hoţii cuib într-însele, încât nici zece oştiri împărăteşti nu-i puteau stăpâni. La un rând, oamenii care pân-aci trăiau în pace băteau drumul spre cetatea împărătească, plângându-se că răii îi jefuiesc. Din ziua aceea, împăratul căzu pe gânduri, fiind îngrijorat şi întristat foarte. Cele trei fiice, văzându-l că-i tot tună şi-i fulgeră, căutau să-i facă toate voile şi să afle marea taină, marea taină a îngrijorării bunului lor părinte.

Într-o zi, fiica cea mare îl întâlni plimbându-se îngrijorat şi-l întrebă:

— Tată, de ce nu spui fetelor tale, care te iubesc, ce griji te-apasă, că de la un rând de vreme ţi-ai întunecat şi firea, şi sufletul.

— Ţara e plină de hoţi şi jefuitori, asta e tot. Nu ştiu cum să scap de ei.

— Noi am crezut că te-ai întristat fiindcă trebuie să mă dai la vreun împărat cu sila să îi fiu mireasă! Dacă-i aşa, nu este cine ştie ce mare nenorocire, zise fata cea mare şi plecă.

A doua zi, veni de-l întrebă şi fata mijlocie ce gânduri îi frământă mintea şi-i neliniştesc inima. Şi află şi ea cele ce aflase sora ei cea mare.

A treia zi, îl rugă şi fata cea mică să-i destăinuiască grija mare ce l-a făcut din vesel trist.

— Ce să-ţi mai spun şi ţie toate grijile mele! Le-am spus surioarei tale mari şi celei mijlocii, dar ce folos că ştiu, dacă nu mă pot ajuta cu nimic...

— Bine, zise fata cea mică, am să-ţi dovedesc că eu pot să te-ajut. Numai tu să-mi dai haine voiniceşti, sabie şi cal cu şea.

Îi pregăti toate lucrurile cerute şi, într-o zi, plecă fata călare din sat în sat. Şi merse, şi merse, iar într-o vreme ajunse lângă peştera în care era bârlogul tâlharilor. Ea se aşeză la intrare cu sabia-n mână şi-n zori, când se iese la drumul mare, le tăie capetele unul după altul. Numai căpitanul lor scăpă nejunghiat. Adună fata 39 de capete şi le duse împăratului.

Împăratul şi hoţii

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *pace, jefuiesc.*
2. (4p.) Menţionează rolul liniei de dialog în secvenţa: — *Ce să-ţi mai spun şi ţie toate grijile mele!*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *A treia zi, îl rugă şi fata cea mică să-i destăinuiască grija mare.*
4. (4p.) Selectează cuvintele care conţin triftong din secvenţa: *La un rând, oamenii care pân-aci trăiau în pace băteau drumul spre cetatea împărătească.*
5. (4p.) Transcrie, din text, două mărci lexico-gramaticale care indică prezenţa naratorului.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care împăratul este trist.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului popular *Împăratul şi hoţii*, valorificând textul dat. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale basmului popular;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Ziua Europeană a Parcurilor din 24 mai 2014 *îşi propune să aducă oamenii mai aproape de natură şi să atragă atenţia asupra importanţei conservării ei în arii protejate, acum când se împlinesc 100 de ani de la izbucnirea Primului Război Mondial, care a devastat deopotrivă viaţa oamenilor şi mediul.*

Ziua a fost aleasă pentru a marca data la care, în anul 1909, au fost declarate, în Suedia, din nevoia de a proteja natura într-o lume copleşită de interese economice, primele nouă parcuri naţionale din Europa. Iniţiativa de a înscrie în calendarul evenimentelor europene data de ***24 mai ca Zi Europeană a Parcurilor*** *aparţine, din anul 1999, Federaţiei Europene EUROPARC, care are drept obiectiv conservarea frumuseţilor naturale şi a zonelor protejate. Federaţia a luat fiinţă în anul 1973 [...]*

Natura nu are graniţe şi, de aceea, EUROPARC îşi propune să încurajeze cooperarea dintre ţări în toate aspectele care privesc managementul ariilor protejate pentru a îmbunătăţi şi conserva pentru viitor moştenirea noastră comună.*

Liliana Teică, *Parcurile, sănătate pentru om şi natură*, www.tvr.ro

**management* – activitatea de a organiza şi de a conduce

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - anul în care au fost declarate, în Suedia, primele nouă parcuri naţionale din Europa;
   - care este obiectivul Federaţiei Europene EUROPARC.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *EUROPARC îşi propune să încurajeze cooperarea dintre ţări în toate aspectele care privesc managementul ariilor protejate pentru a îmbunătăţi şi conserva pentru viitor moştenirea noastră comună.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: ***Ziua Europeană a Parcurilor din 24 mai 2014*** *îşi propune să aducă oamenii mai aproape de natură şi să atragă atenţia asupra importanţei conservării ei în arii protejate, acum când se împlinesc 100 de ani de la izbucnirea Primului Război Mondial, care a devastat deopotrivă viaţa oamenilor şi mediul.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *unde*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în parcul tău preferat.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 40

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

SCENA III

LIZA (mergând înaintea lui Victor şi observând tava): *Zahăr ai uitat să pui... Şi... I-ai adus cu lapte... Ţi-a zis cu rom.*

Scanned with OKEN Scanner

VICTOR (stând la îndoială): *Ba nu! [...]*

LIZA: *Ce are? Ce-a păţit băiatul ăsta de la o vreme încoace? Nu-i glumă... O fi bolnav! Trebuie să-l întreb, trebuie să-mi spuie numaidecât. Eu nu ştiu ce să mai crez de el.* (Victor reintră din dreapta cu nişte haine la subsuoară şi cu o pălărie cilindru în mână. Îşi pune pălăria pe cap; pălăria îi merge peste urechi.) *Victore!* (Victor, distrat, merge spre dulapul lui.) *Victore!*

VICTOR: *St! Ce?*

LIZA (urcând către el şi cu tonul scurt): *Victore, ce ai?*

VICTOR (distrat): *Cu rom? Cu lapte?*

LIZA: *Nu, zăpăcitule, nu! Ce ai? Ce-ai păţit?*

VICTOR: *N-am nimica.*

LIZA: *Cum n-ai nimica? (îi ia pălăria din cap şi o pune pe un scaun.) De vreo zece zile-ncoace, pare că eşti de pe altă lume, uiţi de la mână până la gură. (Victor ridică ochii la cer.) Nu-nţelegi ce-ţi vorbeşte omul, nu ştii ce spui. (Victor acelaşi joc.) Râde tot hotelul de tine [...]*

VICTOR (ascultă tirada* indiferent; merge la dulap, ia peria şi începe să cureţe hainele) *Da.* (Apoi merge să şează pe scaunul cu pălăria, ca să şteargă hainele şezând.)

LIZA (desperată, oprindu-l): *Ce faci? Ce faci?* (Îl opreşte să strivească de tot pălăria, trăgându-l repede de mână.)

VICTOR: *Nu vezi ce fac?*

LIZA (zguduindu-l): *Ţi-ai pierdut minţile, sărace!*

VICTOR: *Şi ce treabă ai d-ta?*

LIZA: *Cum ce treabă? Nenorocitule, n-o să ne cununăm peste câteva zile?*

VICTOR (confuz): *Ba da!* (periază cu putere.)

LIZA: *Ei! Atunci! Vreau să ştiu pentru ce eşti zăpăcit... Spune: ce ai? Ce-ai păţit?*

VICTOR (oprindu-se din periat): *N-am nimic.* (se freacă cu peria pe mână.)

LIZA: *Ba ai.* (căutând cu gândul şi înfricoşată.) *Ai jucat iar cărţi şi-ai pierdut.*

VICTOR (periind mereu): *Nu.*

LIZA: *Atunci, ce?* (se aude soneria.) [...]

VICTOR (iritat): *Ce! Ce! N-am să-ţi spun dumitale ce, domnişoară Lizo. Lasă-mă-n pace.*

I.L. Caragiale, *O soacră*

**tiradă* – discurs plin de banalităţi, care se repetă până la plictiseală

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *vreme, numaidecât.*
2. (4p.) Explică rolul semnului întrebării în secvenţa: *Nu vezi ce fac?*
3. (4p.) Menţionează doi termeni care fac parte din familia lexicală a cuvântului *carte.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin diftong din secvenţa: *Ce-a păţit băiatul ăsta de la o vreme încoace?*

Scanned with OKEN Scanner

5. (4p.) Selectează două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la spaţiul acţiunii.
6. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa textului *O soacră* de I.L. Caragiale la genul dramatic.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului dramatic;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

New York este o galaxie a aventurii [...] Este un oraş care se mişcă atât de rapid, încât îţi trebuie energie, ca să stai nemişcat.

Despre New York s-au scris mii de cărţi, s-au făcut sute de filme, dar nimic nu se compară cu întâlnirea directă cu Marele Oraş. Cel mai mare oraş al lumii se află în nord-estul Statelor Unite ale Americii, la ţărmul Oceanului Atlantic, în zona de vărsare a fluviului Hudson, fiind aşezat atât pe Insulele Manhattan, Long şi Staten, cât şi pe continent.

Ca şi multe alte oraşe mari, New York este împărţit în districte. Cele cinci boroughs (Manhattan, Brooklyn, Queens, Bronx, Staten Island) ale oraşului sunt, de fapt, regiuni administrative diferite – fiecare cu independenţă locală şi cultură diferită. Fiecare borough are cartiere individuale – unele de doar câteva blocuri lungime [...]*

Simbolurile oraşului, de la Statuia Libertăţii la Empire State Building, sunt reprezentative pentru Statele Unite. Turiştii vizitează anual New Yorkul, atraşi de spectacolele fascinante de pe Broadway, de exponatele din cadrul Muzeului Metropolitan de Artă, de posibilităţile nelimitate de shopping de pe Fifth Avenue şi Madison Avenue sau de incitanta viaţă a animalelor din cea mai mare grădină zoologică din America, Bronx Zoo.*

Andreea Ghinea, *Vacanţă la New York, oraşul care nu doarme niciodată*, pe www.ziare.com

**borough* – (aici) district, subdiviziune administrativ-teritorială
**shopping* – cumpărături

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele celor cinci districte ale oraşului New York;
   - numele celei mai mari grădini zoologice din America.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează gradul de comparaţie şi cazul adjectivelor subliniate în textul dat.

Scanned with OKEN Scanner

4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Turiştii vizitează anual New Yorkul, atraşi [...] de incitanta viaţă a animalelor din cea mai mare grădină zoologică din America, Bronx Zoo.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Este un oraş care se mişcă atât de rapid, încât îţi trebuie energie, ca să stai nemişcat.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată circumstanţială concesivă, introdusă prin locuţiunea conjuncţională subordonatoare *chit că*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută pe o insulă.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat tipului de text şi cerinţei formulate;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 41

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Cu grele răsuflete apele dorm,
Pe lanuri dorm spicele grele,
Asupra pădurii veghează de sus
Cetatea eternelor stele.
Luceafărul bolnav în lumea de-ngheţ
Clipeşte din gene molatic,
Când dorul pribeag, de pe-o creastă de ulm,
Şi-l geme porumbul sălbatic...

În geamăt se-nalţă durerea la cer,
Câmpii de lumini să-nfioare,
Luceafărul simte văpaia arzând
Şi tremură, bietul, şi moare.
Cu ochii plânşi, stelele toate se duc
Pe patul de nori să se culce;

Scanned with OKEN Scanner

Din dragostea stinsă în neguri de zări
Lin picură liniştea dulce.

În taina tăcerii porneşte-se vânt
Să mângâie trestia-n vale,
Pe-ascuns o sărută, dar dragostea lui
O văd licuricii din cale.
Şi-o spun licuricii la frunze de soc,
Şi socul pădurii o spune,
Şi frunzele toate grăbite tresar
Şi-ncepe pădurea să sune.

Octavian Goga, *Dimineaţa*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *dragostea, spun.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *Să mângâie trestia-n vale.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *Câmpii de lumini să-nfioare [...] Lin picură liniştea dulce.*
4. (4p.) Precizează două cuvinte care conţin diftong din prima strofă.
5. (4p.) Indică măsura primului şi a celui de-al doilea vers din poezie.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a pastelului *Dimineaţa* de Octavian Goga.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale pastelului;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Literatura de astăzi continuă să fie reprezentată de o serie de tineri scriitori care promit mult. Mă gândesc, de pildă, în ceea ce priveşte proza, la câteva texte pe care le-am citit de curând, semnate de Moni Căldare. Am apreciat, încă de la primele sale lecturi, o imaginaţie care reuşeşte – în chip cu totul paradoxal – să fie „altfel", evidenta „originalitate" a personajelor sau consistenţa subiectului, aspecte care constituie numai câteva dintre punctele tari ale prozei pe care ne invită să o citim tânăra autoare.*

La 23 iulie 2015, în cadrul unei întâlniri de discuţii pe marginea textelor sale, a fost adus în discuţie eventualul său debut editorial, care ar confirma, fără îndoială, un talent real. Un volum de proză scurtă ar fi cu adevărat reprezentativ pentru Moni Căldare

Scanned with OKEN Scanner

şi ar convinge, de la bun început, cititorii pasionaţi ai genului. Rămâne să aşteptăm, firește, apariţia cărţii şi să o citim cu interes, fiindcă va reuşi, cred, să ne atragă atenţia.

Marius Popa, *Ce se întâmplă cu proza scurtă?*, în revista „Nota 10"

**paradoxal* – neobişnuit

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - două dintre aspectele apreciabile ale prozei semnate de Moni Căldare;
   - data la care a fost adus în discuţie eventualul său debut editorial.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Literatura de astăzi continuă să fie reprezentată de o serie de tineri scriitori care promit mult.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Rămâne să aşteptăm, firește, apariţia cărţii şi să o citim cu interes, fiindcă va reuşi, cred, să ne atragă atenţia.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *când*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută cu ocazia sărbătoririi zilei tale de naştere. În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 42

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Tânărul sosi. Era o frumuseţe! O figură clasică încadrată de nişte plete mari, negre; o frunte înaltă şi senină; nişte ochi mari – la aceste ferestre ale sufletului se vedea că cineva este înăuntru; un zâmbet blând şi adânc melancolic. Avea aerul unui

Scanned with OKEN Scanner

sfânt tânăr coborât dintr-o veche icoană, un copil predestinat durerii, pe chipul căruia se vedea scrisul unor chinuri viitoare.

– Mă recomand: Mihail Eminescu.

Aşa l-am cunoscut eu. Câtă filozofie n-am depănat împreună toată noaptea aceea cu nepregetul vârstei de şaptesprezece ani! Ce entuziasm! Ce veselie! Hotărât, închipuirea nu mă înşelase... Era un copil minunat.*

– Dacă-ţi place aşa de mult poezia, trebuie să şi scrii, i-am zis... Am aflat eu că dumneata ai şi scris.

– Da, am scris.

– Atunci – şi mie-mi place poezia [...] – fii bun şi arată-mi şi mie o poezie de dumneata.

Eminescu s-a executat numaidecât. Era o bucată dedicată unei actriţe de care el era foarte înamorat... D-abia mai ţiu minte. Ştiu atâta, că era vorba de strălucirea şi bogăţiile unui rege asirian nenorocit de o pasiune contrariată... cam aşa ceva. Poezia aceasta îmi pare că s-a publicat prin '68 sau '69 în* Familia *din Pesta.*

A doua zi seara, ne-am întâlnit iarăşi. Dar, peste zi, o nemulţumire intimă intervenise. Actriţa fusese foarte puţin mişcată de mâhnirea regelui asirian. Eminescu era de astă dată tăcut şi posomorât, vorbea foarte puţin şi contradicţia îl irita. În zadar l-am rugat să-mi mai arate vreo poezie sau să mi-o citească tot pe aceea care o cunoşteam. A plecat să se culce devreme, şi dimineaţa, la amiazi, când m-am dus la el, l-am găsit tot dormind.

L-am sculat. Se dusese acuma supărarea, ba era chiar mai vesel ca alaltăieri. Am petrecut toată ziua râzând, mi-a vorbit despre India antică, despre daci, despre Ştefan cel Mare şi mi-a cântat doina. Îi trecuse ciuda regelui asirian şi acum se bucura în linişte de avuţiile şi strălucirea lui.

I.L. Caragiale, *În Nirvana*

**nepreget* – zel, râvnă
**înamorat* – îndrăgostit

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *chinuri, posomorât.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *Dacă-ţi place aşa de mult poezia.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *Eminescu s-a executat numaidecât. Era o bucată dedicată unei actriţe.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin hiat din primul alineat.
5. (4p.) Numeşte două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Selectează două cuvinte/grupuri de cuvinte care surprind trăsături ale personajului Eminescu.

Scanned with OKEN Scanner

B. **(16p.)** Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenența textului *În Nirvana* de I.L. Caragiale la genul epic.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului epic;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Lupii ne seamănă mult. Sunt puternici, agresivi, teritoriali și prădători. Sunt inteligenți, curioși, cooperanți, loiali și adaptabili. Au exercitat întotdeauna o influență puternică asupra ecosistemelor în care trăiesc. Cu toate acestea, avem probleme cu lupii, nu-i nicio îndoială.*

Poate că nu ne putem forța mintea să accepte atât „lupul cel mare și rău", cât și ruda lui apropiată, cu privirea plină de adorație, care ne urmărește prin toată casa. Sau poate motivul este că lupii sunt mamiferele mari de uscat cu cea mai largă arie de răspândire, după oameni și vitele lor, iar în emisfera nordică sunt de multă vreme concurenții noștri cei mai direcți pentru carne.

Douglas H. Chadwick, *Războiul lupilor*, în revista „National Geographic"

**ecosistem* – ansamblu format din totalitatea viețuitoarelor și mediul fizic înconjurător

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - două dintre trăsăturile lupilor;
   - partea globului pământesc în care lupii sunt de multă vreme concurenții noștri cei mai direcți pentru carne.
2. (4p.) Scrie titlul articolului și numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează modul și timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Poate că nu ne putem forța mintea să accepte atât „lupul cel mare și rău", cât și ruda lui apropiată, cu privirea plină de adorație, care ne urmărește prin toată casa.*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Poate motivul este că lupii sunt mamiferele mari de uscat cu cea mai largă arie de răspândire, după oameni și vitele lor.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*.

Scanned with OKEN Scanner

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-o pădure.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 43

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Foaie verde mărăcine,
Aoleu, frate peline,
Amărâtă-i frunza-n tine,
Ca şi inimioara-n mine;
Inimioară ca la mine
Nu mai da, Doamne, pe lume.
Căci destul mi-ai dat-o mie
Din mica copilărie;
Umblu ziua de dor beat,
Seara, când mă culc în pat,
Nu pot să mă odihnesc,
Gândurile mă muncesc.
Câte zile-s într-un an,
Atâtea necazuri am!
Plânge inimioara-n mine
Ca-n copilul de trei zile;
Copilul plânge şi tace,
Că are cin' să-l împace,
Dar pe mine n-are cine,
Că sunt străior pe lume!
Străin sunt ca pasărea,
Milă de la nimenea.

Foaie verde mărăcine

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *seara, plânge.*
2. (4p.) Menţionează rolul punctului şi virgulei în secvenţa: *Ca-n copilul de trei zile; Copilul plânge şi tace.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din versurile: *Câte zile-s într-un an,/ Atâtea necazuri am!/ Plânge inimioara-n mine.*
4. (4p.) Precizează cuvintele care conţin hiat din versurile: *Căci destul mi-ai dat-o mie/ Din mica copilărie.*

Scanned with OKEN Scanner

5. (4p.) Selectează, din poezie, două mărci lexico-gramaticale prin care se evidenţiază prezenţa eului liric.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenenţa la specie a doinei populare *Foaie verde mărăcine.*
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Prietenii aduc multe, multe beneficii în viaţa unei persoane. „Trebuie să-ţi faci prieteni pentru a avea o zi lungă" – este versul unui cântec celebru şi, potrivit unui studiu realizat de cercetătorii australieni, veridicitatea acestuia poate fi pe deplin demonstrată ştiinţific. Specialiştii de la Centrul pentru studierea gerontologiei din cadrul Universităţii Flinders au realizat o serie de teste, timp de zece ani, pe un lot de 1.500 de voluntari. Potrivit rezultatelor studiului, persoanele care au o reţea vastă de prieteni îşi cresc speranţa de viaţă cu 22 de procente.*

Majoritatea studiilor efectuate până în prezent au demonstrat cât de benefică este o prietenie pentru sănătatea unui individ. Prietenii au un rol foarte important în descurajarea comportamentului nesănătos, cum ar fi fumatul şi consumul de alcool. De asemenea, compania prietenilor ţine departe depresia, creşte nivelul autostimei şi este un real suport în soluţionarea multor probleme casnice şi profesionale.

Elena Marinescu, *De ce şi când avem nevoie de prieteni?*, în ziarul „România Liberă"

**gerontologie* – ramură a medicinei care studiază problemele bătrâneţii

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - naţionalitatea cercetătorilor care au realizat studiul;
   - procentele cu care persoanele având o reţea vastă de prieteni îşi cresc speranţa de viaţă, potrivit rezultatelor cercetărilor.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează felul şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *De asemenea, compania prietenilor ţine departe depresia, creşte nivelul autostimei şi este un real suport în soluţionarea multor probleme casnice şi profesionale.*

Scanned with OKEN Scanner

5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Prietenii au un rol foarte important în descurajarea comportamentului nesănătos, cum ar fi fumatul şi consumul de alcool.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă, introdusă prin adverbul relativ *când.*

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei întreceri sportive cu prietenii.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 44

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

ACTUL I, SCENA V

PEPELEA (aparte): *Am lăsat pe mătuşa-n pădure, să caute buruieni.*
PÂRLEA: *Găsitu-l-aţi?...*
STOLNICUL* (zărind pe Pepelea): *Iaca unul, pe dânsul, voinici.*
(Toţi se reped şi-l apucă.)
PEPELEA: *Ho! Ţară!... Ce este?... Ce v-a apucat?*
STOLNICUL (trăgându-l): *Te cheamă Lăcustă-Vodă.*
PAHARNICUL* (asemenea): *Te cheamă Pârlea-Vodă.*
PEPELEA: *Minciuni... Nu mă cheamă nici Pârlea, nici Lăcustă... Mă cheamă Pepelea.*
LĂCUSTĂ: *Pepelea!... Ha! Ha! Ha! Poznaş nume!*
PÂRLEA (râzând): *Nu-i nume de calendar.*
LĂCUSTĂ: *Ca ale noastre.* (Tare.) *Pepeleo, răspunde, poţi să ne duci la curtea lui Papură-Împărat?*
PEPELEA (aparte): *Or fi peţitori de-ai Sânzianei.*
LĂCUSTĂ: *Ai auzit?*
PÂRLEA (tare): *Poţi, măi?*

Scanned with OKEN Scanner

PEPELEA: *Pot!... Vă duc şi până la „măru' roş", dacă vreţi, şi până la calea-ntoarsă.*

LĂCUSTĂ: *Nu, că-i prea departe.* [...]

PEPELEA: *Bine...* (Aparte.) *Am să-i rătăcesc în pădurea cea deasă, din ea să nu mai iasă.* (Servii fură merindele de pe masă.)

LĂCUSTĂ: *Mergem?... Poftim, vere.*

PÂRLEA: *Ce se potriveşte... Apucă d-ta înainte, vere, eşti mai cărunt.*

LĂCUSTĂ: *Cărunt eu?... Ştii că te găsesc nostim?*

PÂRLEA: *Mă-i fi găsind... Dă-mi braţul ş-aidem împreună.*

(Pârlea şi Lăcustă îşi dau brăţişorul şi încearcă a pleca deodată cu piciorul stâng, dar nu nimeresc. Ies cu toţii prin fund şi dispar în pădure cântând.)

Vasile Alecsandri, *Sânziana şi Pepelea*

**stolnic* – bucătar-şef la curtea unui domnitor sau a unui boier
**paharnic* – boier responsabil cu băutura domnului

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *minciuni, deasă.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Poţi, măi?*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin compunere din secvenţa: *Pârlea şi Lăcustă îşi dau brăţişorul şi încearcă a pleca deodată cu piciorul stâng.*
4. (4p.) Selectează cuvintele care conţin hiat din secvenţa: *Or fi peţitori de-ai Sânzianei [...] Dă-mi braţul ş-aidem împreună.*
5. (4p.) Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la spaţiul acţiunii.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care Pepelea o lasă pe mătuşă în pădure.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa textului *Sânziana şi Pepelea* de Vasile Alecsandri la genul dramatic. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului dramatic;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Aţi jucat fotbal în copilărie sau tinereţe cu mare plăcere? Ce vă împiedică să-l practicaţi şi acum, indiferent ce vârstă aveţi, dacă sunteţi într-o stare generală echilibrată

Scanned with OKEN Scanner

de sănătate și nu aveți deja mari probleme acute? [...] Dacă sunteți doar sedentar și dacă aveți ezitări, aflați că nu există niciun motiv care vă ține departe de teren. Din contră! Un nou studiu științific arată că, pe termen lung, practicarea fotbalului de agrement, indiferent de performanță sau scorul final, aduce beneficii uriașe pentru sănătatea dumneavoastră! Și, ca să vă convingem, studiul la care facem referire s-a adresat unor bărbați neantrenați, cu vârste cuprinse între 63 și 75 de ani, la care s-au înregistrat o serie de îmbunătățiri importante în profilul de sănătate. Printre cele mai importante au fost scăderea riscului de a dezvolta boli cardiovasculare și diabet.

Studiul a fost realizat la Centrul Sportiv de la Universitatea din Copenhaga, oamenii introduși în studio nu aveau deloc condiție fizică și nu mai jucaseră de zeci de ani fotbal, iar rezultatele au fost foarte plăcute, atât pentru specialist, cât și pentru jucători. Așa că trebuie doar să vă mobilizați copiii, vecinii ori câțiva prieteni, de vârstă și condiție fizică apropiată, și viața vi se va schimba în bine.

Oana Cuzino, *Fotbalul face minuni pentru sănătate!*, www.doc.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - cui anume s-a adresat studiul amintit;
   - instituția în care a fost realizat studiul.
2. (4p.) Scrie numele autoarei și denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează gradul de comparație și cazul adjectivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Ce vă împiedică să-l practicați și acum, indiferent ce vârstă aveți, dacă sunteți într-o stare generală echilibrată de sănătate și nu aveți deja mari probleme acute?*
5. (4p.) Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Dacă sunteți doar sedentar și dacă aveți ezitări, aflați că nu există niciun motiv care vă ține departe de teren.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *cum*.

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul vizionării unui eveniment sportiv.

În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 45

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

În fiecare lună dimineaţa, mă plimb înfrigurat printre bănci, gândindu-mă la Brand al lui Ibsen. Aceasta îmi dă curaj. Mă încrunt şi mă socotesc Brand înfruntând furtunile. Nici Brand nu era înţeles şi nici eu nu sunt înţeles de profesorul de germană. Ne potrivim. Poate avem acelaşi suflet. Când mă plimb printre bănci, simt prea bine aceasta. Dar, când e zgomot în clasă, nu mai pot gândi la Brand. Mă trudesc cu pumnii la tâmple, dar nu izbutesc să-l evoc. Nu văd decât nişte munţi acoperiţi cu zăpadă. Nu se arată Brand. Şi atunci tremur, şi mi se strânge inima, şi mă zbucium, cum se zbuciumă Fănică la chimie. Nu ştie nimeni aceasta, dar eu trec prin clipe grele când nu se arată Brand. Atunci mă apuc să învăţ cuvintele la germană.*

Domnul director, însă, nu e un om rău. Înainte de încheierea anului, ne cheamă pe cei ameninţaţi la „îndreptare", în cancelarie. E cald.

— Ce ştiţi?

— Schiller.*

— Ştiţi voi pe Schiller?

Noi zâmbim, pentru că toţi trebuie să zâmbească de câte ori glumeşte d-l director.

— Hai? Ştiţi voi pe Schiller?

Înţelegem că zâmbetele n-au fost de ajuns. Unul dintre noi râde. Câţiva ne ajutăm de batistă, d-l director e satisfăcut. Prudent, îmi înghiontesc vecinii. Râsetele trebuie să înceteze, pentru că d-l director e serios. Dacă râdem prea mult, se întunecă.

— Ia să daţi un extemporal!

De data aceasta, nu se supără. Ne ascultă cum citim şi cum traducem din manuale trucate, şi gândul lui e la via din judeţul Prahova.

După un ceas, d-l director ne dăruieşte fiecăruia media „suficient".

Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop*

**Brand* – personajul principal al piesei cu acelaşi nume, scrisă de celebrul dramaturg norvegian Henrik Ibsen
**Schiller* – poet şi dramaturg german

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *zgomot, izbutesc.*
2. (4p.) Explică rolul semnului exclamării în secvenţa: *Ia să daţi un extemporal!*
3. (4p.) Menţionează doi termeni din familia lexicală a cuvântului *suflet.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin diftong din primul paragraf.
5. (4p.) Indică două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care elevii zâmbesc când se află în preajma directorului.

Scanned with OKEN Scanner

B. **(16p.)** Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența textului *Romanul adolescentului miop* de Mircea Eliade la genul epic. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului epic;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Pornit din New York către New Orleans în 1865, S.S. Republic s-a scufundat în timpul unui uragan, luând cu el pe fundul Atlanticului o mulțime de bunuri și o comoară de monede de aur și argint. Acum, epava a fost găsită, iar încărcătura ei face milioane [...]

Emise între 1838-1865, monedele de aur de zece și douăzeci de dolari sunt unul dintre cele mai mari și mai diverse tezaure numismatice găsite vreodată. O monedă unică poate face 450000 $. După ce experții în conservare le curăță, evaluatorii le dau notă, în funcție de stare și de raritate. Nota ajută la stabilirea prețului monedei, la fel ca tehnicile de colecție. Un zimț, o amprentă, chiar și zgârietura unui crab curios din timpul încărcării pot diminua valoarea monedei.*

Priit J. Vesilind, *Aur pierdut. Darul unui vapor din războiul civil*, în revista „National Geographic"

**numismatic* – care se referă la monede și medalii

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - destinația ultimei curse a vaporului S.S. Republic;
   - anii între care au fost emise monedele de aur de pe vapor.
2. (4p.) Scrie numele autorului și numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează modul și conjugarea verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Acum, epava a fost găsită, iar încărcătura ei face milioane.*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *După ce experții în conservare le curăță, evaluatorii le dau notă, în funcție de stare și de raritate.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*.

Scanned with OKEN Scanner

B. **(12p.)** Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută pe un vapor.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 46

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citește cu atenție textul următor:

Aicea totul seamănă cu tine
Sau poate eu asemănări îți caut;
Flori de ninsoare mari, diamantine,
Suavi mesteceni – melodii de flaut.

Brazii înalți și copleșiți de nea
Par crini enormi acoperiți de floare,
Cu dorul meu de pretutindenea
Te caut ca o plantă suitoare.

În șarpele de fum ce suie lin
Făptura ta subțire se mlădie,
Vântul de nord în fulgii care vin
Te spulberă, te-adoarme și te-nvie.

Cețuri târzii – flori de ninsoare, flori
Tresar și se-nfioară omenește
Și parcă însăși noaptea uneori
Cu ochii tăi de-aproape mă privește.

O, ceas de taină – clipele dispar,
E numai gândul meu umblând aiurea.
Și neaua cu sclipiri de nenufar,*
Trecând prin mine, bântuie pădurea.

Scanned with OKEN Scanner

Sunt numai eu care mi-aduc aminte...
Din toate-ai dispărut, nu te mai vezi.
Doar inima cu dorul ei fierbinte
Topește-n jur imensele zăpezi.

A.E. Baconsky, *Miraj de iarnă*

**nemfar* – nufăr

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *enormi, taină.*
2. (4p.) Menționează rolul cratimei în secvența: *se-nfioară.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obținut prin compunere și a cuvântului obținut prin conversiune din versul: *E numai gândul meu umblând aiurea.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conțin hiat din versul: *Suavi mesteceni – melodii de flaut.*
5. (4p.) Numește tipul de rimă din ultima strofă și măsura ultimului vers.
6. (4p.) Identifică, în text, un epitet și o metaforă.

B. **(16p.)** Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care motivezi apartenența poeziei *Miraj de iarnă* de A.E. Baconsky la genul liric.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului liric;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Dusan Stojancevic își spune singur povestea de fotograf pe ***boredpanda.com****. Sârbul vede lumea minusculă, orașele microscopice: acum cinsprezece ani, a făcut o fotografie de pe pervazul ferestrei apartamentului său din Belgrad. Ploua. Un shopping center cu geamurile de un albastru metalic extraterestru se oglindea într-o picătură de apă de ploaie.*

Vreme de cinsprezece ani, a mers apoi fotograful în jurul lumii și a fotografiat metropole reflectate în particelele sferice desprinse dintr-o masă de lichid. Orașele din boabele de apă sunt fie imprimate pe hârtie fotografică, fie transpuse în pixeli*. Artistul destăinuie că nu-i nicio „abracadadra" Photoshop* la mijloc. Folosește doar o tehnică specială de fotografie, de aceea instantaneele nu au claritate desăvârșită și par blurry*. În Istanbul, fotograful a văzut răsfrântă într-un strop Moscheea Albastră [...] Ada Bridge din Belgrad, cu luminițele de sărbătoare, se oglindește într-un alt bob de apă [...] Chiar și Empire State Building din Manhattan încape într-o picătură de apă [...] Muzeul Solomon R. Guggenheim, Grand Central Station și National Library din New York se ivesc în fotografiile lui Dusan Stojancevic ca și cum ai putea purta tot New*

Scanned with OKEN Scanner

York-ul într-un album de buzunar fermecat care, la fiecare răsfoire, răsare printr-un portal, ca o Atlantidă din oceanul unde s-a scufundat.*

Monica Stoica, *Orașele lumii într-o picătură de ploaie. Fotograful care a făcut Ocolul Pământului în 15 ani*, www.descopera.ro

**metropolă* – nume dat marilor orașe ale lumii
**pixel* – cel mai mic element în care se poate descompune o imagine
**Photoshop* – program folosit pentru editarea imaginilor pe calculator
**blurry* – (engl.) înceţoşat
**Atlantida* – insulă fabuloasă care, potrivit legendei, ar fi fost situată la vest de strâmtoarea Gibraltar

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - naţionalitatea fotografului Dusan Stojancevic;
   - două dintre obiectivele turistice surprinse de fotograf.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează numărul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Foloseşte doar o tehnică specială de fotografie, de aceea instantaneele nu au claritate desăvârşită şi par blurry.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Muzeul Solomon R. Guggenheim, Grand Central Station şi National Library din New York se ivesc în fotografiile lui Dusan Stojancevic ca şi cum ai putea purta tot New York-ul într-un album de buzunar fermecat care, la fiecare răsfoire, răsare printr-un portal, ca o Atlantidă din oceanul unde s-a scufundat.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *dacă*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-o ţară străină.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 47

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

A fost odată un om care toată viaţa lui nu s-a putut potrivi cu lumea – un om sucit. Cănuţă a rămas sărman de părinţi tocmai când se făcuse copil de-nvăţătură... De una, mai bine pentru ei: mare bucurie n-aveau să capete după urmările lui. Bunică-sa despre tată l-a luat pe copil la oraş şi l-a dat la şcoală. A-nvăţat Cănuţă cât a-nvăţat, până a ajuns, cu chiu, cu vai, în clasa a patra. Într-o zi, dascălul, un om foarte serios, a venit supărat. Cum a intrat în clasă, s-a aşezat pe catedră încruntat, a strigat catalogul şi pe urmă:

– Cănuţă!

– Prezent!

– Câţi domni a avut Ţara Românească?

– Mulţi, domnule.

– Mulţi, mulţi! Da' câţi? Neghiobule!

– ... Câţi, domnule?

– Dar tu mă-ntrebi pe mine? Ori eu pe tine, prostule?

– Să-i numărăm, domnule...

– Mergi la loc, nătărăule! Altă dată, să-i numeri. [...]

Şi a plecat Cănuţă. S-a dus la bunică-sa acasă şi i-a spus că nu mai merge la şcoală, măcar să-l taie. Bunică-sa a alergat la dascăl, şi dascălul i-a spus:

– Babo, dă-l la meşteşug. Poate meşteşugul să-i dea de capătâi, că nu-i de şcoală, e copil sucit, una îl întrebi şi alta răspunde.*

S-a mâhnit bătrâna, dar s-a gândit: de unde ştii? Nu e toată lumea făcută să se procopsească-n şcoală... să-l dau la stâpân; poate acolo să-i fie norocul lui. L-a dat pe Cănuţă la un băcan*. A slujit băiatul cât a slujit, când mai bine, când mai rău. Într-o seară, băcanul a umplut un coş mare cu fel de fel de mezeluri şi cu vreo douăzeci de sticluţe de vin, să le trimeaţă la un muşteriu*. Afară era un polei grozav.*

– N-o să aluneci cu el, mă? a-ntrebat jupânul.

– De! jupâne; ştiu eu?

– O să-l poţi duce?

– E greu...

– Haide! s-a răstit jupânul. Dar să dormi şi să mănânci, ştii? Leneşule!

I.L. Caragiale, *Cănuţă, om sucit*

**meşteşug* – meserie
**a se procopsi* – a ajunge la o situaţie bună
**băcan* – negustor care vinde produse alimentare
**muşteriu* – client

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *bucurie, s-a mâhnit.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Să-i numărăm, domnule...*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin compunere din secvenţa: *Într-o seară, băcanul a umplut un coş mare cu fel de fel de mezeluri şi cu vreo douăzeci de sticluţe de vin.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin diftong din primul alineat.
5. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care dascălul o sfătuieşte pe bunică să îşi dea nepotul la un meşteşug.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi un personaj din textul *Cănuţă, om sucit* de I.L. Caragiale.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să prezinţi două trăsături ale personajului ales, prin valorificarea textului dat;
- (8p.) să evidenţiezi două modalităţi de caracterizare a personajului ales, prin câte o secvenţă comentată;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Aerul pe care îl respirăm astăzi este mult mai poluat decât cel din trecut, iar situaţia se înrăutăţeşte. Conform unui studiu realizat de cercetătorii de la UC Berkeley, smogul omoară peste 4.000 de oameni în fiecare zi, în China.*

Pentru a face aerul din nou respirabil, designerul olandez Daan Rosegaarde a creat cel mai mare purificator de aer. Smog Free Tower are o înălţime de şapte metri şi absoarbe smogul precum un aspirator prin vârf, ca mai apoi să elibereze aerul proaspăt prin cele şase orificii laterale. Dispozitivul care poate purifica peste 30.000 de metri cubi de aer pe oră este alimentat cu energie nepoluantă [...]

Turnul, pe lângă faptul că purifică aerul, poate crea şi bijuterii. Particulele de carbon care sunt colectate pot fi transformate în „pietre preţioase", putând fi ataşate bijuteriilor. Fiecare piatră este echivalentul a 1.000 de metri cubi de aer. Prototipul este momentan doar în Rotterdam, însă Roosegaarde susţine că, în cele din urmă, turnul va ajunge şi în Beijing, Mexico City, Paris şi Los Angeles.*

Oana Bujor, *Invenţia ingenioasă care curăţă aerul şi creează bijuterii preţioase*, www.descopera.ro

**smog* – ceaţă deasă, amestecată cu fum şi cu praf, formată în regiunile industrializate;
**prototip* – primul model al unui aparat.

Scanned with OKEN Scanner

A. **(24p.)** Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:
   - înălţimea turnului Smog Free;
   - oraşul în care se află momentan prototipul.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează modul şi timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Particulele de carbon <u>care</u> sunt colectate pot fi tranformate în „pietre preţioase", putând fi ataşate <u>bijuteriilor</u>.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Roosegaarde susţine că, în cele din urmă, turnul va ajunge şi în Beijing, Mexico City, Paris şi Los Angeles.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă, introdusă prin pronumele relativ *care*.

B. **(12p.)** Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-o fabrică.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 48

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

*Vezi luna-n cingătoarea**
Aprinsei bolţi albastre,
Argintul ei tiveşte
Şi pragul casei noastre.

Şi uite,-n clipa asta,
Eu nu ştiu ce mă-ndeamnă
Să simt întreg amarul
Acestei nopţi de toamnă.

Dar parcă plâng copacii
Din frunzele lor <u>moarte</u>,
Şi parc-aud un cântec
Cum tremură departe.

Aievea simt în suflet*
Cum <u>jalea</u> lui m-apasă –
Aş vrea să fiu acuma
În sat la noi, acasă!

Scanned with OKEN Scanner

S-ascult cântarea blândă
Cum picură domoală,
Şi capul greu de gânduri
Să-l culc la mama-n poală.

Ea, biata, să-mi sărute
Şuviţele pe frunte,
Norocul să mi-l vadă
În firele cărunte.

Octavian Goga, *Departe*

**cingătoare* – brâu, curea
**aievea* – cu adevărat

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *moarte, jalea.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului exclamării în secvenţa: *Aş vrea să fiu acuma/ În sat la noi, acasă!*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *Şi pragul casei noastre [...] Cum tremură departe.*
4. (4p.) Precizează numărul de litere şi numărul de sunete din cuvintele: *cingătoarea, acestei.*
5. (4p.) Precizează două mărci lexico-gramaticale din poezie care evidenţiază prezenţa eului liric.
6. (4p.) Transcrie, din textul dat, o personificare şi un epitet.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-ţi prezinţi opinia despre semnificaţia titlului poeziei *Departe* de Octavian Goga, prin raportare la conţinutul textului citat.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să formulezi o opinie despre semnificaţia titlului;
- (8p.) să-ţi susţii opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

În cel mai bun moment al ştiinţei şi tehnologiei, o echipă de elevi români a câştigat un concurs internaţional cu ochelari concepuţi special pentru nevăzători. Oculus este o echipă de liceeni de la Colegiul Naţional „I.L. Caragiale" din Bucureşti, care s-a remarcat recent printr-un proiect interesant: să rezolve problemele persoanelor cu deficienţe de vedere printr-o pereche specială de ochelari. Acum, echipa a câştigat locul I la finala globală Social Innovation Relay 2016 (o iniţiativă educaţională a Junior Achievement Europa). Proiectul Oculus a pornit în luna decembrie a anului 2015 şi are toate şansele să le schimbe viaţa nevăzătorilor. Elevilor le-a venit ideea de a folosi tehnologia care le permite nevăzătorilor să se orienteze mai uşor pe stradă şi să interacţioneze mult mai simplu cu obiectele care-i înconjoară. [...]

Scanned with OKEN Scanner

Ochelarii sunt echipaţi cu senzori infraroşii, care măsoară temperatura la suprafaţă a obiectelor şi transmit informaţii despre distanţele obiectelor din apropiere. Oferă astfel şi direcţii alternative pentru utilizatori. După câştigarea finalei naţionale din România, Oculus a concurat pentru titlul global cu echipe de elevi din întreaga lume. A şasea ediţie a competiţiei a implicat peste 10.000 de elevi din zece ţări: Bulgaria, Cehia, Grecia, Japonia, Olanda, România, Slovacia, Singapore, Spania, Ungaria.

Răzvan Băltăreţu, *Ochelarii care îi ajută pe nevăzători, proiectul elevilor români premiat internaţional*, www.adevarul.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:
   - anul în care a pornit proiectul Oculus;
   - două dintre ţările participante la a şasea ediţie a competiţiei.
2. (4p.) Precizează numele autorului şi denumirea site-ului de unde a fost extras fragmentul citat.
3. (4p.) Menţionează felul şi cazul numeralelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Proiectul Oculus a pornit în luna decembrie a anului 2015 şi are toate şansele să le schimbe viaţa nevăzătorilor.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Elevilor le-a venit ideea de a folosi tehnologia care le permite nevăzătorilor să se orienteze mai uşor pe stradă şi să interacţioneze mult mai simplu cu obiectele care-i înconjoară.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă indirectă, introdusă prin pronumele relativ *ce*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unui concurs.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 49

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Pe pârâu de rouă,
Plimbă-mi-se, plimbă
*Tânără mlădiţă**
Prin rouă desculţă,
Zâna florilor,
Rouă adunându-şi,
Paharul umplându-şi,
Şi ea mi se crede
Că nimeni n-o vede.
Dar o a văzut
Drăguţ sfântul Soare
Şi, cum o-a văzut,
Mult că i-a plăcut
Şi-n grab-a mânat,*
Doi luceferei,
Peţitorii ei.*
În cas' d-au intrat,
Ea i-a-ntâmpinat
Şi mi i-a-ntrebat:
— Doi luceferei,
Ospeţiorii mei,
Treceţi d-odihniţi
Şi vă veseliţi!
Dar ei răspundeau,
Din gură-i spuneau:
— N-am ven't s-odihnim,
Să ne veselim,
Ci-am ven't să peţim
Şi să logodim:
Vrei pe sfântul Soare,
Că el e mai mare?
Ea, de-i auzi,
Din grai le grăi:
— Ba eu n-oi voi
Soare soţior,
Că-i tot călător,
Ziua
Peste sate,
Şi noaptea
Pe ape!
Doi luceferei,
Peţitorii ei,
Se-ntorcând la Soare,
I-au spus de urmare.
Soarele s-aprinse
De necaz şi zise:
— Lăsaţi-mi-o-n pace,
Că mi-o voi preface
În fragedă floare,
Floare de cicoare,
Cu ochi după Soare.
Când oi răsări,
Ea s-o-nveseli;
Când oi asfinţi,
Ea s-o ofili;
Când oi scăpăta,*
Ea s-o aduna!

Cicoarea şi Soarele

**mlădiţă* – ramură tânără, subţire, a unei plante
**a mâna* – (aici) a trimite
**peţitor* – persoană care, în numele unui bărbat, cere în căsătorie o fată
**a scăpăta* – a apune

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *necaz, voi preface.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *Soarele s-aprinse.*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din versurile: *Doi luceferei,/ Ospeţiorii mei.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin triftong din versurile: *Dar ei răspundeau,/ Din gură-i spuneau.*
5. (4p.) Selectează două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la spaţiul acţiunii.

Scanned with OKEN Scanner

6. (4p.) Precizează, într-un enunț, motivul pentru care zâna refuză ca Soarele să îi fie soț.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a baladei populare *Cicoarea și Soarele*, valorificând textul dat. În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale baladei populare;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale baladei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Parizianul Roman Veillon a fotografiat clădiri din Europa, Africa și America de Sud, unde nici țipenie nu se aventurează. Fotografiile tulburătoare [...] înfățișează sinistre clădiri părăsite, în care timpul pare suspendat: bucătării părăginite, mobilate cu gust de aristocrați, împânzite de vegetație, biserici prăbușite, trenuri dezafectate și conace maiestuoase subjugate* de natură. Fotografiile clădirilor abandonate sunt opera unui fotograf care a călătorit în jurul lumii, pentru a capta scenele sublime și înfricoșătoare din interiorul spațiilor decăzute. [...]*

Veillon a fost și în România, unde a găsit multe și răzlețe case abandonate. În ***Daily Mail****, jurnaliștii au publicat fotografia unei biserici fără acoperiș din România, invadată de iarbă. Cele mai multe dintre fotografii sunt din Europa. În Italia, într-o casă cu etaj, podeaua este complet prăbușită. Deși multora le-ar putea părea terifiantă, fotografia unei biserici gotice din Franța înfățișează piatra [...] și pavajul locașului cotropite* integral de vegetație. Este o imagine de film fantastic, în care ar putea exista o populație de năluci supranaturale ce sălășluiesc* în construcțiile abandonate.*

Monica Stoica, *Ruinele din Europa. Fotografii tulburătoare din România și nu numai*, www.descopera.ro

**dezafectat* – (despre clădiri, utilaje) care și-a schimbat destinația inițială
**subjugat* – cucerit
**cotropit* – invadat
**a sălăși* – a locui

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc articolul citat:
   - două dintre continentele unde Roman Veillon a fotografiat clădiri;
   - ce anume surprinde fotografia publicată de către jurnaliști în Daily Mail.
2. (4p.) Scrie titlul articolului și denumirea site-ului de unde a fost extras fragmentul citat.
3. (4p.) Menționează genul și cazul adjectivelor subliniate în textul dat.

Scanned with OKEN Scanner

4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Veillon <u>a fost</u> şi în România, unde a găsit multe şi răzleţe <u>case</u> abandonate.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Deşi multora le-ar putea părea terifiantă, fotografia unei biserici gotice din Franţa înfăţişează piatra şi pavajul locaşului cotropite integral de vegetaţie.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată atributivă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *dacă*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută cu ocazia vizitării unor ruine.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 50

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

A fost odată ca niciodată, că, dacă nu era, nu se povestea. A fost un împărat care nu avea copii. A mai umblat încoace şi încolo, pe toate drumurile, şi nu putea <u>afla</u> nimic care să poată face ceva ca împărăteasa să aibă un <u>prunc</u>. Într-o bună zi, trece un om pe-acolo, prin comuna unde era împăratul, şi se înfăţişează înaintea lui, zicându-i cu plecăciune:

— Înălţate împărate, uite, mărul ăsta, cine-l va mânca va face un fecior de mare ispravă.

— Bine! Măi omule!

Ia împăratul mărul şi-l dă împărătesei să-l mănânce, iar ea iese afară cu el în curte, îl curăţă frumos şi se apucă să-l înghită. După ce mănâncă ea mărul, o gloabă de iapă, care umbla pe-acolo prin curte, vine şi mănâncă şi ea cojile. Împărăteasa nu i-a dat nicio seamă că iapa a mâncat cojile, însă, la un timp, după nouă luni de zile, a fost bucurie mare în toată împărăţia, că împărăteasa a născut un fecior; iar, în timpul ăsta, gloaba de iapă născu şi ea un mânz cu un corn. Supuşii împăratului se întrebau ce va fi cu copilul, căci crescu frumos, cu părul de aur, un fecior voinic de toată frumuseţea.*

Scanned with OKEN Scanner

Mânzul crescu şi el şi se făcu mare şi năzdrăvan, că nu mai putea nimeni să-i dea de mâncare şi nici să pună mâna pe dânsul.

Într-o zi, când copilul avu nouă ani, se trezi împăratul că nu-i nici copil, nici mânz. Supuşii împăratului se întrebau:

— Ei, unde e copilul, unde e copilul? Nu-i nici calul... Calul, calul, dar nu e copilul. Dă-i sfoară-n ţară după copil.

Bietul împărat era cu jale mare, n-a avut ce să mai facă. L-a pierdut din urmă pe copil, s-a dus, s-a dus, copilul l-au luat zmeii şi l-au băgat slugă la ei acolo, şi pe cal l-au băgat la grajd. Copilul vedea de animale, aducea apă, toca lemne, făcea tot ce trebuia prin curtea zmeului. Adeseori se ducea la cal şi se plângea.

— Măi calule, măi, om mai scăpa noi de aci ori zmeul ăsta ne-o mânca oasele la amândoi?

Într-o bună zi, calul îi zise:

— Noi o să scăpăm de aci, dar ne trebuiesc multe lucruri.

Împăratul fără copii

**gloabă* – cal slab, prăpădit

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *afla, prunc.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Ei, unde e copilul?*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *A fost bucurie mare în toată împărăţia.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin hiat din secvenţa: *Copilul vedea de animale [...], făcea tot ce trebuia prin curtea zmeului. Adeseori se ducea la cal şi se plângea.*
5. (4p.) Menţionează două trăsături ale genului epic, prezente în textul dat.
6. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului popular *Împăratul fără copii*, valorificând textul dat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale basmului popular;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Yangonul are cele mai multe clădiri coloniale din Sud-Estul Asiei, construite de britanici şi negustorii chinezi sau indieni pe vremea când oraşul era capitala Birmaniei.

Scanned with OKEN Scanner

Însă trecerea anilor și clima umedă au făcut ca majoritatea să aibă nevoie urgentă de restaurare.

Timp de două luni, am colindat străduțele lungi și înguste din centrul Yangonului pentru a fotografia ferestrele și balcoanele acestor vechi clădiri coloniale așa cum le zăresc din stradă, câteodată vizibile doar parțial, restul rămânând ascuns din cauza înălțimii imobilului. Nu am mai fost turistul care uită să își înalțe ochii spre clădirile pe lângă care trece, distras de zarva din jur și intrigat de lucrurile neobișnuite pe care localnicii le vând, transportă sau gătesc direct pe străzile lor. M-am ferit însă de construcțiile vaste, impresionante, care adăpostesc ministere și instituții publice. Am căutat exclusiv case de locuit care dezvăluie o istorie lungă și zbuciumată și care, în același timp, emană optimism și poftă de viață. Fiecare e împodobită cu ferestre sculptate și balcoane elegante. [...]

Nu voi uita uimirea și bucuria care mă cuprindeau de fiecare dată când descopeream o nouă clădire colonială frumoasă. Uneori, câte un localnic bătrân exclama încântat și mândru, într-o engleză perfectă: „Aceasta este o clădire foarte, foarte veche!"

Cristina Maria Chiorean, *Ferestrele din Yangon*,
în revista „National Geographic"

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele țării a cărei capitală a fost orașul Yangon;
   - două motive pentru care majoritatea clădirilor coloniale au nevoie urgentă de restaurare.
2. (4p.) Scrie numele autoarei și denumirea publicației din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează persoana și cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Yangonul are cele mai multe clădiri coloniale din Sud-Estul Asiei, construite de britanici și negustorii chinezi sau indieni pe vremea când orașul era capitala Birmaniei.*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Timp de două luni, am colindat străduțele lungi și înguste din centrul Yangonului pentru a fotografia ferestrele și balcoanele acestor vechi clădiri coloniale așa cum le zăresc din stradă, câteodată vizibile doar parțial, restul rămânând ascuns din cauza înălțimii imobilului.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*.

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei plimbări prin locul tău preferat.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 51

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Frunză verde avrămeasă,*
Hei, lună, fii voioasă
Şi lumină-mi colţişorul
Unde-mi doarme puişorul!
De nu mi-l aduci acuma,
Să-ţi piară, lună, lumina!
Să rămâi întunecată,
Cât sunt eu de supărată!
C-am auzit, lună, bine
Că şi tu ai fost ca mine,
Ai fost fată iubitoare
Şi părăsită de soare.
Tot aşa, lună, şi eu,
M-a lăsat soarele meu,
Spune-i tu, lună, să vie
Inimioara să-mi mângâie!
Şi voi, stelelor surori,
Să nu mă lăsaţi să mor!
Spuneţi-mi şi voi ceva,
De-mi alinaţi durerea!

Hei, lună, fii voioasă!

**avrămeasă* – plantă erbacee cu flori albe sau trandafirii

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *voioasă, alinaţi.*
2. (4p.) Explică rolul perechii de virgule în secvenţa: *Tot aşa, lună, şi eu.*
3. (4p.) Menţionează doi termeni din familia lexicală a cuvântului *stea.*
4. (4p.) Selectează cuvintele care conţin diftong din versul: *Ai fost fată iubitoare.*

Scanned with OKEN Scanner

5. (4p.) Indică două trăsături ale genului liric, prezente în textul dat.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a doinei populare *Hei, lună, fii voioasă!*, valorificând textul dat.

În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Modul în care s-au dezvoltat formele de viață ne poate dezvălui noi lucruri despre posibila evoluție a unor organisme pe alte planete. Primele forme de viață au suferit mutații de 4.000 de ori mai rapid decât cele din zilele noastre. Cultura populară consideră că mutațiile sunt consecința expunerii la radiații sau la noroiul toxic, dar mutațiile spontane sunt mult mai impresionante. [...]*

Deși acest raționament nu este nou, echipa condusă de profesorul Richard Wolfenden de la Universitatea din Carolina de Nord a declarat [...] „că temperatura crescută a predominat în timpul primelor etape ale vieții. Așadar, evoluția a fost un proces foarte rapid". „Probele recente din mostrele de roci din Australia au indicat că formele de viață de pe Pământ au evoluat acum 4.1 miliarde de ani", a declarat Wolfender. În acel moment, temperatura planetei era foarte ridicată. Astfel, este posibil ca viața să fi apărut în momentul în care planeta a început să se răcească până în punctul în care fenomenul chimic să poată avea loc. Wolfenden a prezentat speciile din prezent care se dezvoltă mult mai bine la temperaturi apropiate de punctul de fierbere al apei. De asemenea, a descoperit organisme care evoluează la peste 121 de grade Celsius.

Oana Bujor, *În trecut, evoluția s-a produs de 4.000 de ori mai rapid decât în zilele noastre*, www.descopera.ro

**mutație* – transformare

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele profesorului de la Universitatea din Carolina de Nord;
   - ce anume au indicat probele recente din mostrele de roci din Australia.
2. (4p.) Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează numărul și cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Astfel, este posibil ca viața să fi apărut în momentul*

Scanned with OKEN Scanner

în care planeta a început să se răcească până în punctul în care fenomenul chimic să poată avea loc.

5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Deşi acest raţionament nu este nou, echipa condusă de profesorul Richard Wolfenden de la Universitatea din Carolina de Nord a declarat că temperatura crescută a predominat în timpul primelor etape ale vieţii.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncţia subordonatoare *să*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul unei ore de biologie.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 52

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Oamenii citiţi spun despre câini că animalele acestea cu ochi blânzi şi inimă de aur, ataşate de stăpânii lor până la sacrificiu, simt, ca şi alte animale, cu mult timp înainte, marile fenomene ce se vor întâmpla în natură. [...] Despre un asemenea câine am să încerc să vă povestesc acum. Toţi îi spuneau Ursu, fiindcă era un câine mărişor, lăţos, ager la minte şi neobosit. [...] Vara, ca şi iarna, dormea la uşa stăpânului, pe pământul gol, şi nimeni nu l-ar fi putut mişca de acolo. Într-o seară însă, Ursu era tare neliniştit.

— Ce ai, măi Ursulică? îl întrebă stăpânul, mergând să închidă oile.

Dar câinele, oprindu-se din când în când şi ciulind urechile, asculta ceva parcă din depărtare. În loc să se joace ca altădată, începu să sară în sus şi să alerge ca ieşit din minţi, scheunând în jurul ciobanului.

— Ce este, măi prietene? îl întrebă stăpânul încă o dată. Vezi ceva? Auzi ceva? Este vreo primejdie nouă?

Dar Ursu parcă nu avea timp de răspuns. Se ducea, se întorcea şi scheuna în limba lui, de parcă ar fi vrut să vorbească.

— Ce, ai turbat, măi Ursulică, ce ai?

Scanned with OKEN Scanner

Dar câinele, tot mai neliniştit, luase drumul spre casa omului, se aşeză pe prag şi-ncepu să urle prevestitor. Când ciobanul se întoarse la casa lui şi voi să intre, Ursu începu să mârâie, să latre la el ca la un străin şi îi sări în piept, rupându-i haina. [...]

— Ai turbat, măi Ursulică, îi spuse cu părere de rău ciobanul. Îmi pare rău, dar trebuie să mă despart de tine. Am fost buni prieteni...

Dar Ursu stătea parcă mai hotărât în pragul casei, urmărind fiecare mişcare a stăpânului său, fără să clipească. Cu ochii în lacrimi, stăpânul ochi câinele cu arma şi se pregăti să tragă. În acel moment, pământul începu să se cutremure, iar arma ciobanului trimise glonţul în altă direcţie. Stâncile din vârful muntelui au început să cadă la vale, smulgând brazii din pământ. O stâncă mai mare se prăvăli peste casa omului, făcând ca aceasta să se dărâme cu totul. Nimeni nu ar mai fi putut ieşi de sub dărâmături. De abia în clipa în care simţi câinele lingându-i mâinile, ciobanul îşi dădu seama de la ce moarte îl salvase prietenul său Ursulică.

— Bravo, măi frate, îi spuse el. De aceea, vasăzică, nu m-ai lăsat să intru în casă!

Virgil Carianopol, *Cutremurul*

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Construieşte câte un enunţ cu omonimele cuvintelor *ochi* şi *nouă*, din text.
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *şi-ncepu*.
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin compunere din secvenţa: *Toţi îi spuneau Ursul, fiindcă era un câine mărişor.*
4. (4p.) Indică numărul de litere şi numărul de sunete din cuvintele: *ager, întorcea.*
5. (4p.) Precizează două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa textului *Cutremurul* de Virgil Carianopol la genul epic.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului epic;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

În fiecare an, pentru o zi, platoul Mociar (dinspre Reghin spre Lăpuşna, până să ajungi în Gurghiu) se umple de mii de oameni care vin la Târgul Fetelor din Gurghiu. Anul acesta, târgul a avut loc în 26 iunie. [...]

Localnicii îl cunosc şi drept Târgul Sângiorzului, pentru că, în trecut, se ţinea pe data de 23 aprilie, de Sfântul Gheorghe, la podul Gurghiului, spre Caşva. Târgul era prilej de întâlnire pentru oamenii din comunele Solovăstru, Gurghiu, Hodac şi Ibăneşti

Scanned with OKEN Scanner

și fiecare dintre acestea venea cu o suită de jocuri și cu „ceteraşi tocmiți". Dar, în primul rând, era o ocazie importantă pentru fete și băieți din localități diferite să se întâlnească și să se cunoască.

Târgul începea de sâmbăta noaptea, cu un obicei numit „Strigatul peste sat". Este vorba de un ritual atestat prin multe părți ale Transilvaniei și pe care Laura Jiga Iliescu, cercetător la Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu", din București, l-a întâlnit inclusiv în sudul Olteniei (unde se ținea la Lăsatul Secului de Paști, cu rol de încheiere a socotelilor, de rezolvare a tensiunilor acumulate peste an, pentru ca respectiva comunitate să intre în post purificată și echilibrată). Feciorii din sate se așezau pe două dealuri apropiate și începeau să-și strige lucruri despre fetele tinere din sat. Prilej de amuzament pentru ei, dar și de emoții pentru fete (și părinții lor), care ascultau strigăturile cu sufletul la gură. Nu de alta, dar se afla tot.

Adina Brânciulescu, *Târgul Fetelor de la Gurghiu*, în revista „National Geographic"

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - data la care a avut loc, în acest an, Târgul Fetelor;
   - numele obiceiului cu care începea târgul în trecut.
2. (4p.) Scrie titlul articolului și denumirea publicației din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Prilej de amuzament pentru ei, dar și de emoții pentru fete (și părinții lor), care ascultau strigăturile cu sufletul la gură.*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Localnicii îl cunosc și drept Târgul Sângiorzului, pentru că, în trecut, se ținea pe data de 23 aprilie, de Sfântul Gheorghe, la podul Gurghiului, spre Cașva.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin pronumele relativ *ce*.

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută cu ocazia participării la Târgul Fetelor din Gurghiu.

În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 53

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Pe luncă sună coasa; jos, pe vale,
Copii fac larmă, râd, se iau la trântă;
Pe creangă vesel un florinte-mi cântă...*
Ce dulce-i glasul ciripirii sale!

Din păpuşoi un iepur' sare-n cale:*
Seninul zilei oare nu-l încântă?
Un foşnet lin de frunze-l înspăimântă
Şi fuge – parcă cerul se prăvale!...

Albine fierb; lăcuste, greieri saltă;
Ţânţari se bat; fug fluturi albi departe...
Bondarul zice singur ca din carte...

Eu însă zac pierdut în iarba-naltă,
Privind, cu ochii beţi de poezie,
A cerului albastră-mpărăţie!

Şt.O. Iosif, *Farniente*

**florinte* – pasăre mică, cu ciocul gros şi roşiatic, cu penele măslinii şi cu bărbia şi guşa gălbui
**păpuşoi* – (reg.) porumb

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *larmă, înspăimântă.*
2. (4p.) Menţionează rolul semnului exclamării în secvenţa: *Şi fuge – parcă cerul se prăvale!...*
3. (4p.) Explică modul de formare a unui cuvânt obţinut prin derivare şi a unui cuvânt obţinut prin conversiune din versurile: *Dulce-i glasul ciripirii sale! [...] Un foşnet lin de frunze-l înspăimântă.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin hiat din versurile: *Privind, cu ochii beţi de poezie,/ A cerului albastră-mpărăţie!*
5. (4p.) Indică două trăsături prin care să demonstrezi că descrierea este modul principal de expunere în textul dat.
6. (4p.) Identifică, în poezie, o personificare şi un epitet.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a pastelului *Farniente* de Şt.O. Iosif.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale pastelului;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând textul dat;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Denumirea „dinozaur" îi duce pe oameni cu gândul la creaturi gigantice. Desigur, majoritatea dinozaurilor erau uriaşi. Tyrannosaurus Rex avea doisprezece metri lungime şi cântărea peste cinci tone. Despre Argentinosaurus nu se cunosc foarte multe lucruri, însă cercetătorii au estimat că avea o lungime de treizeci de metri şi cântărea peste optzeci de tone. Niciun alt grup de mamifere de pe Terra nu a atins aceste proporţii.

Însă nu toţi dinozaurii erau gigantici. Proceratops, dinozaurul cu coarne, avea dimensiunile unei oi. Velociraptor avea mărimea unui golden retriever. În filmul* ***Jurassic Park****, scenariştii l-au supradimensionat, ca să fie mai înfricoşător. În ultimii ani, o mulţime de specii de dinozauri cu dimensiuni reduse au fost descoperite. Tianyulong era o specie erbivoră de mărimea unui iepure, Parvicursor avea mărimea unei prepeliţe şi se hrănea cu insecte. Probabil speciile mici de dinozaur au fost mult mai comune, în acea perioadă, decât cele gigantice. Însă oasele dinozaurilor gigant s-au conservat mult mai bine şi au fost mult mai uşor de găsit de către arheologi.*

Oana Bujor, *Cele mai mari mituri despre dinozauri au fost spulberate*, www.descopera.ro

**Golden Retriever* – rasă de câini de vânătoare populari în Scoţia

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - lungimea pe care o avea Tyrannosaurus Rex;
   - cu ce anume se hrănea Parvicursor.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul adjectivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Tyrannosaurus Rex avea doisprezece metri lungime şi cântărea peste cinci tone.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *În filmul* ***Jurassic Park****, scenariştii l-au supradimensionat, ca să fie mai înfricoşător.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată atributivă, introdusă prin pronumele relativ *care*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare imaginară petrecută într-o lume a dinozaurilor.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 54

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Doi urşi mari se însoţiră
*Şi-amândoi se chibzuiră**
Să se ducă a vâna
După ce va înnopta.
Pleacă dar, şi pe-o vâlcică
Întâlnesc o ciută mică,*
Şi, punând-o la mijloc,
O înhaţă chiar pe loc.
Ciuta grasă cum s-o-mparţă?
Iat-atunci cuvânt de harţă.
Fiecare vrea mai tot,
Pentru lacomul său bot.
Cu cumplită-nverşunare
Ei încep o luptă mare,
Încât luna ce-i privea
Spăimântată-ngălbenea.
Dar o vulpe iscusită,
Care stă în crâng dosită,*
Sare iute, încetişor,
Şi ia ciuta binişor.
După multă luptă-n fine,
Urşii cad pe-ale lor vine,
Plini de sânge peste tot,
De la coadă pân' la bot.
*După ce se dezmeţiră**
Şi ceva se liniştiră,
S-au întors şi au văzut
C-a lor ciută-a dispărut.
După urma ce văzură,
Fapta vulpii cunoscură
Şi ziseră între ei:
— „O, cât suntem de mişei!
Adevăr că lăcomia
Pierde toată omenia".

Gheorghe Sion, *Doi urşi şi o vulpe*

**a se chibzui* – (aici) a se sfătui
**ciută* – cerboaică
**dosit* – ascuns
**a se dezmeţi* – a se dezmetici

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *grasă, a dispărut.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *Spăimântată-ngălbenea.*

Scanned with OKEN Scanner

3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin compunere din secvenţa: *După ce va înnopta [...] Încât luna ce-i privea.*
4. (4p.) Transcrie două cuvinte care conţin diftong din primele opt versuri.
5. (4p.) Selectează un epitet şi o personificare din text.
6. (4p.) Precizează, într-un enunţ, motivul pentru care urşii se iau la harţă.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a fabulei *Doi urşi şi o vulpe* de Gheorghe Sion, valorificând textul dat.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale fabulei;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Aflat la a treia ediţie, Târgul de Carte Gaudeamus a fost vizitat de peste 17.000 de orădeni. Pe parcursul celor cinci zile ale evenimentului, vizitatorii au avut ocazia să participe la Tombola Gaudeamus, organizată pe baza buletinelor pentru Votul Publicului, fiind acordate aproape 30 de premii oferite de către companii orădene.

Pe o suprafaţă de 400 de metri pătraţi, în Parcul 1 Decembrie, au expus 66 de participanţi reuniţi în 43 de standuri, reprezentând principalele categorii active pe piaţa de carte şi educaţie din România – edituri, agenţii de difuzare de carte şi produse multimedia, instituţii de învăţământ, edituri străine reprezentate de către distribuitori de carte. Târgul de carte din acest an, organizat de Radio România (Centrul Cultural Media şi Radio Cluj), Primăria Municipiului Oradea şi Asociaţia pentru Promovarea Turismului din Oradea şi Regiune, s-a desfăşurat sub semnul aniversării a 150 de ani de la debutul lui Mihai Eminescu în paginile revistei „Familia". Evenimentele dedicate au fost propuse şi organizate de Direcţia Judeţeană pentru Cultură Bihor, al cărei director, Lucian Silaghi, a fost desemnat preşedinte de onoare al târgului.*

Claudia Bonchiş, *Număr record de vizitatori la Târgul de Carte Gaudeamus de la Oradea*, www.adevarul.ro

**multimedia* – ansamblu de tehnici (texte, imagini fixe sau animate, sunete, grafică) care permit prezentarea şi prelucrarea informaţiilor simultan şi interactiv

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numărul zilelor în care s-a desfăşurat evenimentul;
   - numele directorului Direcţiei Judeţene pentru Cultură Bihor.

Scanned with OKEN Scanner

2. (4p.) Scrie titlul articolului şi denumirea site-ului de unde este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează felul şi cazul numeralelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Evenimentele dedicate au fost propuse şi organizate de Direcţia Judeţeană pentru Cultură Bihor, al cărei director, Lucian Silaghi, a fost desemnat preşedinte de onoare al târgului.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Pe parcursul celor cinci zile ale evenimentului, vizitatorii au avut ocazia să participe la Tombola Gaudeamus, organizată pe baza buletinelor pentru Votul Publicului, fiind acordate aproape 30 de premii oferite de către companii orădene.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă directă, introdusă prin adverbul relativ *cât.*

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară la care să ia parte un personaj din cartea ta preferată.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 55

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

TABLOUL III, SCENA I

NASTASIA: ... s-a lăudat în lume că te fură de lângă mine!

LUCA (surprins, surâs blând): Nu trebuia să pui temei pe lauda ei.

NASTASIA: Patru seri la rând ai venit cu Paraschiva înspre noi. Dovadă că lauda ei nu-i vorbă goală. (Lacrimi.) [...]

LUCA (o dezmiardă): Astă-seară nu eşti fată cuminte. Adu-ţi aminte că sunt cincisprezece ani de când ne-am prins de mână. Mă bătuse Vulpaşin pe maidan, iar haimanelele râdeau de lacrimile mele. Tu singură ai venit: să mă aperi, să mă mângâi.*

Scanned with OKEN Scanner

Cincisprezece ani, pe care nu-i poate nimeni uita de dragul unei Paraschive. [...] Iar plângi! Nastasio! Dacă nu eşti cuminte, te las săracă de-o veste bună.

NASTASIA: Sunt cuminte, Luca dragule!

LUCA: Şi nu mai plângi?

NASTASIA: Nu.

LUCA: Bun! (Vorbindu-i, i-a prins capul în palme şi o priveşte în ochi, cu dragoste.) Am dat ultima... (Are un gest de nemulţumire: în genele Nastasiei strălucesc lacrimi noi.)

NASTASIA (repede, silindu-se să râdă): Ochii, nebunii! Pedepseşte-i, măi Luca, şi nu-i crede, că sunt nebuni! Lasă-i să plângă şi ascultă-mi inima. Inima-mi râde şi ochii-mi plâng, proştii... (Îşi şterge lacrimile.) Mai plâng? Nu-i aşa că nu mai plâng? Spune acum.

LUCA (lângă ea, pe scaun): Am achitat ultima rată la mobilă.

NASTASIA (ochii mari): Care... mobilă?

LUCA: Mobila pe care o s-o ducem la „noi acasă"...

NASTASIA (clipind repede): Nu mi-ai spus nimic pân-acum, de... (Inundă fericire.) Luca! O s-avem mobilă nouă-n casă? Nouă, Luca dragule, cu lustru galben şi oglinzi? Mobilă nouă, cu oglinzi şi... (Plânge, cu capul pe umărul lui, fericită.) Să nu mi le-arăţi pe toate dintr-odată, că-nnebunesc de bucurie!...

G.M. Zamfirescu, *Domnişoara Nastasia*

**haimana* – vagabond

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *surâs, am achitat.*
2. (4p.) Menţionează rolul punctului în secvenţa: *Am achitat ultima rată la mobilă.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *Patru seri la rând ai venit cu Paraschiva înspre noi.*
4. (4p.) Precizează cuvintele care conţin hiat din secvenţa: *Nu trebuia să pui temei pe lauda ei [...] Să nu mi le-arăţi pe toate dintr-odată, că-nnebunesc de bucurie!*
5. (4p.) Transcrie două cuvinte/ grupuri de cuvinte din text care se referă la timpul acţiunii.
6. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa textului *Domnişoara Nastasia* de G.M. Zamfirescu la genul dramatic. În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului dramatic;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

Irina este studentă la Facultatea de Drept, are 20 de ani şi are un frate, elev în clasa a V-a. Probabil, generaţia de după 1990 este o combinaţie reuşită între jocurile din faţa blocului, dar şi cele din faţa ecranului de calculator.

„Când eram mică, stăteam într-un cartier în care care toţi copiii, băieţi şi fete, se jucau împreună. Ne jucam afară, de dimineaţa până seara, cu pauze doar ca să mergem să mâncăm ceva, şi asta forţaţi de părinţi. Ce jucam? Oho! Dar ce nu jucam? Avem mai multe jocuri cunoscute pe care le-am moştenit de la ai noştri şi pe care am reuşit să le şi transmitem mai departe, într-o măsură mică, ce-i drept.

Îmi plăceau «Ţară, ţară vrem ostaşi!» şi «Raţele şi vânătorii». Primul joc era de putere şi strategie, ne strângeam două echipe şi urmăream să cucerim cât mai mulţi membri. Trebuia să ştii cum să te aşezi şi pe cine să ceri în echipă. Jocul «Raţele şi vânătorii» era foarte interesant, pentru că alergai mult, ca să nu te lovească mingea. [...] Îmi amintesc că primul calculator l-am avut în clasa a III-a şi m-a fascinat destul de repede, dar nu am petrecut aşa de mult timp în faţa ecranului. Am cunoscut şi ce înseamnă să ai prieteni şi să socializezi şi cred că am reuşit să menţin un echilibru între cele două".

Gabriel Fereşteanu, *Jocurile copilăriei, acum şi atunci*, www.starjunior.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1.(4p.) Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:
- facultatea la care este studentă Irina;
- cele două jocuri pe care le prefera.

2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează persoana şi cazul pronumelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Primul joc era de putere şi strategie, ne strângeam două echipe şi urmăream să cucerim cât mai mulţi membri.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Când eram mică, stăteam într-un cartier în care care toţi copiii, băieţi şi fete, se jucau împreună.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă indirectă, introdusă prin pronumele relativ *cine*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare reală sau imaginară petrecută în timpul desfăşurării unui joc cu prietenii.

În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;

Scanned with OKEN Scanner

- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 56

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Cu părul nins, cu ochii mici
Şi calzi de duioşie,
Aieve parc-o văd aici
Icoana firavei bunici
Din frageda-mi pruncie.

Torcea, torcea, fus după fus,
Din zori şi până-n seară;
Cu furca-n brâu, cu gândul dus,
Era frumoasă de nespus
În portu-i de la ţară...

Căta la noi aşa de blând,
Senină şi tăcută;
Doar suspina din când în când
La amintirea vreunui gând
Din viaţa ei trecută.

De câte ori priveam la ea,
Cu dor mi-aduc aminte
Sfiala ce mă cuprindea,*
Asemuind-o-n mintea mea
Duminicii preasfinte...

Şt.O. Iosif, *Bunica*

**sfială* – timiditate

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:
1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *calzi, aici.*
2. (4p.) Menţionează rolul virgulei în secvenţa: *Torcea, torcea.*

Scanned with OKEN Scanner

3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a cuvântului obţinut prin conversiune din versurile: *Asemuind-o-n mintea mea/ Duminicii preasfinte...*
4. (4p.) Precizează cuvintele care conţin diftong din versul: *Icoana firavei bunici.*
5. (4p.) Indică măsura primului şi a celui de-al doilea vers din poezie.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din textul dat, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa poeziei *Bunica* de Şt.O. Iosif la genul liric.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului liric;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Sony reintroduce „jocul roboţilor" după ce competiţia crescută din magazinele asiatice a condus la o tăiere masivă a costurilor în 2006. Pe lângă popularitate, roboţii erau folosiţi de cercetători pentru mai multe activităţi, inclusiv turneul de fotbal din 2005. Zece ani mai târziu, mai multe companii au găsit modalităţi de a crea o interacţiune între oameni şi roboţi. SoftBank a adunat „emoţii" similare în legătură cu robotul companiei, Pepper, în timp ce Boston Dynamics l-a adus mai devreme pe SpotMini, un robot cu simţul umorului.

Nu e surprinzător că Sony voia să reintre în joc după ce a făcut furori acum câţiva ani cu câinii AIBO, pe care unii oameni i-au îndrăgit atât de tare, încât le-au organizat chiar şi înmormântarea. Sistemul PlayStation VR este stabilit să se lanseze în octombrie, iar Sony crede că este perfect pentru a avea succes în domenii precum entertainment [...] În mare, Sony are multe idei în depozit pentru noua generaţie a tehnologiei.*

Crina Rădulescu, *Noii roboţi vor crea legături emoţionale cu noi*, www.descopera.ro

**entertainment* – (engl.) divertisment

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele robotului cu simţul umorului;
   - luna în care este stabilit să fie lansat Sistemul PlayStation VR.
2. (4p.) Scrie numele autoarei şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează genul şi cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Zece ani mai târziu, mai multe companii au găsit modalităţi de a crea o interacţiune între oameni şi roboţi.*
5. (4p.) Transcrie două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Nu e surprinzător că Sony voia să reintre în joc după ce a făcut furori acum câţiva ani cu câinii AIBO, pe care unii oameni i-au îndrăgit atât de tare, încât le-au organizat chiar şi înmormântarea.*

Scanned with OKEN Scanner

6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *unde*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare imaginară petrecută într-o lume a roboţilor.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 57

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Pe cel vârf de munte verde,
O turmă de oi se vede,
Dar la ele cine şede?
Frate-său cu soră-sa,
Soră-sa din grai grăia:
— Frate, frăţiorul meu,
Pe cea vale lungă, lată,
O vreme grea ni se-arată!
Frate-său din grai grăia:
— Aceea nu-i vreme grea,
Că sunt leii şi cu zmeii,
Vin la tine a peţi.*
Oare unde te-aş ascunde?
— La capătul pădurii!
— Şi acolo te-or găsi!
Nici vorba nu o sfârşi,
Când leii la ei sosi.
— Bună ziua, păcurari!*
— Odihniţi, măi generali!
— N-am venit să odihnim,
Pe sora ta s-o peţim.
— Pe sora mea nu v-oi da,
V-oi da banii cu mierţa,*
Talerii – cu viderea*.*
— Nouă acelea nu ne trebe,
Numai tot pe soră-ta.
Soră-sa din grai grăia:
— Frate, frăţiorul meu,
Taie păr din coada mea
Şi fă aţă la găleţi,
Căci de azi nu mă mai vezi!
Zmeii o luau de mână
Şi-au ajuns lâng-o fântână.
Ei de mână au lăsat,
Ea-n fântână s-aruncat
Şi din gură-a cuvântat:
— Decât roabă zmeilor,
Mai bine soră peştilor
Şi vecină pietrilor!...

Ciobanul, sora şi zmeii

**a peţi* – a cere, în numele unui bărbat, o fată în căsătorie
**păcurar* – cioban

Scanned with OKEN Scanner

*mierță – măsură de capacitate pentru cereale, a cărei mărime e de aproximativ 20-25 de litri
*taler – monedă de argint care a circulat, în trecut, și în Țările Române
*vidare – găleată

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *sfârși, roabă.*
2. (4p.) Menționează rolul semnului întrebării în secvența: *Oare unde te-aș ascunde?*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obținut prin derivare și a cuvântului obținut prin conversiune din versul: *Frate, frățiorul meu.*
4. (4p.) Indică numărul de litere și numărul de sunete din cuvintele: *acelea, căci.*
5. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.
6. (4p.) Precizează, într-un enunț, motivul pentru care leii și zmeii vin la cei doi frați.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specie a baladei populare *Ciobanul, sora și zmeii*, valorificând textul dat.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale baladei populare;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale baladei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

*În urmă cu 11 ani, **National Geographic** publica o primă ediție specială despre schimbările climatice. Redactorul-șef Bill Allen spunea că știe că mulți își vor anula abonamentele (încălzirea globală era un fenomen controversat), dar că nu poate trece sub tăcere subiectul secolului. Țin minte că m-a șocat tonul ușor apocaliptic al acelui număr din septembrie 2004, care avertiza că deja am pompat în atmosferă destule gaze cu efect de seră pentru a încălzi planeta pentru zeci de ani; deja am creat mediul în care vor trăi copiii noștri; deja nu se mai poate face nimic pentru a opri schimbarea. Chiar dacă am fi încetat total emisiile de CO_2, tot suntem condamnați la încălzire. [...]*

Și omenirea pare că joacă în continuare împotriva planetei. În 1992, națiunile lumii au căzut de acord la Rio de Janeiro că trebuie să ne abținem de la a interfera cu sistemul climatic. [...] Însă destul cu partea goală a paharului. Sunt și destule exemple dătătoare de speranță. Nemții și-au pus în cap să renunțe la centrale nucleare. Și, din 1990, și-au redus emisiile de CO_2 cu un sfert. Islanda și-a dublat numărul de turiști din 2010 încoace, mizând nu doar pe natura-i fermecătoare, ci și pe investiții verzi: de la clădiri ecoeficiente la autobuze care merg cu hidrogen.*

Cătălin Gruia, *O privire în viitor*, în revista „National Geographic"

*a interfera – a se încrucișa, a se întâlni

Scanned with OKEN Scanner

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1.(4p.) Formulează câte un enunţ în care să numeşti următoarele elemente care privesc articolul citat:
- anul în care naţiunile lumii au căzut de acord la Rio de Janeiro că trebuie să ne abţinem de la a mai interfera cu sistemul climatic;
- două exemple de investiţii verzi pe care mizează Islanda.

2. (4p.) Scrie numele autorului şi numele revistei din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează modul şi timpul verbelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Ţin minte că m-a şocat tonul uşor apocaliptic al acelui număr din septembrie 2004.*
5. (4p.) Transcrie propoziţia principală şi propoziţia subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Chiar dacă am fi încetat total emisiile de CO2, tot suntem condamnaţi la încălzire.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată subiectivă, introdusă prin pronumele relativ *cine*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare imaginară petrecută în viitor.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Modelul nr. 58

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

A trăit odată o fată săracă, fără mumă şi fără tată. Fata era frumoasă, cu părul de aur şi faţa mândră ca soarele. Pe unde păşea, pe-acolo creştea iarba şi înfloreau bujorii şi trandafirii. Şi tot ce rămânea în urma ei era numai miros şi flori cât vezi cu ochii.

A trecut cică pe acolo împăratul şi a văzut-o cu ulcioarele la fântână; cum a zărit-o, i-a căzut fata la inimă, s-a îndreptat spre dânsa şi i-a zis:

— Fetiţo, ştii că-mi eşti dragă şi vreau să-mi fii mireasă!

Scanned with OKEN Scanner

— Vai de mine şi de mine, cum se poate una ca asta? Eu sunt o fată săracă şi sunt singură pe lume, numai cu mine şi cu Dumnezeu!

— Chiar de-asta îmi place de tine şi vreau să ne cununăm; să se mire lumea şi ţara de frumuseţea şi bunătatea ta.

Nu după multă vreme, sosi împăratul cu nuntaşii să-şi ia mireasa şi, pe unde mergea, creşteau bujori şi trandafiri. Calea era lungă şi se văzură deodată în neguri, de-ţi dădeai cu degetele-n ochi. Deodată, s-aprinsă pe cer un luceafăr şi le lumină calea până la palatele de cleştar ale împăratului.

După ce s-a isprăvit nunta, a trimes-o împăratul să se plimbe cu bunică-sa şi verişoară-sa. Vizitiul le-a dus undeva, într-o pădure frumoasă, cu cerbi şi căprioare, cu licurici şi păsări cântătoare.

Au intrat mai adânc în pădure, până ce s-au ademenit după fragi şi cuiburi de păsări, apoi bunică-sa a zis:

— Las-o şi pe verişoara ta să încerce rochia de mireasă. Să vedem cum o să-i stea!

— Se poate, verişoară, să nu-ţi dau eu rochia mea de mireasă? Poftim!

Şi i-a dat rochia. Atunci, bunica şi verişoara au pus mâna pe ea, au legat-o şi aruncat-o într-o groapă plină cu urzici. Tipa biata împărătească, dar ce folos, cine să-i vie în ajutor?

Când se întoarse vizitiul, împăratul văzu că, pe unde trecea trăsura cu verişoara nevestei, căci ele semănau ca două floricele, iarba se pălea şi trandafirii se ofileau.

— Măi, ce să fie asta? îşi zise împăratul. Nu este lucru curat!

Fiica florilor

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *calea, ţipa.*
2. (4p.) Explică rolul celor două puncte în secvenţa: *S-a îndreptat spre dânsa şi i-a zis:*
3. (4p.) Menţionează doi termeni care fac parte din familia lexicală a cuvântului *floare.*
4. (4p.) Transcrie cuvintele care conţin triftong din secvenţa: *Pe unde mergea, creşteau bujori şi trandafiri. Calea era lungă şi se văzură deodată în neguri, de-ţi dădeai cu degetele-n ochi.*
5. (4p.) Numeşte două moduri de expunere prezente în textul dat.
6. (4p.) Formulează două idei principale/secundare din textul dat.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a basmului popular *Fiica florilor*, valorificând textul dat.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale basmului popular;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

Scanned with OKEN Scanner

SUBIECTUL al II-lea **(36 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

În data de 20 iulie 1969, Neil Armstrong şi Buzz Aldrin deveneau primii oameni din istorie care păşeau pe Lună. Călătoria durase aproape trei zile, iar, pe 19 iulie, astronauţii de pe Apollo 11 au început pregătirile finale. Abia pe 20 iulie, aselenizarea a început, iar, odată finalizată, Neil Armstrong a transmis mesajul de confirmare către NASA: „Tranquility Base here, the Eagle has landed" (trad.: Baza Tranquility aici, Vulturul a aterizat). [...]*

Toţi cei trei astronauţi care au luat parte la misiunea Apollo 11 ştiau că se implicau într-una dintre cele mai periculoase misiuni efectuate vreodată. În asemenea condiţii, o asigurare de viaţă costa enorm şi nu este de mirare faptul că Armstrong şi restul nu şi-au permis aşa ceva. Astfel, ei au fost nevoiţi să apeleze la o soluţie alternativă. Armstrong, Aldrin şi Collins erau deja vedete, iar mulţi oameni îşi doreau un autograf din partea lor. Astfel că ei au semnat sute de plicuri poştale, pe care familiile lor ar fi putut să le vândă în cazul în care nu se mai întorceau de pe Lună. Din fericire, nu a fost nevoie de comercializarea plicurilor din asemenea cauze.

Bogdan Cristea, *Apollo 11: cinci lucruri pe care nu le ştiai despre prima misiune pe Lună*, www. playtech.com

**aselenizare* – faptul de a lua contact cu suprafaţa Lunii

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunţ în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - data la care primii oameni din istorie au păşit pe Lună;
   - numele astronautului care a transmis mesajul de confirmare către NASA.
2. (4p.) Scrie numele autorului şi titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menţionează felul şi cazul numeralelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcţia sintactică a cuvintelor subliniate, menţionând partea de vorbire prin care se exprimă: *Armstrong, Aldrin şi Collins erau deja vedete, iar mulţi oameni îşi doreau un autograf din partea lor.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziţii subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Toţi cei trei astronauţi care au luat parte la misiunea Apollo 11 ştiau că se implicau într-una dintre cele mai periculoase misiuni efectuate vreodată.*
6. (4p.) Construieşte o frază alcătuită din două propoziţii în care să existe o propoziţie subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *unde*.

B. (12p.) Redactează o naraţiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinţi o întâmplare imaginară petrecută în timpul unei călătorii pe Lună.
În compunerea ta, trebuie:
- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spaţio-temporal;
- (2p.) să ai un conţinut adecvat cerinţei;
- (2p.) să respecţi precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerinţelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziţiei* – 2p.; *coerenţa textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul şi vocabularul adecvate conţinutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuaţia* – 3p.; *aşezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 59

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Frunză verde foi de frag,
Ţi-am cântat, mândro, cu drag
*Toată vara prin zăvoi**
Doar om da ochii-amândoi.
Însă vara a trecut
Şi noi doi nu ne-am văzut.
Berze vin, berze se duc,
De dorul rău mă usuc.
În codrul înstrăinat,
Multe rele-am îndurat
Şi nu ştie nimenea,
Numai inimioara mea.
Foaie verde, foi de nuc,
Mândrei mele am să-i cânt,
Să-i cânt doina cea de dor,
Pe braţele ei să mor;
Să-i cânt doina cea de drag,
Pe braţele ei să zac!
Ţi-am cântat, mândro, cu drag

**zăvoi* – pădurice pe malul unei ape

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *am îndurat, mândrei.*
2. (4p.) Menţionează rolul cratimei în secvenţa: *am să-i cânt.*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin compunere şi a cuvântului obţinut prin conversiune din versul: *Numai inimioara mea.*
4. (4p.) Precizează cuvintele care conţin diftong din versul: *Toată vara prin zăvoi.*
5. (4p.) Numeşte tipul de rimă şi măsura primelor patru versuri.
6. (4p.) Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenenţa la specie a doinei populare *Ţi-am cântat, mândro, cu drag*, valorificând textul dat.
În compunerea ta, trebuie:

- (4p.) să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- (8p.) să prezinţi detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecţi structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citeşte cu atenţie textul următor:

Istoria zilei de 1 mai începe în anul 1872, atunci când circa 100.000 de muncitori din New York, majoritatea din industria construcţiilor, au demonstrat, cerând reducerea timpului de lucru la 8 ore. Fiecare dintre ei lucra în jur de zece-doisprezece, uneori

Scanned with OKEN Scanner

chiar paisprezece ore pe zi. Însă abia în 1886, la întrunirea Federației Sindicatelor din Statele Unite și Canadei (precursoarea Federației Americane a Muncii), a fost inițiată o rezoluție care stipula* următoarele aspecte importante: „8 ore să constituie ziua legală de muncă". Inițiatorul rezoluției a fost George Edmonston, fondatorul Uniunii Dulgherilor și Tâmplarilor, care a și cerut tuturor organizațiilor muncitorești respectarea acesteia.*

În acel an, pe 1 mai 1886, sute de mii de manifestanți au ieșit din nou în stradă, în același scop, pe tot teritoriul Statelor Unite. Cea mai însemnată demonstrație a avut loc la Chicago, unde au fost înregistrați circa 90.000 de protestatari, dintre care aproximativ 40.000 se aflau în grevă. Rezultatul a fost favorabil, căci aproape 35.000 de muncitori și-au câștigat dreptul la ziua de muncă de 8 ore, fără reducerea salariului.

Mădălina Kadar, *Ziua Internațională a Muncii. 125 de ani de istorie a zilei de 1 mai*, www.transilvaniareporter.ro

**rezoluție* – hotărâre luată în urma unor dezbateri
**a stipula* – a prevedea

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - anul în care începe istoria zilei de 1 mai;
   - numărul protestatarilor înregistrați la Chicago.
2. (4p.) Scrie numele autoarei și titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează gradul de comparație și cazul adjectivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Inițiatorul rezoluției a fost George Edmonston, fondatorul Uniunii Dulgherilor și Tâmplarilor, care a și cerut tuturor organizațiilor muncitorești respectarea acesteia.*
5. (4p.) Transcrie propoziția principală și propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul subordonatei: *Rezultatul a fost favorabil, căci aproape 35.000 de muncitori și-au câștigat dreptul la ziua de muncă de 8 ore, fără reducerea salariului.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin adverbul relativ *cum*.

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută cu ocazia sărbătoririi zilei de 1 mai.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 60

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I **(40 de puncte)**

Citeşte cu atenţie textul următor:

ACTUL II, SCENA VIII

IORGU: Slavă Domnului că mă găsesc, în sfârşit, singur cu d-ta, cucoană Zoiţă...

ZOIŢA (voind să iasă, în parte): Degrabă ţi-a fi?

IORGU: Nu fugi, îngeraşule!... nu mă lipsi de fericirea ce simt a te vedea şi a-ţi spune cât te iubesc.

ZOIŢA: Domnule...

IORGU: Ah!... când ai şti câte pătimesc în sufleţelul acesta din ceasul cum te-am zărit! Zi şi noapte te visez cu ochii deschişi şi nu pot nici să mănânc, nici să beau, nici să trag ciubuc.*

ZOIŢA: Vai de mine!... vorbeşte mai încet, că te-aude bărbatu-meu.

IORGU: Te iubesc mai presus decât cum iubeşte un judecător aurul!... Pune-ţi dar în gând cât te iubesc!...

ZOIŢA: Adevărat grăieşti?...

IORGU: Să n-am parte de bărbatu-tău, dacă-ţi spun minciuni... Zoiţo... Zoiţo!

KIULAFOGLU (strigând din culise): Zoiţa... Zoiţa!

ZOIŢA (lui Iorgu): Fugi, că vine.

IORGU (voind să fugă): M-am dus.

ZOIŢA (în parte): Îmi vine-o idee. (lui Iorgu, oprindu-l.) Nu pe-acolo.

IORGU: Da' pe unde?

ZOIŢA: Ascunde-te aici, în ceasornic, păn' ce-oi depărta pe bărbatu-meu [...]

IORGU: Da' nu se poate, soro...

ZOIŢA: Ţi-i frică, poate?

IORGU: Frică?... ha, ha, ha! Nu cunoşti pe Iorgu.

Vasile Alecsandri, *Iorgu de la Sadagura*

**ciubuc* – pipă (orientală) cu ţeava lungă

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

1. (4p.) Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *încet, iubeşte*.
2. (4p.) Menţionează rolul semnului exclamării în secvenţa: *Nu fugi, îngeraşule!*
3. (4p.) Explică modul de formare a cuvântului obţinut prin derivare şi a cuvântului obţinut prin conversiune din secvenţa: *Când ai şti câte pătimesc în sufleţelul acesta.*
4. (4p.) Selectează cuvintele care conţin hiat din secvenţa: *Zoiţo... Te iubesc mai presus decât cum iubeşte un judecător aurul!*
5. (4p.) Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care se referă la cadrul temporal.

Scanned with OKEN Scanner

6. (4p.) Precizează, într-un enunț, motivul pentru care Zoița îi cere lui Iorgu să se ascundă în ceasornic.

B. (16p.) Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi faptul că textul *Iorgu de la Sadagura* de Vasile Alecsandri aparține genului dramatic.
În compunerea ta, trebuie:
- (4p.) să precizezi două trăsături ale genului dramatic;
- (8p.) să prezinți detaliat două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;
- (2p.) să respecți structura specifică tipului de compunere cerut;
- (2p.) să ai obligatoriu numărul minim de cuvinte precizat.

SUBIECTUL al II-lea (36 de puncte)

Citește cu atenție textul următor:

Există peste 65.000 de biblioteci în Europa. Raportat la populație, în Olanda, Grecia și Portugalia sunt cele mai puține biblioteci, o jumătate de bibliotecă la 10.000 de oameni, iar cele mai multe se află în Cehia, Bulgaria, Lituania sau Letonia. România se află undeva la mijloc, cu 1-1.9 biblioteci la 10.000 de locuitori. Deși Cehia are cele mai multe biblioteci, raportat la numărul de locuitori, Finlanda și Danemarca cheltuiesc cei mai mulți bani pe biblioteci, peste 30 de euro per cap de locuitor. Cehia cheltuie undeva între 11 și 30 de euro [...], iar România sub 10 euro, potrivit celui mai recent raport realizat de Fundația Bill și Melinda Gates. [...]

Un motiv pentru acest fapt este că ani de zile a fost obligatoriu ca fiecare așezare din Cehia să aibă o bibliotecă. [...] „Cehii și-au dezvoltat o obișnuință în a citi. Azi, cehii cumpără mai multe cărți, 11 pe an în medie, față de alții", a declarat Vit Richter, directorul Institutului Național al Bibliotecilor din Cehia.

Florin Cașotă, *Țara cu cele mai multe biblioteci, raportat la numărul de locuitori, din Europa*, www.businessmagazin.ro

A. (24p.) Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:
1. (4p.) Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
   - numele țării din Europa care deține cele mai multe biblioteci;
   - numele directorului Institutului Național al Bibliotecilor din Cehia.
2. (4p.) Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul dat.
3. (4p.) Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat.
4. (4p.) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Azi, cehii cumpără mai multe cărți, 11 pe an în medie, față de alții.*
5. (4p.) Transcrie cele două propoziții subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Un motiv pentru acest fapt este că ani de zile a fost obligatoriu ca fiecare așezare din Cehia să aibă o bibliotecă.*
6. (4p.) Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *dacă*.

Scanned with OKEN Scanner

B. (12p.) Redactează o narațiune de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară petrecută într-o bibliotecă.
În compunerea ta, trebuie:

- (6p.) să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- (2p.) să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- (2p.) să ai un conținut adecvat cerinței;
- (2p.) să respecți precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.
Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (*unitatea compoziției* – 2p.; *coerența textului* – 2p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2p.; *ortografia* – 3p.; *punctuația* – 3p.; *așezarea corectă a textului în pagină* – 1p.; *lizibilitatea* – 1p.).

Scanned with OKEN Scanner

Grafic de monitorizare a rezultatelor

Număr test	Subiectul I 40p							Total S I	Subiectul II 36p							Total S II	Redactare 14p	Total redactare	Punctaj din oficiu	Total punctaj
	A						B		A						B					
	1	2	3	4	5	6			1	2	3	4	5	6						
	4p	4p	4p	4p	4p	4p	16p		4p	4p	4p	4p	4p	4p	12p					
Model nr. 1																			10p	
Model nr. 2																			10p	
Model nr. 3																			10p	
Model nr. 4																			10p	
Model nr. 5																			10p	
Model nr. 6																			10p	
Model nr. 7																			10p	
Model nr. 8																			10p	
Model nr. 9																			10p	
Model nr. 10																			10p	
Model nr. 11																			10p	
Model nr. 12																			10p	
Model nr. 13																			10p	
Model nr. 14																			10p	
Model nr. 15																			10p	
Model nr. 16																			10p	
Model nr. 17																			10p	
Model nr. 18																			10p	
Model nr. 19																			10p	
Model nr. 20																			10p	
Model nr. 21																			10p	
Model nr. 22																			10p	
Model nr. 23																			10p	
Model nr. 24																			10p	
Model nr. 25																			10p	
Model nr. 26																			10p	
Model nr. 27																			10p	
Model nr. 28																			10p	
Model nr. 29																			10p	
Model nr. 30																			10p	
Model nr. 31																			10p	
Model nr. 32																			10p	
Model nr. 33																			10p	
Model nr. 34																			10p	
Model nr. 35																			10p	
Model nr. 36																			10p	
Model nr. 37																			10p	
Model nr. 38																			10p	
Model nr. 39																			10p	
Model nr. 40																			10p	
Model nr. 41																			10p	
Model nr. 42																			10p	
Model nr. 43																			10p	
Model nr. 44																			10p	
Model nr. 45																			10p	
Model nr. 46																			10p	
Model nr. 47																			10p	
Model nr. 48																			10p	
Model nr. 49																			10p	
Model nr. 50																			10p	
Model nr. 51																			10p	
Model nr. 52																			10p	
Model nr. 53																			10p	
Model nr. 54																			10p	
Model nr. 55																			10p	
Model nr. 56																			10p	
Model nr. 57																			10p	
Model nr. 58																			10p	
Model nr. 59																			10p	
Model nr. 60																			10p	

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Modelul nr. 1 3
Modelul nr. 2 5
Modelul nr. 3 8
Modelul nr. 4 10
Modelul nr. 5 13
Modelul nr. 6 15
Modelul nr. 7 18
Modelul nr. 8 20
Modelul nr. 9 22
Modelul nr. 10 24
Modelul nr. 11 27
Modelul nr. 12 29
Modelul nr. 13 32
Modelul nr. 14 34
Modelul nr. 15 37
Modelul nr. 16 39
Modelul nr. 17 41
Modelul nr. 18 44
Modelul nr. 19 47
Modelul nr. 20 49
Modelul nr. 21 51
Modelul nr. 22 54
Modelul nr. 23 56
Modelul nr. 24 59
Modelul nr. 25 61
Modelul nr. 26 63
Modelul nr. 27 66
Modelul nr. 28 68
Modelul nr. 29 71
Modelul nr. 30 73
Modelul nr. 31 76
Modelul nr. 32 79
Modelul nr. 33 81
Modelul nr. 34 83
Modelul nr. 35 86
Modelul nr. 36 89
Modelul nr. 37 91
Modelul nr. 38 94
Modelul nr. 39 96
Modelul nr. 40 98
Modelul nr. 41 101
Modelul nr. 42 103
Modelul nr. 43 106

Scanned with OKEN Scanner

Modelul nr. 44 108
Modelul nr. 45 111
Modelul nr. 46 113
Modelul nr. 47 116
Modelul nr. 48 118
Modelul nr. 49 121
Modelul nr. 50 123
Modelul nr. 51 126
Modelul nr. 52 128
Modelul nr. 53 131
Modelul nr. 54 133
Modelul nr. 55 135
Modelul nr. 56 138
Modelul nr. 57 140
Modelul nr. 58 142
Modelul nr. 59 145
Modelul nr. 60 147

Grafic de monitorizare a rezultatelor 150

Scanned with OKEN Scanner

Limba și literatura română
GHID COMPLET
-pentru-
EVALUAREA NAȚIONALĂ 2018

- 60 de teste -

clasa a VIII-a

Prezenta lucrare se adresează atât elevilor care susțin examenul de *Evaluare Naţională* la *Limba şi literatura română* la finalul anului școlar 2017-2018, cât și cadrelor didactice, cărora le sunt puse la dispoziţie fișe complexe, ce îmbină – în mod eficace – informaţia cu exerciţiul.

Din dorința de a vă facilita lucrul cu materialul acestei ediții, l-am structurat în trei volume.

Astfel, **prima parte** vă propune, o ***exersare***, pas cu pas, ***a itemilor***, ce pot apărea în subiectul de examen. Fiecare secţiune curinde ***repere teoretice*** cu rol în sistematizarea materiei, urmate de o secţiune aplicativă, sub forma unor ***fișe de lucru***.

Partea a II-a, conține un set de ***60 de teste***, realizate în conformitate cu noul model propus de M.E.N.C.S la data de 17.11.2016.

Partea a III-a constă în ***sugestii de rezolvare***, pe care le-am formulat pentru cele 60 de teste, extrem de importante prin faptul că vă permit să conștientizați normele de evaluare conform baremului de corectare și de notare și să verificaţi în ce măsură răspunsurile voastre sunt corecte.

Așadar, lucrați pas cu pas, exersați, câștigați încredere, și, cu siguranță, veți obține rezultatul visat!

Succes!

Comandă direct aici!
www.librariadelfin.ro

editura Delfin

ISBN 978-606-993-016-8
9 786069 930168

Scanned with OKEN Scanner